

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ

തൃതീയം കാണ്ഡം

Note: Please refer to the book, TS Kandam 1 for notes and conventions used in this Compilation.

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated May 31,2020

1. This replaces the earlier version 0.1 dated July 31,2019
2. This version has been updated with the errors found and reported till May 15,2020
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable

---

Table of Contents

3 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം തൃതീയകാണ്ഡം 4

3.1 തൃതീയകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ -നൃണകർമ്മാഭിധാനം	4
3.1.1 Appendix	32
3.2 തൃതീയകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ- പവമാനഗ്രാഹാദീനാം വ്യാഖ്യാനം	34
3.3 തൃതീയകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ - വൈകൃതവിധീനാമഭിധാനം	61
3.3.1 Appendix	81
3.4 തൃതീയകാണ്ഡേ ചതുർഥഃ പ്രശ്നഃ - ഇഷ്ടിഹോമാഭിധാനം.....	82
3.5 തൃതീയകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ - ഇഷ്ടിശേഷാഭിധാനം.....	108

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

3 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം തൃതീയകാണ്ഡം

3.1 തൃതീയകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ -നൂനകർമാദിധാനം

TS 3.1.1.1

പ്ര॒ജാപ॑തിര॒കാമ॑യത പ്ര॒ജാഃ സൃ॑ജേ॒യേതി॑ സ പൊ॑ടതപ്യത
സ സ॒ർപാ॑നസൃ॒ജത॑ സോ॑ടകാമയത പ്ര॒ജാഃ സൃ॑ജേ॒യേതി॑
സ ദി॒തീയ॑മതപ്യത സ വയാ॑സ്യ സൃ॒ജത॑ സോ॑ടകാമയത
പ്ര॒ജാഃ സൃ॑ജേ॒യേതി॑ സ തൃ॒തീയ॑മതപ്യത സ ഏ॒തം
ദീ॒ക്ഷി॑തവാദ- മ॒പശ്യ॑ത് തമ॒വദ॑ത് തതോ॒വൈ സ പ്ര॒ജാ
അ॒സൃ॑ജത യത് തപ॒സുപാ॑ ദീ॒ക്ഷി॑തവാദം വ॒ദതി॑ പ്ര॒ജാ
ഏ॒വ തദ്യ॑ജമാനഃ - [ ] 1

TS 3.1.1.2

സൃ॒ജതേ॑ യദൈ॒ദ ദീ॒ക്ഷി॑തോ॒മേധ്യം॑ പശ്യ॒ത്യപാ॑സ്മാദ്-
ദീ॒ക്ഷാ॑ ക്രാമതി നീല॑മ॒സ്യ ഹ॒രോ വേ॒ത്യബ॑ദ്ധം മനോ॑
ദരി॒ദ്രം ച॑ക്ഷുഃ സൂ॒ര്യോ ജ്യോതി॑ഷാഽ ശ്രേ॒ഷ്ഠോ ദീ॒ക്ഷേ
മാ മാ ഹാ॒സി॒രിത്യാ॑ഹ നാ॒സ്മാദ്-ദീ॒ക്ഷാ॑പക്രാമതി നാ॒സ്യ

നീലം ന ഹരോവ്യേതി യദൈ ദീക്ഷിതമഭിവർഷതി
ദിവ്യാ ആപോഃശാന്താ ഓജോ ബലം ദീക്ഷാം - [ ] 2

TS 3.1.1.3

തപോഽസ്യ നിർഘ്നന്ത്യുന്ദതീർബലം ധത്തൗജോ ധത്ത
ബലം ധത്ത മാ മേ ദീക്ഷാം മാ തപോ
നിർവധിഷ്ഠത്യാഹൈ തദേവ സർവമാത്മൻ ധത്തേ
നാസ്യൗജോ ബലം ന ദീക്ഷാം ന തപോ നിർഘ്നന്ത്യഗ്നിർ
വൈ ദീക്ഷിതസ്യ ദേവതാസോ ഽസ്മാദേതർഹി തിര
ഇവ യർഹി യാതി തമീശ്വരഃ രക്ഷാഽസി ഹന്തോർ- [ ] 3

TS 3.1.1.4

ഭദ്രാദഭി ശ്രേയഃ പ്രേഹി ബൃഹസ്പതിഃ പുര ഏതാ തേ
അസ്മിത്യാഹ ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്പതി -
സ്തമേവാനാ രഭതേ സ ഏനഃ സം പാരയത്യേ ദമഗന്മ
ദേവയജനം പൃഥിവ്യാ ഇത്യാഹ ദേവയജനം ഹ്യേഷ
പൃഥിവ്യാ ആഗച്ഛതി യോ യജതേ വിശ്വേ ദേവാ യദജുഷന്ത
പൂർവ ഇത്യാഹ വിശ്വേ ഹ്യേതദ്-ദേവാ ജോഷയന്തേ
യദ്ബ്രാഹ്മണാ ( ) ഋഖ്സാമാദ്യാം യജുഷാ സന്തരന്ത
ഇത്യാഹർഖ്സാമാദ്യാം ഹ്യേഷ യജുഷാ സന്തരതി യോ

യജതേ രായസ്പോഷേണ സമിഷാ-മദേമേത്യാഹാ
 ശിഷമേവൈ താമാ ശാസ്യേ || 4

(യജമാനോ - ദീക്ഷാഘ് - ഹന്തോർ - ബ്രാഹ്മണാ -
 ശ്വതൂർവിഘ്ശതിശ്ച) (A1)

TS 3.1.2.1

ഏഷ തേ ഗായത്രോ ഭാഗ ഇതി മേ സോമായ ബ്രൂതാദേഷ
 തേ ത്രൈഷ്ടുഭോ ജാഗതോ ഭാഗ ഇതി മേ സോമായ
 ബ്രൂതാച്ഛോമാനാഘ് സാമ്രാജ്യം ഗച്ഛേതി മേ സോമായ
 ബ്രൂതാദ് യോ വൈ സോമഘ് രാജാനഘ് സാമ്രാജ്യം
 ഘോകം ഗമയിത്വാ ക്രീണാതി ഗച്ഛേതി സ്വാനാഘ് സാമ്രാജ്യം
 ഛന്ദാഘ്സി ഖലൂ വൈ സോമസ്യ രാജന്തഃ സാമ്രാജ്യോ
 ലോകഃ പുരസ്താദ് സോമസ്യ ക്രയാദേവമഭി മന്ത്രയേത
 സാമ്രാജ്യമേവൈ - [ ] 5

TS 3.1.2.2

-നം ഘോകം ഗമയിത്വാ ക്രീണാതി ഗച്ഛേതി സ്വാനാഘ്
 സാമ്രാജ്യം ഘോ വൈ താനൂനപ്രസ്യ പ്രതിഷ്ഠാം വേദ
 പ്രത്യേവ തിഷ്ഠതി ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി ന പ്രാശ്നന്തി

തന ജുഹ്വത്യഥ ക്വ താനുനപ്രൂം പ്രതി തിഷ്ഠതീതി
 പ്രജാപതൗ മനസീതി ബ്രൂയാത് ത്രിരവ ജിഹ്വേത്
 പ്രജാപതൗ ത്വാ മനസി ജുഹോമീത്യേഷാ വൈ
 താനുനപ്രസ്യ പ്രതിഷ്ഠാ യ ഏവം ധേവ പ്രത്യേവ
 തിഷ്ഠതി യോ - [ ] 6

TS 3.1.2.3

വാ അദ്ധ്യര്യോഃ പ്രതിഷ്ഠാം ധേവ പ്രത്യേവ തിഷ്ഠതി യതോ
 മന്യേതാനദികൃമ്യ ഹോഷ്യാമീതി തത് തിഷ്ഠന്നാ
 ശ്രാവയേദേഷാ വാ അദ്ധ്യര്യോഃ പ്രതിഷ്ഠാ യ ഏവം
 ധേവ പ്രത്യേവ തിഷ്ഠതി യദദികൃമ്യ ജുഹുയാത് പ്രതിഷ്ഠായാ
 ഇയാത് തസ്മാമ് സമാനത്ര തിഷ്ഠതാ ഹോതവ്യം
 പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ യോ വാ അദ്ധ്യര്യോഃ സ്വം ധേവ സ്വാവാനേവ
 ഭവതി സ്രുഗ്വാ അസ്യ സ്വം വായവ്യമസ്യ - [ ] 7

TS 3.1.2.4

സ്വം ചമസോഽസ്യ സ്വം യദവായവ്യം വാ ചമസം
 വാഽന്നന്യാരഭ്യാ ഽശ്രാവയേമ് സ്വാദിയാത് തസ്മാ ദന്യാരഭ്യാ
 ഽശ്രാവ്യം സ്വാദേവ നൈതി യോ വൈ സോമ-

മപ്രതിഷ്ഠാപ്യ സ്തോത്ര-മുപാകരോത്യ പ്രതിഷ്ഠിതഃ സോമോ
 ഭവത്യപ്രതിഷ്ഠിതഃ സ്തോമോഽപ്രതിഷ്ഠിതാ-
 ന്യൂക്മാന്യപ്രതിഷ്ഠിതോ യജമാനോ ഽപ്രതിഷ്ഠിതോ
 ഽദ്ധ്യരുർവാ യവ്യം ധൈവേ സോമസ്യ പ്രതിഷ്ഠാ ചമസോഽസ്യ
 പ്രതിഷ്ഠാ സോമഃ സ്തോമസ്യ സ്തോമ ഉക്മാനാം ഗ്രഹം ധവാ ( )
 ഗൃഹീതാ ചമസം ധവേന്നീയ സ്തോത്രമുപാകുര്യാത് പ്രത്യേവ
 സോമഃ സ്ഥാപയതി പ്രതിസ്തോമം പ്രത്യൂക്മാനി പ്രതി
 യജമാനസ്തിഷ്ഠതി പ്രത്യദ്ധ്യരുഃ || 8

(ഏവ - തിഷ്ഠതി യോ - വായവ്യമസ്യ - ഗ്രഹം ധൈവ -
 കാന്ന - വിച്ഛതിശ്ച) (A2)

TS 3.1.3.1

യജ്ഞം ധവാ ഏതഥ് സം ഭരന്തി യഥ് സോമക്രയണ്ണൈ പദം
 യജ്ഞമുഖ്യ് ഹവിർദ്ധാനേ യർ.ഹി ഹവിർദ്ധാനേ പ്രാചീ
 പ്രവർതയേയുസ്തർ.ഹി തേനാക്ഷമുപാ-ഞ്ജാദ്-യജ്ഞമുഖ
 ഏവ യജ്ഞമനു സന്തനോതി പ്രാഞ്ചമഗ്നിം പ്ര ഹരന്ത്യുത്
 പത്നീമാ നയന്ത്യന്വാപ്സി പ്ര വർതയന്ത്യഥ വാ

അസ്യേഷ ധിഷ്ണീയോ ഹീയതേ സോഽനു ധ്യായതി
 സ ഈശ്വരോ രൂദ്രോ ഭൂതാ - [ ] 9

TS 3.1.3.2

പ്രജാം പശൂൻ യജമാനസ്യ ശമയിതോര്യർ.ഹി പശുമാ-
 പ്രീതമുദഞ്ചം നയന്തി തർ.ഹി തസ്യ പശുശ്രപണഃ
 ഹരേത് തേനൈവൈനം ഭാഗിനം കരോതി യജമാനോ വാ
 ആഹവനീയോ യജമാനം ഽവാ ഏതദി കർ.ഷന്തേ
 യദാഹവനീയാത് പശുശ്രപണഃ ഹർന്തി സ വൈവ
 സ്ട്രാന്നിർമന്ഥ്യം ഽവാ കുര്യാദ്-യജമാനസ്യ സാത്മത്വായ
 യദി പശോരവദാനം നശ്യേദാജ്യസ്യ പ്രത്യാഖ്യായമവ
 ദ്യേമ് സൈവ തതഃ ( ) പ്രായശ്ചിത്തിര്യേ പശും
 ഽവിമസ്തീരൻ. യസ്താൻ കാമയേതാർ ss*തിമാർച്ഛേയൂരിതി
 കുവിദങ്ഗേതി നമോ-വൃക്തിവത്യർചാസ്സഗ്നീഭ്യേ
 ജുഹുയാന്നമോ വൃക്തിമേവൈഷാം ഽവൃക്തേ
 താജഗാർതിമാർച്ഛന്തി || 10

(ഭൂതാ - തതഃ - ഷഡിച്ശതിശ്ച) (A3)

TS 3.1.4.1

പ്രജാപതേർ ജായമാനാഃ പ്രജാ ജാതാശ്ച യാ ഇമാഃ ।
 തസ്മൈ പ്രതി പ്ര വേദയ ചികിത്വാ ഞ് അനു മന്യതാം ॥
 ഇമം പശും പശുപതേ തേ അഭ്യ ബദ്ധ്വാമ്യഗേ
 സുകൃതസ്യ മദ്ധ്യേ ॥
 അനു മന്യസ്വ സുയജാ യജാമ ജുഷ്ടം ദേവാനാ-
 മിദമസ്തു ഹവ്യം ॥
 പ്രജാനന്തഃ പ്രതിഗൃഹ്ണന്തി പൂർവേ പ്രാണമങ്ഗേഭ്യഃ
 പര്യാചരന്തം ।
 സുവർഗം യാഹി പഥിഭിർ ദേവയാനൈ-രോഷധീഷു
 പ്രതിതിഷ്ഠാ ശരീരൈഃ ॥
 യേഷാമീശേ - [ ] 11

TS 3.1.4.2

പശുപതിഃ പശുനാം ചതുഷ്പദാമുത ച ദിപദാം ।
 നിഷ്ക്രീതോഽയം യജ്ഞിയം ഭാഗമേതു രായസ്പോഷാ
 യജമാനസ്യ സന്തു ॥
 യേ ബദ്ധ്യമാനമനു ബദ്ധ്യമാനാ അഭ്യേക്ഷന്ത മനസാ
 ചക്ഷുഷാ ച ।

അഗ്നിസ്താഘ് അഗ്രേ പ്രമുമാകതു ദേവഃ പ്രജാപതിഃ പ്രജയാ
സംഘിദാനഃ ॥

യ ആരണ്യാഃ പശവോ വിശ്വരൂപാ വിരൂപാഃ സന്തോ
ബഹുധൈകരുപാഃ ।

വായുസ്താഘ് അഗ്രേ പ്രമുമാകതു ദേവഃ പ്രജാപതിഃ പ്രജയാ
സംഘിദാനഃ ॥ പ്രമുഞ്ചമാനാ - [ ] 12

TS 3.1.4.3

ഭുവനസ്യ രേതോ ഗാതും ധത്ത യജമാനായ ദേവാഃ ।

ഉപാകൃതഘ് ശശമാനം യദസ്ഥാജജീവം ദേവാനാമപ്യേതു
പാഥഃ ॥

നാനാ പ്രാണോ യജമാനസ്യ പശൂനാ യജേന്താ
ദേവേഭിഃ സഹ ദേവയാനഃ ।

ജീവം ദേവാനാമപ്യേതു പാഥഃ സത്യാഃ സന്തു
യജമാനസ്യ കാമാഃ ॥

യത് പശുർമായുമകൃതോരോ വാ പദ്ഭിരാഹതേ ।

അഗ്നിർമാ തസ്മാദേനസോ വിശ്വാൻ മുഞ്ചതഘ്ഹസഃ ॥

ശമിതാര ഉപേതന യജ്ഞം - [ ] 13

TS 3.1.4.4

ദേവേദിരിനിതം ।

പാശാത് പശും പ്രമുഞ്ചത ബന്ധാദ് യജ്ഞപതിം പരി ॥

അദിതിഃ പാശം പ്രമുഢോക്തൃതം നമഃ പശുഭ്യഃ പശുപതയേ
കരോമി ॥

അരാതീയന്ത-മധരം കൃണോമി യം ദിഷ്യസ്യസിൻ
പ്രതി മുഞ്ചാമി പാശം ॥

താമു തേ ദധിരേ ഹവ്യവാഹഃ ശൃതംകർതാർമുത
യജ്ഞിയം ച ।

അഗ്നേ സദക്ഷഃ സതനുർ.ഹി ഭൂതാഃഥ ഹവ്യാ ജാതവേദോ
ജുഷസ്യ ॥

ജാതവേദോ വപയാ ഗച്ഛ ദേവാന്താഃ ( ) ഹി ഹോതാ
പ്രഥമോ ബഭൂവ ।

ഏതേന താം തനുവോ വർദ്ധയസ്വ സ്വാഹാകൃതഃ
ഹവിരദന്തു ദേവാഃ ॥

സ്വാഹാ ദേവേഭ്യോ ദേവേഭ്യഃ സ്വാഹാ ॥ 14 (ഈശ-)

പ്രമുഞ്ചമാനാ-യജ്ഞം - താഃ - ഷോഡശ ച) (A4)

TS 3.1.5.1

പ്രാജാപത്യാ വൈ പശവസ്തേഷാ[॑] രുദ്രോ[॑]ധിപതിർ-
യദേതാഭ്യാ-മുപാ കരോതി താഭ്യാമേവൈനം
പ്രതിപ്രോച്യാ[॑]ഽഽലഭത ആത്മനോ[॑]നാ[॑]വ്രസ്തായ
ദാഭ്യാമുപാകരോതി ദിപാദ് യജമാനഃ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ
ഉപാകൃത്യ പഞ്ച ജുഹോതി പാക്താഃ പശവഃ പശൂനേവാ
വരുന്ധേ മൃത്യവേ വാ ഏഷ നീയതേ യത് പശുസ്തം
യദന്ധാരദേത പ്രമായുകോ യജമാനഃ സ്യാന്നാനാ പ്രാണോ
യജമാനസ്യ പശൂനേത്യാഹ വ്യാവൃത്തൈ - [ ] 15

TS 3.1.5.2

യത് പശൂർമായുമകൃതേതി ജുഹോതി ശാന്തൈ ശമീതാര
ഉപേതനേത്യാഹ യഥായജുരേവൈതദപായാം വാ
ആഹ്നിയമാണായാ-മഗ്നേർമേധോ[॑]ഽപ ക്രാമതി താമു
തേ ദധിരേ ഹവ്യവാഹമിതി വപാമദി ജുഹോത്യഗ്നേരേവ
മേധമവ രുന്ധേ[॑]ഽഥോ ശൂതതായ പുരസ്താ[॑]മ് സ്വാഹാ
കൃതയോ വാ അന്യേ ദേവാ ഉപരിഷ്ടാ[॑]മ് സ്വാഹാകൃതയോ
ഽന്യേ സ്വാഹാ ദേവേഭ്യോ ദേവേഭ്യഃ സ്വാഹേത്യഭിതോ
വപാം ( ) ജുഹോതി താനേവോദയാൻ പ്രീണാതി || 16

(വ്യാവൃത്തയാ - അഭിതോ വപാം - പഞ്ച ച) (A5)

TS 3.1.6.1

യോ വാ അയമാദേവതം യജ്ഞമുപചരത്യാ ദേവതാഭ്യോ
 വൃശ്യതേ പാപീയാൻ ഭവതി യോ യമാദേവതന്ന ദേവതാഭ്യ
 ആ വൃശ്യതേ വസീയാൻ ഭവത്യാഗ്നേയൂർചാ ട്സഗ്നീഭ്രമഭി
 മൃശേദ് വൈഷ്ണവ്യാ ഹവിർദ്ധാനമാഗ്നേയാ സ്രുചോ
 വായവ്യയാ വായവ്യാന്യൈന്ദ്രിയാ സദോ യമാദേവതമേവ
 യജ്ഞമുപ ചരതി ന ദേവതാഭ്യ ആ വൃശ്യതേ വസീയാൻ
 ഭവതി യുനജ്മി തേ പൃഥിവീം ജ്യോതിഷാ സഹ യുനജ്മി
 വായുമന്തരിക്ഷേണ - [ ] 17

TS 3.1.6.2

തേ സഹ യുനജ്മി വാചഃ സഹ സൂര്യേണ തേ യുനജ്മി
 തിസ്രോ വിപൃചഃ സൂര്യസ്യ തേ ।

അഗ്നിർദേവതാ ഗായത്രി ചരൻ ഉപാഃശോഃ പാത്രമസി
 സോമോ ദേവതാ ത്രിഷ്ടുപ് ചരനോന്തര്യാമസ്യ
 പാത്രമസീന്ദ്രോ ദേവതാ ജഗതി ചരൻ ഇന്ദ്രവായുവോഃ
 പാത്രമസി ബൃഹസ്സതിർ ദേവതാസ്തൃഷ്ടുപ്
 ചരനോ മിത്രാവരുണയോഃ പാത്രമസ്യശ്മിനൗ ദേവതാ

പക്തിശ്ശന്ദോശിനോഃ പാത്രമസി സൂര്യോ ദേവതാ
ബൃഹതീ - [ ] 18

TS 3.1.6.3

ഛന്ദഃ ശുക്രസ്യ പാത്രമസി ചന്ദ്രമാ ദേവതാ സതോ
ബൃഹതീ ഛന്ദോ മന്മിനഃ പാത്രമസി വിശ്വേ ദേവാ
ദേവതോഷിഹാ ഛന്ദ ആഗ്രയണസ്യ പാത്രമസീന്ദോ
ദേവതാ കകുച്ഛന്ദ ഉക്ഥാനാം പാത്രമസി പൃഥിവീ ദേവതാ
വിരാട് ഛന്ദോ ധ്രുവസ്യ പാത്രമസി || 19

(അന്തരീക്ഷേണ - ബൃഹതീ - ത്രയസ്ത്രിശ്ശച്ച) (A6)

TS 3.1.7.1

ഇഷ്ടർഗോ വാ അദ്ധാര്യൂർ യജമാനസ്യേഷ്ടർഗഃ ഖലു വൈ
പൂർവോഽർഷ്ടഃ ക്ഷീയത ആസന്യാന്മാ മന്ത്രാത് പാഹി
കന്യാശ്ചിദഭിശസ്ത്യാ ഇതി പുരാ
പ്രാതരനുവാകാജ്ജുഹുയാദാത്മന ഏവ തദദ്ധാര്യഃ
പുരസ്താച്ഛർമ നഹ്യതേന്മാർത്യൈ സംഘേശായ
ത്യാപവേശായ ത്വാ ഗായത്രിയാ സ്ത്രിഷ്ടുഭോ ജഗത്യാ
അഭിഭൂത്യൈ സ്വാഹാ പ്രാണാപാനൗ മൃത്യോർമാ പാതം

പ്രാണാപാനൗ മാ മാ ഹാസിഷ്ടം ദേവതാസു വാ ഏതേ
പ്രാണാപാനയോർ - [ ] 20

TS 3.1.7.2

വ്യായച്ഛന്തേ യേഷാഽ സോമഃ സമൃച്ഛതേ സംഘേശായ
ത്വോപവേശായ ത്വേത്യാഹ ഛന്ദാഽസി വൈ സംഘേശ
ഉപവേശശ്ശന്ദോദിരേവാസ്യ ഛന്ദാഽസി വൃക്തേ
പ്രേതിവന്ത്യാജ്യാനി ദവന്ത്യദിജിത്യൈ മരുതാതീഃ പ്രതിപദോ
വിജിത്യാ ഉദേ ബൃഹദ്രഥന്തരേ ദവത ഇയം വാവ
രഥന്തരമസൗ ബൃഹദാഭ്യാമേവൈനമന്തരേത്യഭ്യ വാവ
രഥന്തരൗ ശോ ബൃഹദാഭ്യാശോ ദേവൈനമന്തരേതി

ഭൂതം- [ ] 21

TS 3.1.7.3

വാവ രഥന്തരം ദവിഷ്യദ്-ബൃഹദ് ഭൂതാച്ചൈവൈനം
ദവിഷ്യതശ്ചാന്തരേതി പരിമിതം വാവ രഥന്തരമപരിമിതം
ബൃഹത് പരിമിതാച്ചൈവൈന-മപരിമിതാച്ഛാന്തരേതി
വിശ്വാമിത്രജമദഗ്നി വസിഷ്ഠേനാസ്സർദ്ധേതാഽ
സ ഏതജ്ജമദഗ്നിർ വിഹവ്യമപശ്യത് തേന വൈ സ

വസി॑ഷ്ടസ്യേ॒ന്ദ്രിയം॑ ॥ പീ॒ർയമ॑വുക്ത॒ യദി॑ഹവ്യ॒ച് ശ॒സ്യത॑
 ഇ॒ന്ദ്രിയമേ॒വ തദി॑ർയം ॥ യജ॑മാനോ॒ ഭാത്യ॑വ്യസ്യ॒ വുക്തേ॑ ( )
 യസ്യ॑ ഭൂയാ॒ച്ഛോ യജ॑ഞക്ര॒തവ॑ ഇ॒ത്യാഹുഃ॑ സ॒ ദേ॒വതാ॑
 വുക്ത॑ ഇതി॒ യദ്യ॑ഗ്നിഷ്ടോമഃ॒ സോമഃ॑ പ॒രസ്താ॑ഥ് സ്യാദു॒ക്ഥ്യം
 കു॒ർവീത॑ യദ്യു॒ക്ഥ്യഃ॑ സ്യാദ॑തിരാ॒ത്രം കു॒ർവീത॑
 യജ॑ഞക്ര॒തുഭി॑രേ॒വാസ്യ॑ ദേ॒വതാ॑ വുക്തേ॒ വസി॑യാൻ
 ഭ॒വതി॑ ॥ 22 (പ്രാ॒ണാപാ॒നയോർ - ഭൂ॒തം - വ്യു॑ക്തേ -

ഽഷ്ടാവി॑ച്ശതിശ്ച) (A7)

TS 3.1.8.1

നി॒ഗ്രാഭ്യാഃ॑ സ്ഥ॒ ദേ॒വശ്രു॑ത॒ ആയു॑ർമേ॒ തർപ॑യത പ്രാ॒ണം
 മേ॒ തർപ॑യതാപാ॒നം മേ॒ തർപ॑യത വ്യാ॒നം മേ॒ തർപ॑യത
 ച॒ക്ഷുർമേ॒ തർപ॑യത ശ്രോ॒ത്രം മേ॒ തർപ॑യത മ॒നോ മേ॒
 തർപ॑യത വാ॒ചം മേ॒ തർപ॑യതാ॒ഽഽത്മാ॑നം മേ॒
 തർപ॑യതാങ്ഗാ॒നി മേ॒ തർപ॑യത പ്ര॒ജാം മേ॒ തർപ॑യത
 പ॒ശുൻ മേ॒ തർപ॑യത ഗൃ॒ഹാൻ മേ॒ തർപ॑യത ഗ॒ണാൻ
 മേ॒ തർപ॑യത സ॒ർവഗ॑ണം മാ॒ തർപ॑യത തർപ॑യത മാ-[ ] 23

TS 3.1.8.2

ഗ॒ണാ മേ॒ മാ വി॒ തൃ॒ഷ്ണോ॑ഷ്യയോ॒ വൈ സോ॑മ॒സ്യ
വി॒ശോ വി॒ശഃ॒ ഖലു॒ വൈ രാജ॑ന്തഃ പ്ര॒ഭാതോ॑രീ॒ശ്വരാ
ഐ॒ന്ദ്രഃ സോ॑മോ॒ഽവീ॒വൃധം॑ ഘോ॒ മന॑സാ സു॒ജാതാ
ഋ॒തപ്ര॑ജാതാ॒ ഭഗ॒ ഇ॒ദാഃ സ്യാമ॑ ।

ഇന്ദ്രേണ ദേവീർവീര്യഃ സംവിദാനാ അനു മന്യന്താഃ
സവനായ സോമമിത്യാഹൗഷധീഭ്യ ഏവൈനഃ സ്വായൈ
വിശഃ സ്വായൈ ദേവതായൈ നിര്യാച്യാഭി ഷുണോതി യോ
വൈ സോമസ്യാഭിഷ്ടുയമാണസ്യ - [ ] 24

TS 3.1.8.3

പ്രഥമോഽശ്വശ്വഃ സ്തന്തി സ ഇൗശ്വര ഇന്ദ്രിയം വീര്യം
പ്രജാം പശൂൻ യജമാനസ്യ നിർഹന്തോസ്തമഭി മന്ത്രയേതാഃ
മാസ്താൻമ സഹ പ്രജയാ സഹ രായസ്പോഷേണേന്ദ്രിയം
മേ വീര്യം മാ നിർവധീരിത്യാശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്ത
ഇന്ദ്രിയസ്യ വീര്യസ്യ പ്രജായൈ പശൂനാമനിർഘാതായ
ദ്രഹ്ശസ്തന്തി പൃഥിവീമനു ദ്യാമിമഞ്ച യോനിമനു യശ്ച ( )
പൂർവഃ ।

തൃ॒തീ॒യം യോ॑നി॒മനു॑ സ॒ഞ്ചര॑ന്തം ദ്ര॒സ്തം ജു॑ഹോ॒മ്യനു॑
സ॒പ്ത ഹോ॑ത്രാഃ || 25

(തർപയ॑ത മാ - ടഭി॑ഷ്യയമാ॑ണസ്യ - യശ്വ॑ - ദശ॑ ച) (A8)

TS 3.1.9.1

യോ॑ വൈ ദേ॒വാൻ ദേ॒വയശ॑സേനാർപയതി മനു॑ഷ്യാൻ
മനു॑ഷ്യയശ॑സേന ദേ॒വയശ॑സ്യേ॒വ ദേ॒വേഷു॑ ഭവതി
മനു॑ഷ്യയശ॑സീ മനു॑ഷ്യേഷു॑ യാൻ പ്രാ॒ചീന॑-മാഗ്രയ॒ണാദ്
ഗ്രഹാ॑ൻ ഗൃഹ്ണീ॒യാത് താ॑നുപാ॒ശ്ശു ഗൃ॑ഹ്ണീയാ॒ദ്യാനു॑ർ
-ഘാ॑സ്മാ॒സ്താനു॑പബ്ധിമതോ ദേ॒വാനേ॑വ
തദേ॒വയശ॑സനാർപയതി മനു॑ഷ്യാൻ മനു॑ഷ്യയശ॑സേന
ദേ॒വയശ॑സ്യേ॒വ ദേ॒വേഷു॑ ഭവതി മനു॑ഷ്യയശ॑സീ
മനു॑ഷ്യേഷു॒ഷ്വഗ്നിഃ॑ പ്രാ॒തസ്സ॒വനേ॑ പാ॒ത്യാസ്മാ॑ൻ വൈ॒ശ്യാനരോ॑
മഹി॑നാ വി॒ശ്വശം॑ഭുഃ ।

സ നഃ॑ പാവ॒കോ ദ്ര॒വിണം॑ ദധാ॒ത്വാ - [ ] 26

TS 3.1.9.2

യു॒ഷ്മന്തഃ॑ സഹ॒ഭക്ഷാഃ॑ സ്യാമ॑ ||
വിശ്വേ॑ ദേ॒വാ മരു॑ത ഇ॒ന്ദ്രോ അ॒സ്മാന॒സ്മിൻ ദി॒തീയേ॑
സ॒വനേ॑ ന ജഹ്യൂഃ॑ ।

ആയുഷ്ഠന്തഃ പ്രിയമേഷാം വദന്തോ വയം ദേവാനാഃ
സുമതൗ സ്യാമ ॥

ഇദം തൃതീയം സവനം കവിനാമുതേന യേ
ചമസമൈരയന്ത ।

തേ സൗധന്വനാഃ സുവ്രാനശാനാഃ സ്വിഷ്ടിം നോ അഭി
വസീയോ നയന്തു ॥

ആയതനവതീർവാ അന്യാ ആഹുതയോ ഹൂയന്തേനായത
നാ അന്യാ യാ ആഘാരവതീസ്താ ആയതനവതീര്യാഃ - [ ] 27

TS 3.1.9.3

സൗമ്യാസ്താ അനായതനാ ഐന്ദ്രവായവ-മാദായാ
ഃഃ*ഘാരമാ ഘാരയേദദ്ധാരോ യജേന്താഃയമസ്തു ദേവാ
ഓഷധീഭ്യഃ പശവേ നോ ജനായ വിശ്വസൈ ഭൂതായാ
ഃദ്ധാരോഃസി സ പിനാസ്വ ഘൃതവദ്ദേവ സോമേതി സൗമ്യാ
ഏവ തദാഹുതീരാ - യതനവതീഃ കരോത്യായതനവാൻ
ഭവതി യ ഏവം വേദാമോ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഏവ
ഘൃതേന വ്യുനത്തി തേ വ്യുത്തേ ഉപജീവനീയേ ഭവത
ഉപജീവനീയോ ഭവതി - [ ] 28

TS 3.1.9.4

യ ഏ॒വം ധ്വേ॑ദൈ॒ഷ തേ॑ രു॒ദ്ര ഭാ॒ഗോ യം നി॒രയാ॑ച॒മാസ്തം॑
ജു॑ഷ॒സ്വ വി॒ദേ॒ഗൗപ॑ത്യച്ഛ് രാ॒യസ്തോ॑ഷച്ഛ് സു॒വീര്യ॑ച്ഛ്
സം॑വ॒മ്സരീ॑ണാഘ് സ്വ॒സ്തിം ॥

മനുഃ॑ പു॒ത്രേഭ്യോ॑ ഭാ॒യം വ്യ॑ഭജ॒മ് സ നാ॑ഭാ॒നേദി॑ഷും
ബ്ര॒ഹ്മച॑ര്യം വ॒സന്തം॑ നി॒രഭജ॑മ് സ ആ॒ഗച്ഛ॑മ് സോ॒ബ്രവീ॑ത്
ക॒മാ മാ നി॑രഭാ॒ഗിതി॑ ന ത്വാ നി॑രഭാ॒ക്ഷമി॑ത്യ-
ബ്ര॒വീദ॑ങ്ഗീ॒രസ॑ ഇ॒മേ സ॒ത്രമാ॑സ॒തേ തേ - [ ] 29

TS 3.1.9.5

സു॒വർഗം॑ ധ്വേ॒കം ന പ്ര॑ജാ॒നന്തി॑ തേഭ്യ॑ ഇ॒ദം ബ്രാ॑ഹ്മ॒ണം
ബ്രൂ॑ഹി॒ തേ സു॒വർഗം॑ ധ്വേ॒കം യ॒ന്തോ യ ഏ॑ഷാം
പ॒ശവ॑സ്താഘ്സേ॒ ദാ॒സ്യന്തി॑തി॒ തദേ॑ഭ്യോ॒ബ്രവീ॑ത് തേ
സു॒വർഗം॑ ധ്വേ॒കം യ॒ന്തോ യ ഏ॑ഷാം പ॒ശവ॑ ആ॒സൻ
താ॒നസ്താ॑ അ॒ദൃസ്തം॑ പ॒ശുഭി॑ശ്ച॒രന്തം॑ യ॒ജ്ഞ॑വാ॒സ്തൗ രു॒ദ്ര
ആ॒ഗച്ഛ॑മ് സോ॒ബ്രവീ॑ന്മ॒ വാ ഇ॒മേ പ॒ശവ॑
ഇ॒ത്യദൃ॑ർഭവൈ - [ ] 30

TS 3.1.9.6

മഹ്യമിമാനിത്യബ്രവീന്ന വൈ തസ്യ ത ഇൗശത
ഇത്യബ്രവീദ്-യദ്-യജ്ഞവാസ്മാ ഹീയതേ മമ വൈ
തദിതി തസ്മാദ്-യജ്ഞവാസ്മാ നാഭ്യവേത്യഃ സോബ്രവീദ്-
യജ്ഞേ മാ ട്വജാമ തേ പശൂൻ നാഭി മസ്യ ഇതി തസ്മാ
ഏതം മന്മിനഃ സഃ സ്രാവമജുഹോത് തതോ വൈ തസ്യ
രുദ്രഃ പശൂൻ നാഭ്യമന്യത യത്രൈത ( ) മേവം വിദാൻ
മന്മിനഃ സഃസ്രാവം ജുഹോതി ന തത്ര രുദ്രഃ
പശൂനഭി മന്യതേ || 31

*(ദധാത്വാ - യത്നവതീര്യാ - ഉപജീവനീയോ ഭവതി -
തേ - ദുർഭവൈ -യത്രൈത - മേകാദശ ച) (A9)*

TS 3.1.10.1

ജുഷ്ടോ വാചോ ഭൂയാസം ജുഷ്ടോ വാചസ്പതയേ
ദേവി വാക് ।
യദാചോ മധുമത് തസ്മിൻ മാ ധാഃ സ്വാഹാ സരസ്വതൈ ॥
ഋചാ സ്തോമഃ സമർദ്ധയ ഗായത്രേണ രഥന്തരം ।
ബൃഹദ്-ഗായത്രവർതനി ॥

യസ്തേ॑ ദ്ര॒സ്തഃ॑ സ്ത॒ന്തി॑ യസ്തേ॑ അ॒ശ്ശു॒ർബാ॒ഹുചു॑തോ
ധി॒ഷ്ണ॑യോരു॒പസ്ഥാ॑ത് ।

അ॒ദ്ധാ॒ര്യോർവാ॒ പരി॑ യസ്തേ॑ പ॒വിത്രാ॑മ് സ്വാ॒ഹാ॑കൃ॒തമി॑ന്ദ്രായ
തം ജു॒ഹോമി॑ ॥

യോ ദ്ര॒സ്തോ അ॒ശ്ശുഃ॑ പ॒തിതഃ॑ പൃ॒ഥി॒വ്യാം പ॑രിവാ॒പാത് - [ ] 32
TS 3.1.10.2

പു॒രോ॒ധാശാ॑ത് ക॒രംഭാ॑ത് ।

ധാ॒നാ॒സോ॒മാന്മ॑ന്നി॒ന് ഇ॒ന്ദ്ര ശു॒ക്രാമ് സ്വാ॒ഹാ॑കൃ॒തമി॑ന്ദ്രായ
തം ജു॒ഹോമി॑ ॥

യസ്തേ॑ ദ്ര॒സ്തോ മ॑ധു॒മാശ് ഇ॒ന്ദ്രി॒യാവാ॑ൻമ് സ്വാ॒ഹാ॑കൃ॒തഃ
പു॒നര॑പ്യേ॒തി ദേ॒വാൻ ।

ദി॒വഃ പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ പ॑ര്യ॒ന്തരി॑ക്ഷാമ് സ്വാ॒ഹാ കൃ॒തമി॑ന്ദ്രായ തം
ജു॒ഹോമി॑ ॥

അ॒ദ്ധാ॒ര്യുർവാ॒ ഋ॒തിജാ॑ം പ്ര॒ഥ॒മോ യു॑ജ്യ॒തേ തേ॒ന സ്തോ॑മോ
യോ॒ക്ത॒വ്യ ഇ॒ത്യാഹു॑ർവാ॒ഗഗ്രേ॑ഗാ അ॒ഗ്ര ഏ॒ത് വു॑ജ്യ॒ഗാ
ദേ॒വേഭ്യോ॑ യശോ॒ മയി॑ ദധ॒തീ പ്രാ॑ണാൻ പ॒ശുഷു॑
പ്ര॒ജാം മയി॑ - [ ] 33

TS 3.1.10.3

ച യജമാനേ ചേത്യാഹ വാചമേവ തദ്യജ്ഞമുഖേ യുനക്തി
 വാസ്തു വാ ഏതദ്യജ്ഞസ്യ ക്രിയതേ യദ്ഗ്രഹാൻ ഗൃഹീത്വാ
 ബഹിഷ്ഠവമാനഃ സർപന്തിപരാഞ്ചോ ഹി യന്തി പരാചീഭിഃ
 സ്തുവതേ വൈഷ്ണവ്യർചാ പുനരേത്യോപ തിഷ്ഠതേ യജ്ഞോ
 വൈ വിഷ്ണുർ യജ്ഞമേവാകർവിഷ്ണോ ത്വന്നോ അന്തമഃ ശർമ
 യച്ഛ സഹന്ത്യ ।

പ്ര തേ ധാരാ മധുശ്ചുത ഉമ്സം ദുഹ്രതേ ( ) അക്ഷിതമിത്യാ
 ഹ യദേവാസ്യ ശയാനസ്യോപശുഷ്യതി
 തദേവാസ്യേതേനാ ss*പ്യായയതി ॥ 34 (പരിവാപാത് -
 പ്രജാം മയി - ദുഹ്രതേ - ചതുർദശ ച) (A10)

TS 3.1.11.1

അഗ്നിനാ രയിമശ്നുവത് പോഷമേവ ദിവേദിവേ ।
 യശസം വീരവത്തമം ॥

ഗോമാഃ അഗ്നേഽവിമാഃ അശ്വീ യജ്ഞോ നൃവമ്സഖാ
 സദമിദപ്രമൃഷ്ടഃ ।

ഇധാവാഃ ഏഷോ അസുര പ്രജാവാൻ ദീർഘോ രയിഃ
 പൃഥുബുധ്നഃ സഭാവാൻ ॥

ആപ്യായസ്വ>¹, സന്തേ >² ।

ഇഹ താഷ്ടാരമഗ്രിയം വിശ്വരൂപമുപ ഹായേ ।

അസ്മാകമസ്തു കേവലഃ ॥

തന്നസ്തുരീപമധ പോഷയിതു ദേവ താഷ്ടർവി രരാണഃ

സ്യസ്വ ।

യതോ വീരഃ - [ ] 35

TS 3.1.11.2

കർമ്മണ്യഃ സുദക്ഷോ യുക്തഗ്രാവാ ജായതേ ദേവകാമഃ ॥

ശിവസ്താഷ്ടരിഹാഃ* ഗഹി വിദുഃ പോഷ ഉതത്ഥനാ ।

യജേന്തയജേന്ത ന ഉദവ ॥

പിശങ്ഗരൂപഃ സുദരോ വയോധാഃ ശൃഷ്ടീ വീരോ ജായതേ

ദേവകാമഃ ॥

പ്രജാം താഷ്ടാ വിഷ്യതു നാഭിമസ്മൈ അഥാ ദേവാനാമപ്യേതു

പാഥഃ ॥

പ്രണോദേ>³, വ്യാ നോ ദിവഃ >⁴ ॥

പീപിവാഴ് സഴ് സരസ്വതഃ സ്തനം യോ വിശ്വദർശതഃ ।

ധുക്ഷീമഹി പ്രജാമിഷം ॥ 36

TS 3.1.11.3

യേ തേ സരസ്വ ഊർമയോ മധുരനോ ഘൃതശ്ചുതഃ ।

തേഷാം തേ സുരമീമഹേ ॥

യസ്യ വ്രതം പശവോ യന്തി സർവേ യസ്യ വ്രതമുപതിഷ്ഠന്ത
ആപഃ ।

യസ്യ വ്രതേ പുഷ്പിപതിർ നിവിഷ്ടസ്തച്ഛരസ്വന്തമവസേ
ഹുവേമ ॥

ദിവ്യച്ഛസുപർണം വ്യസം ബൃഹന്തമപാം ഗർഭം

വൃഷഭമോഷധീനാം ।

അഭീപതോ വൃഷ്ട്യാ തർപയന്തം തച്ഛരസ്വന്തമവസേ
ഹുവേമ ॥

സിനീവാലി പൃഥുഷ്ടുകേ യാ ദേവാനാമസി സ്വസാ ।

ജുഷസ്വ ഹവ്യ - [ ] 37

TS 3.1.11.4

മാഹുതം പ്രജാം ദേവി ദിദിഷ്ഠി നഃ ॥

യാ സുപാണിഃ സ്വൺഗുരിഃ സുഷുമാ ബഹുസുവരീ ।

തസ്യേ വിശ്വപതിയൈ ഹവിഃ സിനീവാലൈ ജുഹോതന ॥

ഇന്ദ്രം വോ വിശ്വതസ്സരീ>[5], [6] ॥

അസീ॑തവർ॒ണാ ഹ॒രയഃ॑ സുപ॒ർണാ മിഹോ॑ വസാ॒ന്നാ
ദിവ॒മുത് പ॑തന്തി ॥

ത ആ॑വ॒വൃത്ര॑ൻമ് സ॒ദനാ॑നി കൃ॒താഃദി॑ത് പൃ॒ഥിവീ॑
ഘൃ॒തൈർവൃ॑ദ്യതേ ॥

ഹി॒രണ്യ॑കേ॒ശോ ര॑ജ॒സോ വി॒സാരേ॑ഹി॒ർദ്ധു॑നി॒ർവാത്
ഇ॒വ ധ്ര॑ജീ॒മാൻ ।

ശുചി॑ദ്രാജാ ഉ॒ഷസോ॑ -[ ] 38

TS 3.1.11.5

ന॒വേദാ॑ യശ॒സ്വതീ॑രപ॒സ്യുവോ॑ ന സ॒ത്യാഃ ॥

ആ॒ തേ സു॑പ॒ർണാ അ॒മി॒നന്ത॑ ഏ॒വൈഃ കൃ॒ഷ്ണോ നോ॑നാവ
വൃ॒ഷഭോ॑ യദീ॒ദം ।

ശി॒വാദി॑ർന സ്മ॒യമാ॑നാദി॒രാഗാ॑ത് പ॒തന്തി॑ മി॒ഹഃ
സു॒നയ॑ന്ത്യ॒ദ്രാ ॥

വാ॒ശ്രേവ॑ വി॒ദ്യുന്മി॑മാതി വ॒ഥ്സം ന॒ മാ॒താ സി॑ഷ॒ക്തി ।

യദേ॑ഷാം വൃ॒ഷ്ടി॑ര॒സർജി॑ ॥

പ॒ർവ॑തശ്ചി॒ന്മഹി॑ വൃ॒ദ്ധോ ബി॑ദായ ദിവ॒ശ്ചിഥ്॑ സാ॒ന്നു
രേ॒ജത॑ സ്വ॒നേ വഃ॑ ।

യത് ക്രീ॑ഡ॒ഥ മ॑രുത - [ ] 39

TS 3.1.11.6

ഋഷിമന്ത ആപ ഇവ സുഭ്രിയഞ്ചോ ധവദ്ധോ ॥
 അഭി ക്രന്ദ സുനയ ഗർഭമാ ധാ ഉദന്വതാ പരി ദീയാ രഥേന ।
 ദൃതിച്ഛ സു കർഷ വിഷിതം നൃഞ്ചച്ഛ സമാ ഭവന്തുദാതാ
 നിപാദാഃ ॥

താം ത്യാ ചിദച്ഛതാഃഗേ പശൂർന യവസേ ।
 ധാമാ ഹ യത് തേ അജര വനാ വൃശ്ചന്തി ശികാസഃ ॥
 അഗേ ഭൂരീണി തവ ജാതവേദോ ദേവ
 സ്വധാവോഽമൃതസ്യ ധാമ ।

യാശ്ച - [ ] 40

TS 3.1.11.7

മായാ മായിനാം വിശ്വമിന്ദ്ര ത്വേ പൂർവീഃ സന്ദധുഃ
 പൃഷ്ടബന്ധോ ॥
 ദിവോ നോ വൃഷ്ടിം മരുതോ രരീദ്ധാം പ്രപിന്വത വൃഷ്ണോ
 അശ്വസ്യ ധാരാഃ ।
 അർവാണേതേന സുനയിതുനേഹൃപോ നിഷിഞ്ചന്നസൂരഃ
 പിതാ നഃ ॥

പി॒ന്വന്ത്യപോ॑ മ॒രുതഃ॑ സ്വ॒ദാന॑വഃ പ॒യോ ഏ॒തവ॑ദി॒ദമേ॑ഷാ॒
ദു॒വഃ ।

അ॒ത്യം ന മി॒ഹേ വി ന॑യ॒ന്തി വാ॒ജിന॑മു॒മ്സം ദു॒ഹന്തി॑
സ്ത॒നയ॑ന്തമ॒ക്ഷിതം॑ ॥

ഉ॒ദ॒പ്രുതോ॑ മ॒രുത॑സ്താഽ ഇ॒യർത॑ വൃ॒ഷ്ടിം - [ ] 41

TS 3.1.11.8

ഘേ॑ വി॒ശ്വേ മ॒രുതോ॑ ജു॒നന്തി॑ ।

ക്രോ॑ശാ॒തി ഗർഭാ॑ ക॒ന്യേവ॑ തു॒ന്നാ പേ॒രും തു॑ഞ്ജാ॒നാ
പ॒ത്യേവ॑ ജായാ ॥

ഏ॒തേന॑ ദ്യാവാ॒പൃഥി॑വീ മധു॒ന്നാ സ॑മു॒ക്ഷത॑ പ॒യസ്വ॑തീഃ
കൃ॒ണ്യതാ॑ഽഽപ॒ ഓ॒ഷധീഃ॑ ।

ഊ॒ർജം ച॑ ത॒ത്ര സു॒മതിം॑ ച॒ പി॒ന്വഥ॑ യ॒ത്രാ ന॑രോ മ॒രുതഃ॑
സി॒ഞ്ച॑ഥാ മധു ॥

ഉ॒ദുത്യം >7, ചി॒ത്രം >8 ॥

ഔ॒ർവ-ഭൃ॒ഗുവ॑ച്ഛുചി॒മപ്ത॑വാ॒നവ॑ദാ ഹു॒വേ ।

അ॒ഗ്നിഽ സ॑മു॒ദ്രവാ॑സ॒സം ॥

ആ സ॒വ॒ച് സ॒വി॒തൂ॒ർ യ॒ഥാ॒ ഭഗ॑ന്യേ ( ) വ ഭൂ॒ജി॒ച് ഹു॑വേ ।

അ॒ഗ്നി॒ച് സ॒മു॒ദ്ര॒വാ॒സ॒സം ॥

ഹു॒വേ വാ॑ത॒സ്വ॒നം ക॒വിം പ॒ർജ॒ന്യ॒ക്ര॒ന്ദ്യ॒ച് സ॒ഹഃ ।

അ॒ഗ്നി॒ച് സ॒മു॒ദ്ര॒വാ॒സ॒സം ॥ 42

(വ॒ീ॒ര - ഇ॒ഷ॒ച് - ഹ॒വ്യ - മൃ॒ഷ॒സോ - മ॒രു॒ത - ശ്വ -

വൃ॒ഷ്ടി॒ം - ഭഗ॑ന്യ - ദ്വാ॒ദശ॑ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(പ്രജാപതിരകാമയതൈ - ഷ തേ ഗായത്രോ - യജ്ഞം
വൈ - പ്രജാപതേർ ജായമാനാഃ - പ്രാജാപത്യാ - യോ വാ
അയമാദേവത - മിഷ്ടുർഗോ - നിഗ്രാഭ്യാഃ സ്ഥ - യോ വൈ
ദേവാ - ഞ്ജുഷ്ടോ - ഹ്ഗനിനാ രയി - മേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(പ്രജാപതിരകാമയത - പ്രജാപതേർജായമാനാ -
വ്യായച്ഛന്തേ - മഹ്യമിമാ - നായാ മായിനാൻ-
ദിചതാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of First Prasnam of Kandam 3:-

(പ്രജാപതിരകാമയതാ - ഹ്ഗനിശ്ച സമുദ്രവാസസം)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

തൃതീയകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

3.1.1 Appendix

3.1.11.1 - ആ പൃഥ്വീ > ¹

ആപൃഥ്വീ സമേതു തേ വിശ്വതഃ സോമ വൃഷ്ണീയം ।

ഭവാ വാജസ്യ സംഗമേ ॥ (Appearing in TS 4-2-7-4)

3.1.11.1 - സന്തേ > ²

സം തേ പയാഽസി സമു യന്തു വാജാഃ സം വൃഷ്ണീയാൻ
യദിമാതിഷാഹഃ ।

ആപൃഥ്വായമാനോ അമൃതായ സോമ ദിവി

ശ്രവാഽസ്യുത്തമാനി ധിഷ്ഠ ॥ (Appearing in TS 4-2-7-4)

3.1.11.2 - പ്രണോ ദേവ്യോ > ³ നോ ദിവഃ > ⁴

പ്രണോ ദേവീ സർസ്വതീ വാജേദിർവാജിനീവതീ ।

ധീനാമവിത്ര്യവതു ॥

ആ നോ ദിവോ ബൃഹതഃ പർവതാദാ സർസ്വതീ യജതാ
ഗന്തു യജ്ഞം । ഹവം ദേവീ ജുജുഷാണാ ഘൃതാചീ ശശ്മാം
നോ വാചമുശതീ ശൃണോതു । (Appearing in TS 1.8.22.1)

3.1.11.4 – ഇന്ദ്രം ഹോ വിശ്വതസ്സരി>⁵, ന്രം നരഃ>⁶

ഇന്ദ്രം ഹോ വിശ്വതസ്സരി ഹവാമഹേ ജനേഭ്യഃ ।
അസ്മാകമസ്തു കേവലഃ ॥

ഇന്ദ്രം നരോന്നേമധിതാ ഹവന്തേ യത്പാര്യം യുനജന്തേ
ധിയസ്താഃ ।
ശൂരോ നൃഷാതാ ശവസശ്ചകാന ആ ഗോമതി വ്രജേ
ഭജാ ത്വന്നഃ ॥(Appearing in **TS 1.6.12.1**)

3.1.11.8 – ഉദൃത്യം >⁷, ചിത്രം >⁸

ഉദൃത്യം ജാതവേദസം ദേവം വഹന്തി കേതവഃ ।
ദൃശേ വിശ്വായ സൂര്യം ॥

ചിത്രം ദേവാനാ-മുദഗാദനീകം ചക്ഷുർമിത്രസ്യ
വരുണസ്യാഽഗേഃ ।

ആഽ പ്രാ ദ്യാവാപൃഥിവീ അന്തരിക്ഷം സൂര്യ ആത്മാ
ജഗതസ്തസ്മുഷശ്ച ॥ (Appearing in **TS 1.4.43.1**)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

3.2 തൃതീയകാണ്ഡേ ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ-

പവമാനഗ്രാഹാദീനാം വ്യാഖ്യാനം

TS 3.2.1.1

യോ വൈ പവമാനാനാമന്യാരോഹാൻ വിദാൻ യജതേസനു
പവമാനാനാ രോഹതി ന പവമാനേഭ്യോ-ഽവ ച്ചിദ്യതേ
ശ്വേനോ-സി ഗായത്രചരന്ദാ അനു ത്യാ-ഽരഭേ സ്വസ്തി
മാ സം പാരയ സുപർണോ-സി ത്രിഷ്ടുപ്ചരന്ദാ
അനു ത്യാ-ഽരഭേ സ്വസ്തി മാ സം പാരയ സഘ്വാ-സി
ജഗതീചരന്ദാ അനു ത്യാ-ഽരഭേ സ്വസ്തി മാ
സംപാരയേത്യാഹൈതേ - [ ] 1

TS 3.2.1.2

വൈ പവമാനാനാമന്യാരോഹാസ്താൻ യ ഏവം വിദാൻ
യജതേസനു പവമാനാനാ രോഹതി ന പവമാനേഭ്യോ-ഽവ
ച്ചിദ്യതേ യോ വൈ പവമാനസ്യ സന്തതിം വേദ
സർവമായുരേതി ന പുരാ-ഽയുഷഃ പ്ര മീയതേ പശുമാൻ
ഭവതി വിന്ദതേ പ്രജാംപവമാനസ്യ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ-ഽഥവാ

അസ്യതേഗൃഹീതാ ഭ്രോണകലശ ആധവനീയഃ
പുതഭ്യത് താൻ യദഗൃഹീത്വാപാകുര്യാത്

പവമാനം ഹി - [ ] 2

TS 3.2.1.3

ചിന്യാത് തം ഹി ചിദ്യമാനമദ്ധ്യര്യോഃ പ്രാണോസനു
വിചിദ്യേ-തോപയാമഗൃഹീതോസി പ്രജാപതയേ-ത്വേതി
ഭ്രോണകലശമഭി മൃശേദിന്ദ്രായ ത്വേത്യാധവനീയം
ഹിശോഭ്യസ്താ ദേവേഭ്യ ഇതി പുതഭ്യതം പവമാനമേവ തഥ്
സം തന്നോതി സർവമായുരേതി ന പുരാഽയുഷഃ
പ്രമീയതേ പശുമാൻ ഭവതി വിന്ദതേ പ്രജാം || 3

(ഏതേ - വി - ദിച്വാരിഷ്ടച്ച) (A1)

TS 3.2.2.1

ത്രീണി വാവ സവ്നാന്യഥ തൃതീയച്
സവ്നമവലുപന്ത്യനച്ശു കൂർവന്ത ഉപാച്ശുച്
ഹുത്വാപാച് ശുപാത്രേച് ശുമവാസ്യ തന്തൃതീയസവനേ
ഽപിസ്യജ്യാഭി ഷുണ്യയാദ് യദാ-പ്യായയതി തേനാച്
ശുമദ്യദഭിഷുണോതി തേ നർജീഷി സർവാണേവ തഥ്
സവ്നാന്യച് ശുമന്തി ശുക്രവന്തി സമാവദീര്യാണി

കരോതി ദൗ സമുദ്രൗ വിതതാവജ്ജുരൗ പര്യാവർത്തേതേ
ജഠരേവ പാദാഃ |

തയോഃ പശ്യന്തോ അതി യന്ത്യന്യമപശ്യന്തഃ - [ ] 4

TS 3.2.2.2

സേതുനാടി യന്ത്യന്യം ||

ദേ ദ്രധസീ സതതീ വസ്തു ഏകഃ കേശീ വിശ്വാ ഭുവ്നാനി
വിദാൻ |

തിരോധായൈത്യസിതം ധ്വസാനഃ ശുക്രമാ ദത്തേ
അനുഹായ ജാഠരേ ||

ദേവാ വൈ യദ്യജേതുകുർവത തദസുരാ അകുർവത തേ
ദേവാ ഏതം മഹായജ്ഞമപശ്യൻ തമതന്വതാഗ്നിഹോത്രം
ധ്വതമകുർവത തസ്മാദ് ദിപ്രതഃ സ്മാദ് ദിർ.ഹൃഗ്നിഹോത്രം
ജുഹ്വതി പൗർണമാസം ധ്വജ്ഞമഗ്നിഷോമീയം - [ ] 5

TS 3.2.2.3

പശുമകുർവത ദാർശ്യം ധ്വജ്ഞമാഗ്നേയം പശുമകുർവത
വൈശ്വദേവം പ്രാതസ്സവനമകുർവത വരുണപ്രഘാസാൻ
മാദ്ധ്യന്ദിനഃ സവനഃ സാകമേധാൻ പിതൃയജ്ഞം
ത്ര്യംബകാഽ-സ്മൃതീയസവനമകുർവത തമേഷാമസുരാ

യജ്ഞമന്വാജിഗാഘ് സ്വം തം നാട്വന്വായന്തേ-
 ബ്രൂവന്നദ്ധാർത്വം വാ ഇമേ ദേവാ അഭൂവന്നിതി
 തദദ്ധാരസ്യം ദദ്ധാരത്വം തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാട്സുരാ
 യ ഏവം വിദാൻ സോമേന യജ്ഞേ ദവത്യാത്മനാ
 പരാ ( ) ട്വസ്യ ഭ്രാത്യവ്യോ ദവതി || 6

(അപശ്യന്തോ - ഗീഷോമീയ - മാത്മനാ പരാ -
 ത്രീണി ച) (A2)

TS 3.2.3.1

പരിഭൂരഗ്നിം പരിഭൂരിന്ദ്രം പരിഭൂർ വിശ്വാൻദേവാൻ
 പരിഭൂർമാഘ് സഹ ബ്രഹ്മവർചസേന സ നഃ പവസ്വ
 ശം ഗവേ ശം ജനായ ശമർവതേ ശഘ് രാജന്നോഷധീഭ്യോ
 ച്ചിന്നസ്യതേ രയിപതേ സുവീര്യസ്യ രായസ്പോഷസ്യ
 ദദിതാരഃ സ്യാമ |
 തസ്യമേ രാസ്വ തസ്യതേ ദക്ഷീയ തസ്യ ത ഇദമൃത്യുജേ ||
 പ്രാണായ മേ വർചോദാ വർചസേ പവസ്വാ പാനായ
 വ്യാനായ വാചേ - [ ] 7

TS 3.2.3.2

ദക്ഷക്രതുഭ്യാം ചക്ഷുർഭ്യാം മേ വർചോദൗ വർചസേ
 പവേമാഘ ശ്രോത്രായാഽഽത്മനേ ട്വേഗേഭ്യ ആയുഷേ
 വീര്യായ വിഷ്ണോരിന്ദ്രസ്യ വിശ്വേഷാം ദേവാനാം
 ജാതമസി വർചോദൗ മേ വർചസേ പവസ്വ കോടസി കോ
 നാമ കസൈ ത്വാ കായ ത്വാ യം ത്വാസോമേനാതീത്യപം
 യം ത്വാ സോമേനാമീമദഃ സുപ്രജാഃ പ്രജയാ ഭൂയാസഃ
 സുവീരോ വീരൈഃ സുവർചാ വർചസാ സുപോഷഃ
 പോഷൈർ-വിശ്വേഭ്യോ മേ രൂപേഭ്യോ വർചോദൗ - [ ] 8

TS 3.2.3.3

വർചസേ പവസ്വ തസ്യ മേ രാസ്വ തസ്യ തേ ദക്ഷീയ
 തസ്യ ത ഇദമുന്മുജേ ||
 ബുദ്ധ്യന്നവേക്ഷേതൈഷ വൈ പാത്രിയഃ പ്രജാപതിർ
 യജ്ഞഃ പ്രജാപതിസ്തഥേവ തർപയതി സ ഏനം തൃപ്തോ
 ഭൂത്യാഭി പവതേ ബ്രഹ്മവർചസകാമോ- ഽവേക്ഷേതൈഷ
 വൈ പാത്രിയഃ പ്രജാപതിർ യജ്ഞഃ
 പ്രജാപതിസ്തഥേവ തർപയതി സ ഏനം തൃപ്തോ
 ബ്രഹ്മവർചസേനാഭി പവത ആമയാവ്യ - [ ] 9

TS 3.2.3.4

വേക്ഷേതൈഷ വൈ പാത്രിയഃ പ്രജാപതിർ യജ്ഞഃ
 പ്രജാപതിസ്തഥേവ തർപയതി സ ഏനം തൃപ്തം ആയുഷാഭി
 പവതേഭിചരന്നവേക്ഷേതൈഷ വൈ പാത്രിയഃ
 പ്രജാപതിർ യജ്ഞഃ പ്രജാപതിസ്തഥേവ തർപയതി സ
 ഏനം തൃപ്തഃ പ്രാണാപാനാഭ്യോം വാചോ ദക്ഷകൃതുഭ്യോം
 ചക്ഷുർഭ്യോം ശ്രോത്രാഭ്യോ-മാത്മനോഽങ്ഗേഭ്യ
 ആയുഷോഽന്തരേതി താജക്പ്ര ധന്വതി || 10

(വാചേ - രൂപേഭ്യോ വർചോഭാ - ആമയാവീ -
 പഞ്ചചത്വാരീശ്ശ്ച) (A3)

TS 3.2.4.1

സ്തൃഃ സ്വസ്തിർവിഹനഃ സ്വസ്തിഃ പരശൂർവേദിഃ
 പരശൂരനഃ സ്വസ്തിഃ ।
 യജ്ഞിയാ യജ്ഞകൃതഃ സ്ഥതേ മാസ്മിൻ
 യജ്ഞ ഉപ ഹായദ്ധ്യമുപ മാ ദ്യാവാപൃഥിവീ
 ഹായേതാമുപാഽഽസ്താവഃ കലശഃ സോമോ അഗ്നിരുപ
 ദേവാ ഉപ യജ്ഞ ഉപ മാ ഹോത്രോ ഉപഹവേ ഹായന്താം
 നമോഽഗ്നയേ മഖഷ്ഠേ മഖസ്യ മാ യശോഽര്യാദിത്യാ-
 ഹവനീയമുപ തിഷ്ഠതേ യജ്ഞോ വൈ മഖോ - [ ] 11

TS 3.2.4.2

യജ്ഞം ധാവ സ തദഹൻ തസ്മാ ഏവ നമസ്കൃത്യ സദഃ
 പ്രസർപത്യാത്മനോഽനാർത്ത്യൈ നമോ രുദ്രായ മഖഷ്ണ
 നമസ്കൃത്യാ മാ പാഹീത്യാഗ്നീശ്രോ തസ്മാ ഏവ നമസ്കൃത്യ
 സദഃ പ്രസർപത്യാത്മനോഽനാർത്ത്യൈ നമ ഇന്ദ്രായ മഖഷ്ണ
 ഇന്ദ്രിയം മേ വീര്യം മാ നിർവധീരിതി ഹോത്രീയമാശിഷ
 -മേവൈതാമാ ശാസ്ത ഇന്ദ്രിയസ്യ വീര്യസ്യാനിർഘാതായ
 യാ വൈ - [ ] 12

TS 3.2.4.3

ദേവതാഃ സദസ്യാർത്ഥിമാർപയന്തി യസ്മാ വിദാൻ
 പ്രസർപതി ന സദസ്യാർത്ഥിമാർച്ഛതി നമോഽഗ്നയേ മഖഷ്ണ
 ഇത്യാഹൈതാ വൈ ദേവതാഃ സദസ്യാർത്ഥിമാർപയന്തി
 താ യ ഏവം വിദാൻ പ്രസർപതി ന സദസ്യാർത്ഥി-
 മാർച്ഛതി ദൃഢേ സ്ഥഃ ശിമിരേ സമീചീ മാഽഹ്സസ്സാതഽ
 സൂര്യോ മാ ദേവോ ദിവ്യാദഹ്സസ്സാതു
 വായുരന്തരിക്ഷാ - [ ] 13

TS 3.2.4.4

ദഗ്നിഃ പൃഥിവ്യാ യമഃ പിതൃഭ്യഃ സർസ്വതീ മനുഷ്യഭ്യോ
 ദേവീ ദാരൗ മാ മാ സം താപ്തം നമഃ സദസേ നമഃ

സദസസ്സതയേ നമഃ സഖീനാം പുരോഗാണാം ചക്ഷുഷേ
 നമോ ദിവേ നമഃ പൃഥിവ്യാ അഹേ
 ദൈധിഷ്ഠ്യോദതസ്തിഷ്ഠാസ്യസ്യ സദനേ സീദ യോഽസ്മത്
 പാകതര ഉന്നിവത ഉദുഭാതശ്ച ഗേഷം പാതം മാ
 ദ്യാവാപൃഥിവീ അദ്യാഹനഃ സദോ വൈ
 പ്രസർപന്തം - [ ] 14

TS 3.2.4.5

പിതരോഽനു പ്രസർപന്തി ത ഏനമീശ്വരാ ഹിച്ഛിതോഃ
 സദഃ പ്രസ്യപ്യ ദക്ഷിണാർദ്ധം പരേക്ഷേതാഗന്ത പിതരഃ
 പിതൃമാനഹം യുഷ്ഠാഭിർഭൂയാസച്ഛ് സുപ്രജസോ മയാ
 യുധം ഭൂയാസേതി തേഭ്യ ഏവ നമസ്കൃത്യ സദഃ
 പ്രസർപത്യാത്മനോഽനാർത്ത്യൈ ॥ 15

(മഖോ - വാ - അന്തരീക്ഷാത് - പ്രസർപന്തം -

ത്രയസ്തീച്ശ) (A4)

TS 3.2.5.1

ഭക്ഷേഹി മാ ഽവിശ ദീർഘായുതായ ശന്തനുതായ
 രായസോഷായ വർചസേ സുപ്രജാസ്തായേഹി വസോ
 പുരോ വസോ പ്രിയോ മേ ഹൃദോഽസ്യശ്മിനോസ്താ
 ബാഹുഭ്യാച്ഛ് സദ്ധ്യാസം നൃചക്ഷസം ത്വാ ദേവ സോമ

സുചക്ഷാ അ॒വ॒ വ്യേഷം॑ മ॒ന്ദ്രാഭി॑ഭൂതിഃ കേ॒തുർ
 യജ്ഞാ॑നാം വാ॒ഗ്ജുഷാ॑ണാ സോമ॑സ്യ തൃപ്യ॑തു മ॒ന്ദ്രാ
 സ്വർവാ॑ച്യദി॒തിര॑നാഹത ശീർഷ്ണീ॑ വാ॒ഗ്ജുഷാ॑ണാ
 സോമ॑സ്യ തൃപ്യ॑ത്വേഹി വി॒ശ്വച॑ർഷണേ - [ ] 16

TS 3.2.5.2

ശംഭൂ॑ർമയോഭൂഃ സ്വ॒സ്തി മാ॑ ഹ॒രിവ॑ർണ പ്ര॒ചര॑ ക്ര॒ത്വേ
 ദക്ഷാ॑യ രാ॒യസ്പോ॑ഷായ സു॒വീര॑തായൈ മാ മാ രാജ॑ൻ
 വി ബീ॑ഭിഷോ മാ മേ ഹാർദി॑ തിഷാ വ॒ധീഃ ।
 വൃ॒ഷണേ॑ ശുഷാ॒യാഽയു॑ഷേ വർച॑സേ ॥
 വസു॑മദ്-ഗണ॑സ്യ സോമ॑ ദേവ തേ മതി॑വിദ്ഃ
 പ്രാ॒തസ്സ॑വന॒സ്യ ഗാ॒യത്ര॑ഛ॒ന്ദസ॑ ഇ॒ന്ദ്രപീ॑ത॒സ്യ
 നരാ॑ശ॒സ്സപീ॑ത॒സ്യ പി॒തൃപീ॑ത॒സ്യ മധു॑മത
 ഉപ॑ഹൃത॒സ്യോപ॑ഹൃതോ ദക്ഷ॑യാമി രു॒ദ്രവദ്-ഗ॑ണ॒സ്യ
 സോമ॑ ദേവ തേ മതി॑വിദോ മാ॒ദ്ധ്യന്ദി॑ന॒സ്യ സ॑വ॒നസ്യ
 ത്രി॒ഷ്ടുപ്ഛ॑ന്ദ॒സ ഇ॒ന്ദ്രപീ॑ത॒സ്യ നരാ॑ശ॒സ്സപീ॑ത॒സ്യ - [ ] 17

TS 3.2.5.3

പി॒തൃപീ॑ത॒സ്യ മധു॑മത ഉപ॑ഹൃത॒സ്യോപ॑ഹൃതോ
 ദക്ഷ॑യാമ്യാദി॒ത്യവദ്-ഗ॑ണ॒സ്യ സോമ॑ ദേവ തേ മതി॑വിദ്-
 സ്തൃ॒തീയ॑സ്യ സ॑വ॒നസ്യ॑ ജഗ॑തീ॒ഛന്ദ॑സ ഇ॒ന്ദ്രപീ॑ത॒സ്യ

നരാശ്വ॑ സ്‌പീ॒തസ്യ॑ പി॒തൃപീ॒തസ്യ॑ മധു॑മത
 ഉപ॑ഹൃതസ്യോപ॑ഹൃതോ ഭക്ഷ॑യാമി ॥
 ആപ്യാ॑യസ്വ സമേ॑തു തേ വി॒ശ്വതഃ॑ സോമ॑ വൃ॒ഷ്ണി॑യം ।
 ഭവാ॑ വാജ॑സ്യ സങ്ഗ॑മേ ॥
 ഹിന്വ॑ മേ ഗാത്രാ॑ ഹരി॒വോ ഗ॑ണാൻ മേ മാ വി തീ॑ത്യുഷഃ ।
 ശിവോ॑ മേ സപ്ത॑ർഷീനുപ॑ തിഷ്ഠ॑സ്വ മാ
 മേ॒വാങ്നാദി॑മതി - [ ] 18

TS 3.2.5.4

ഗാഃ ॥
 അപാ॑മ സോമ॑മമൃ॒താ അ॒ഭൃമാ॑ദർശു ജ്യോതി॑രവിദാമ
 ദേ॒വാൻ ।
 കിമ॑സ്താൻ കൃ॒ണവ॑ദരാതിഃ കിമു॑ ധൂർതി॑രമൃത മർത്യ॑സ്യ ॥
 യന് ആ॑ത്മനോ മി॒ന്ദാഭൃ॑ദഗ്നിസ്തത് പുന॑രാഹാർ
 ജാത॑വേദാ വിച॑ർഷണിഃ ॥
 പുന॑രഗ്നിശ്ചക്ഷു॑രദാത് പുന॑രിന്ദ്രോ ബൃഹ॑സ്സതിഃ ।
 പുന॑ർമേ അശി॑നാ യു॒വം ചക്ഷു॑രാ ധ॒ത്തമ॑ക്ഷ്യാഃ ॥
 ഇ॒ഷ്ടയ॑ജുഷസ്തേ ദേ॒വ സോമ॑ സ്തു॒തസ്തോ॑മസ്യ - [ ] 19

TS 3.2.5.5

ശ॒സ്തോക്ഥ॑സ്യ॒ ഹ॒രി॒വത॑ ഇ॒ന്ദ്ര॑പീ॒തസ്യ॑ മധു॒മത॑
ഉ॒പ॒ഹൃ॒തസ്യോ॑പ॒ഹൃ॒തോ ഭ॑ക്ഷയാമി ॥

ആ॒പൂ॒ര്യാഃ സ്ഥാ॑ss മാ॒ പൂ॒രയ॑ത പ്ര॒ജയാ॑ ച ധ॒നേന॑ ച ॥
ഏ॒തത് തേ॑ തത॒ യേ ച॑ താമ॒ന്വേ॒തത് തേ॑ പി॒താമ॑ഹ
പ്ര॒പി॒താമ॑ഹ യേ ച॒ താമ॒ന്വത്ര॑ പി॒തരോ॑ യഥാഭാ॒ഗം മ॑ന്ദ॒ദ്ധ്യം
നമോ॑ വഃ പി॒തരോ॑ ര॒സായ॑ നമോ॑ വഃ പി॒തരഃ॑ ശു॒ഷ്ഠായ॑
നമോ॑ വഃ പി॒തരോ॑ ജീ॒വായ॑ നമോ॑ വഃ പി॒തരഃ॑ - [ ] 20

TS 3.2.5.6

സ്വ॒ധാ॒യൈ നമോ॑ വഃ പി॒തരോ॑ മ॒ന്യവേ॑ നമോ॑ വഃ പി॒തരോ॑
ഘോ॒രായ॑ പി॒തരോ॑ നമോ॑ വോ॒ യ ഏ॒തസ്മി॑ന്ഘോ॒കേ സ്ഥ
യു॒ഷാഽസ്മേ॑sനു॒ യേsസ്മി॑ന്ഘോ॒കേ മാ॑ം തേsനു॒ യ
ഏ॒തസ്മി॑ന്ഘോ॒കേ സ്ഥ യു॒യം തേഷാ॑ം വ॒സി॒ഷ്ഠാ
ഭൂ॒യാസു॑ യേsസ്മി॑ന്ഘോ॒കേsഹം തേഷാ॑ം വ॒സി॒ഷ്ഠാ
ഭൂ॒യാസം॑ പ്ര॒ജാപ॑തേ ന താദേ॒താനൃ॑ന്യോ വിശാ॑
ജാ॒താനി॑ പ॒രിതാ॑ ബഭൂ॒വ । 21

TS 3.2.5.7

യത് കാ॒മാസ്മേ॑ ജു॒ഹു॒മസ്മ॑ന്നോ॒ അസ്മു॑ വ॒യഽസ്യാ॑മ
പ॒തയോ॑ ര॒യി॒ണാം ॥

ദേവകൃതസ്യേനസോ ഽവയജനമസി
 മനുഷ്യകൃതസ്യേനസോ ഽവയജനമസി
 പിതൃകൃതസ്യേനസോ ഽവയജനമസ്യസ്തം ധൗതസ്യ
 സോമ ദേവ തേ നൃഭിഃ സുതസ്യേഷ്ട യജുഷഃ
 സുതസ്മോമസ്യ ശസ്മോക്ഥസ്യ യോ ഭക്ഷോ
 അശ്വസനിര്യോ ഗോസനിസ്തസ്യ തേ പിതൃഭിർഭക്ഷം
 കൃതസ്യോ-പഹുതസ്യോപഹുതോ ഭക്ഷയാമി || 22

(വിശ്വചർഷണേ - ത്രിഷ്ടുപ്ചരന്ദസ ഇന്ദ്രപീതസ്യ
 നരാശ്ഠ് സ്വീതസ്യോ - ടീ - സുതസ്മോമസ്യ - ജീവായ
 നമോ വഃ പീതരോ - ബഭൂവ - ചതുശ്ചതാരിഷ്ശച്ച) (A5)

TS 3.2.6.1

മഹീനാം പയോഽസി വിശോഷാം ദേവാനാം തന്മൂർ
 ഋദ്ധ്യാസമദ്യ പൃഷ്തീനാം ഗ്രഹം പൃഷ്തീനാം
 ഗഹോഽസി വിഷ്ണോർ. ഹൃദയമസ്യേകമിഷ വിഷ്ണുസ്താഽനു
 വിചക്രമേ ഭൂതിർഭദ്ധ്വാ ഏതേന വർദ്ധതാം തസ്യ
 മേഷ്ടസ്യ വീതസ്യ ദ്രവിണമാ ഗമ്യാജേജ്യാതിരസി
 വൈശ്യാനരം പൃശ്ത്തിയൈ ദുഗ്ധം യാവതീ

ദയാവാപൃഥിവീ മഹിതാ യാവച്ഛസ്പ സിന്ധവോ
വിതസ്ഥഃ ।

താവന്തമിന്ദ്ര തേ - [ ] 23

TS 3.2.6.2

ഗ്രഹഃ സഹോർജാ ഗൃഹ്ണാമുസ്തൃതം ॥
യത് കൃഷ്ണശകുനഃ പൃഷ്വാജ്യമവമൃശേച്ഛുദ്രാ അസ്യ
പ്രമായുകാഃ സ്വരൂപ്വാ ഽവമൃശേച്ഛതുഷ്ഠാദോഽസ്യ പശവഃ
പ്രമായുകാഃ സ്വരൂപ് സ്കന്ദേ-യജമാനഃ പ്രമായുകാഃ
സ്യാത് പശവോ വൈ പൃഷ്വാജ്യം പശവോ വാ ഏതസ്യ
സ്കന്ദതി യസ്യ പൃഷ്വാജ്യം സ്കന്ദതി യത് പൃഷ്വാജ്യം
പുനർഗൃഹ്ണാതി പശൂനേവാസൈ പുനർഗൃഹ്ണാതി
പ്രാണോ വൈ പൃഷ്വാജ്യം പ്രാണോ വാ - [ ] 24

TS 3.2.6.3

ഏതസ്യ സ്കന്ദതി യസ്യ പൃഷ്വാജ്യം സ്കന്ദതി യത്
പൃഷ്വാജ്യം പുനർഗൃഹ്ണാതി പ്രാണമേവാസൈ
പുനർഗൃഹ്ണാതി ഹിരണ്യമവധായ ഗൃഹ്ണാത്യമൃതം
ഃ വൈ ഹിരണ്യം പ്രാണഃ പൃഷ്വാജ്യമമൃതമേവാസ്യ
പ്രാണേ ദധാതി ശതമാനം ഭവതി ശതായുഃ പുരുഷഃ
ശതേന്ദ്രിയ ആയുഷേവേന്ദ്രിയേ പ്രതിതിഷ്ഠത്യശ്വമവ

പ്രാപയതി പ്രാജാപത്യോ വാ അശ്വഃ പ്രാജാപത്യഃ പ്രാണഃ
 സ്വാദേവാസൈ യോനേഃ പ്രാണം ( ) നിർമിമീതേ വി വാ
 ഏതസ്യ യജ്ഞശ്ശിദ്യതേ യസ്യ പൃഷ്വാജ്യം സ്കന്തി
 വൈഷ്ണവ്യർചാ പുനർഗൃഹ്ണാതി യജ്ഞോ വൈ
 വിഷ്ണുർ യജ്ഞനൈവ യജ്ഞം സം തനോതി || 25

(തേ - പൃഷ്വാജ്യം പ്രാണോ വൈ - യോനേഃ പ്രാണം -
 ദാവിഷ്ഠിശതിശ്ച) (A6)

TS 3.2.7.1

ദേവ സവിതരേതത് തേ പ്രാഽഽഹ തത് പ്ര ച സുവ പ്ര ച
 യജ ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മാഽയുഷ്മതയാ ജ്വോ മാ ഗാത
 തന്നുപാഥ് സാമഃ സത്യാ വ ആശിഷഃ സന്തു സത്യാ
 ആകൃതയ ജ്വതം ച സത്യം ച വദത സ്തുത ദേവസ്യ
 സവിതൃഃ പ്രസവേ സ്തുതസ്യ സ്തുതമസ്യൂർജം മഹ്യം
 സ്തുതം ദുഹാമാ മാ സ്തുതസ്യ സ്തുതം ഗമ്യാച്ഛ്രസ്യ
 ശ്രസ്ര - [ ] 26

TS 3.2.7.2

-മ॒സ്യു॒ർജം॑ മ॒ഹ്യം॑ ശ॒സ്രം॑ ദു॒ഹാ॒മാ മാ॑ ശ॒സ്രസ്യ॑
 ശ॒സ്രം॑ ഗ॒മ്യ-ദി॒ന്ദ്രി॒യാവ॑ന്തോ വ॒നാമ॑ഹേ ധു॒ക്ഷീ॒മഹി॑
 പ്ര॒ജാമി॑ഷം ॥

സാ മേ॑ സ॒ത്യാഃശീ॒ർഭേ॒വേഷു॑ ദു॒യാദ്-ബ്ര॑ഹ്മവർ॒ചസം॑
 മാഃ ഗ॒മ്യാത് ॥

യ॒ജ്ഞോ ബ॑ഭൂ॒വ സ॑ ആ ബ॑ഭൂ॒വ സ॒പ്രജ॑ജ്ഞ
 സ॒ വാ॑വൃ॒ധേ ।

സ ദേ॒വാ॒നാമ॑ധി॒പതി॑ർ ബ॑ഭൂ॒വ സോ॒ അ॒സ്മാഃ
 അ॑ധി॒പതി॑ൻ ക॒രോ॒തു വ॒യം സ്യാ॑മ॒ പത॑യോ ര॒യി॒ണാം ॥

യ॒ജ്ഞോ വാ॑ വൈ - [ ] 27

TS 3.2.7.3

യ॒ജ്ഞപ॑തിം ദു॒ഹേ യ॒ജ്ഞപ॑തിർവാ യ॒ജ്ഞം ദു॒ഹേ സ॒ യഃ
 സ്തു॑തശ॒സ്രയോ॑ർഭോഹമവി॒ദ്വാൻ. യ॒ജ്ഞേ തം യ॒ജ്ഞോ
 ദു॒ഹേ സ॒ ഇ॒ഷ്ടാ പാ॑പീ॒യാൻ ദ॒വതി॑ യ॒ ഏ॒നയോ॑ർഭോഹം
 വി॒ദ്വാൻ യ॒ജ്ഞേ സ॒ യ॒ജ്ഞം ദു॒ഹേ സ॒ ഇ॒ഷ്ടാ വ॒സീ॒യാൻ
 ദ॒വതി॑ സ്തു॑തസ്യ॒ സ്തു॑തമ॒സ്യു॒ർജം മ॒ഹ്യം സ്തു॑തം ദു॒ഹാ॒മാ
 മാ॑ സ്തു॑തസ്യ॒ സ്തു॑തം ഗ॒മ്യാച്ഛ॑സ്യ॒ ശ॒സ്രമ॑സ്യു॒ർജം

മഹ്യം ശ്രംഭം ദുഹാ ( ) മാ മാ ശ്രംഭസ്യ ശ്രംഭം
 ഗമ്യാദിത്യാഹൈഷ വൈ സ്തുതശ്രംഭയോർഭോഹസ്തം
 യ ഏവം വിദാൻ യജ്ഞേ ദുഹ ഏവ യജ്ഞമിഷ്ടാ
 വസീയാൻ ഭവതി || 28

(ശ്രംഭം - വൈ - ശ്രംഭന്ദുഹാം - ദാവിഷ്ശതിശ്ച) (A7)

TS 3.2.8.1

ശ്രേണായ പത്വനേ സ്വാഹാ വട്മ്-സ്വയമഭിഗൂർതായ
 നമോ വിഷ്ണുഭായ ധർമ്മണേ സ്വാഹാ
 വട്മ്സ്വയമഭിഗൂർതായ നമഃ പരിധയേ ജനപ്രഥനായ
 സ്വാഹാ വട്മ്സ്വയമഭിഗൂർതായ നമ ഊർജേ
 ഹോത്രാണാഃ സ്വാഹാ വട്മ്സ്വയമഭിഗൂർതായ
 നമഃ പയസേ ഹോത്രാണാഃ സ്വാഹാ
 വട്മ്സ്വയമഭിഗൂർതായ നമഃ പ്രജാപതയേ മനവേ
 സ്വാഹാ വട്മ്സ്വയമഭിഗൂർതായ നമ ജ്ഞാതൃതപാഃ
 സുവർവാട്മ്സ്വാഹാ വട്മ്സ്വയമഭിഗൂർതായ
 നമസ്തൂൻപന്താഃ ഹോത്രാ മധോർഘൃതസ്യ
 യജ്ഞപതിമൃഷയ ഏനസാ - [ ] 29

TS 3.2.8.2

-ssഹുഃ ।

പ്രജാ നിർഭക്താ അനുതപ്യമാനാ മധവ്യൗ

സ്തോകാവപ തൗ രരാധ ॥

സം നസ്താഭ്യാഃ സൃജതു വിശ്വകർമ്മാ ഘോരാ ഋഷയോ

നമോ അസ്തോഭ്യഃ ।

ചക്ഷുഷ ഏഷാം മനസശ്ച സന്ധൗ ബൃഹസ്പതയേ

മഹി ഷദ് ദ്യുമന്നമഃ ॥

നമോ വിശ്വകർമ്മണേ സ ഉ പാത്വാസ്താനനന്യാൻമ-

സോമപാൻ മന്യമാനഃ ।

പ്രാണസ്യ വിദാൻമ് സമരേ ന ധീര ഏനശ്ചകൃവാൻ

മഹി ബദ്ധ ഏഷാം ॥

തം വിശ്വകർമ്മൻ - [ ] 30

TS 3.2.8.3

-പ്ര മുഞ്ചാ സ്വസ്തയേ യേ ഭക്ഷയന്തോ ന

വസൂന്യാന്യഹുഃ ।

യാനഗ്നയോഽനാതപ്യന്ത ധിഷ്ഠിയാ ഇയം തേഷാമവയാ

ദുരിഷ്ട്യ സിഷ്ടിം നസ്താം കൃണോതു വിശ്വകർമ്മാ ॥

നമഃ പിതൃഭ്യോ അഭി യേ നോ അഖ്യൻ യജ്ഞകൃതോ

യജ്ഞകാമാഃ സുഭവാ അകാമാ വോ ദക്ഷിണാം
 ന നീനിമ മാ നസ്യസ്മാ ദേനസഃ പാപയിഷ്ടഃ ।
 യാവന്തോ വൈ സദസ്യാസ്മേ സർവേ ദക്ഷിണ്യാസ്മേഭ്യോ
 യോ ദക്ഷിണാം ന - [ ] 31

TS 3.2.8.4

നയേദൈഭ്യോ വൃശേഷ്യത യദ്-വൈശ്വകർമ്മണാനി
 ജുഹോതി സദസ്യാനേവ തത് പ്രീണാത്യസ്മേ ദേവാസോ
 വപുഷേ ചികിമ്സത യമാശിരാ ദംപതീ വാമമശ്നുതഃ ।
 പൂമാൻ പുത്രോ ജായതേ വിന്ദതേ വസ്വഥ വിശ്വേ അരപാ
 ഏധതേ ഗൃഹഃ ॥

ആശീർഭായാ ദംപതീ വാമമശ്നുതാമരിഷ്ടോ രായഃ
 സചതാഽ സമോകസാ ।
 യ ആഽസിചമ് സം ദുഗ്ധം കുംഭ്യോ സഹേഷ്ടേന
 യാമന്നമതിം ജഹാതു സഃ ॥

സർപിർഗ്രീവീ - [ ] 32

TS 3.2.8.5

പീവര്യസ്യ ജായാ പീവാനഃ പുത്രോ അകൃശാസോ
 അസ്യ ।

സഹജാനിര്യഃ സുമഖസ്യമാന ഇന്ദ്രായാഽഽശിരഃ സ്തപ
കുംഭാഽഭാത് ॥

ആശീർമ ഊർജമുത സുപ്രജാസ്തമിഷം ദധാതു ദ്രവിണഃ
സവർചസം ।

സം ജയൻ ക്ഷേത്രാണി സഹസാഹമിന്ദ്ര കൃണാനോ
അന്യാഃ അധരാൻമ-സപതാൻ ॥

ഭൂതമസി ഭൂതേ മാ ധാ മുഖമസി മുഖം ഭൂയാസം
ഭ്യാവാപൃഥിവീഭ്യാം ത്വാ പരിഗൃഹ്ണാമി വിശ്വേ ത്വാ
ദേവാ വൈശ്വാനരാഃ - [ ] 33

TS 3.2.8.6

പ്രച്യാവയന്തു ദിവി ദേവാൻ ദൃഢാന്തരിക്ഷേ വയാഃസി
പൃഥിവ്യാം പാർത്ഥിവാൻധ്രുവം ധ്രുവേണ ഹവിഷാഽവ
സോമം നയാമസി ।

യഥാ നഃ സർവമിജ്ജഗദ്യക്ഷ്മഃ സുമനാ അസത് ।
യഥാ ന ഇന്ദ്ര ഇദിശഃ കേവലിഃ സർവാഃ സമനസഃ കരത് ।
യഥാ നഃ സർവാ ഇദിശോഽസ്താകം കേവലീരസൻ ॥ 34

(ഏനസാ - വിശ്വകർമ്മൻ - യോ ദക്ഷിണാം ന -

സർപിർഗ്രീവീ - വൈശ്വാനരാ - ശ്ചത്വാരിഃശ്ച) (A8)

TS 3.2.9.1

യദൈ ഹോതാഽദ്ധാര്യുമദ്ധാഹായതേ വജ്രമേനമഭി
 പ്രവർത്തയത്യുക്ഥശാ ഇത്യാഹ പ്രാതസ്സവനം പ്രതിഗീര്യ
 ത്രീണ്യേതാനൃക്ഷരാണി ത്രിപദാ ഗായത്രി ഗായത്രം
 പ്രാതസ്സവനം ഗായത്രിയൈവ പ്രാതസ്സവനേ
 വജ്രമന്തർദ്ധത്ത ഉക്ഥം വാചീത്യാഹ മാദ്ധ്യനിനഃ
 സവനം പ്രതിഗീര്യ ചതാര്യേതാനൃ-ക്ഷരാണി ചതുഷ്പദാ
 ത്രിഷ്ടുപ് ത്രൈഷ്ടുഭം മാദ്ധ്യനിനഃ സവനം ത്രിഷ്ടുഭൈവ
 മാദ്ധ്യനിനേ സവനേ വജ്രമന്തർദ്ധത്ത - [ ] 35

TS 3.2.9.2

ഉക്ഥം വാചീന്ദ്രായേത്യാഹ തൃതീയസവനം പ്രതിഗീര്യ
 സപ്തേതാനൃക്ഷരാണി സപ്തപദാ ശകാരി ശാകാരോ
 വജ്രോ വജ്രേണൈവ തൃതീയസവനേ വജ്രമന്തർദ്ധത്തേ
 ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി സ ത്വാ അദ്ധാര്യഃ സ്യാദോ
 യമാസവനം പ്രതിഗരേ ഛന്ദാഽസി സംപാദയേത് തേജഃ
 പ്രാതസ്സവന ആത്മൻ ദധീതേന്ദ്രിയം മാദ്ധ്യനിനേ
 സവനേ പശുഃ സ്തൃതീയസവന ഇത്യുക്ഥശാ ഇത്യാഹ
 പ്രാതസ്സവനം പ്രതിഗീര്യ ത്രീണ്യേതാ-നൃക്ഷരാണി- [ ] 36

TS 3.2.9.3

ത്രിപദാ ഗായത്രി ഗായത്രം പ്രാതസ്സവനം പ്രാതസ്സവന
 ഏവ പ്രതിഗരേ ഛന്ദാഽസി സംപാദയത്യഥോ തേജോ
 വൈ ഗായത്രി തേജഃ പ്രാതസ്സവനം തേജ ഏവ
 പ്രാതസ്സവന ആത്മൻ ധത്ത ഉക്ഥം വാചീത്യാഹ
 മാദ്ധ്യന്ദിനഽ സവനം പ്രതിഗീര്യ ചത്വാരേതാനൃക്ഷരാണി
 ചതുഷ്പദാ ത്രിഷ്ടുപ് ത്രൈഷ്ടുഭം മാദ്ധ്യന്ദിനഽ സവനം
 മാദ്ധ്യന്ദിന ഏവ സവനേ പ്രതിഗരേ ഛന്ദാഽസി
 സംപാദയത്യഥോ ഇന്ദ്രിയം വൈ ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയം
 മാദ്ധ്യന്ദിനഽ സവന - [ ] 37

TS 3.2.9.4

-മിന്ദ്രിയമേവ മാദ്ധ്യന്ദിനേ സവന ആത്മൻ ധത്ത ഉക്ഥം
 വാചീന്ദ്രായേത്യാഹ തൃതീയസവനം പ്രതിഗീര്യ
 സപ്തൈതാനൃക്ഷരാണി സപ്തപദാ ശക്വരീ ശാക്വരാഃ
 പശവോ ജാഗതം തൃതീയസവനം തൃതീയസവന ഏവ
 പ്രതിഗരേ ഛന്ദാഽസി സംപാദയത്യഥോ പശവോ വൈ
 ജഗതീ പശവസ്തൃതീയസവനം പശൂനേവ തൃതീയസവന

ആ॒ത്മൻ ധ॑ത്തേ യ॒ദ്വൈ ഹോ॑താഽദ്ധ്യ॒ര്യുമഭ്യ॑ാഹ॒യത॑
ആ॒വൃ॒മ॒സ്തിൻ ദ॒ധാതി॑ തദ്യ॒ന്നാ - [ ] 38

TS 3.2.9.5

-പ॒ഹ॒നീത॑ പൂ॒രാഽസ്യ॑ സം॒വ്വമ്സ॑രാദ്-ഗൃ॒ഹ ആ॑
വേ॒വീ॒ര॒ണ്ണോഽസ്മാ॑ മോദ॑ ഇ॒വേതി॑ പ്ര॒ത്യാഹ॑യതേ തേ॒നൈവ॑
തദ॑പ॒ ഹതേ॑ യ॒ഥാ വാ॑ ആ॒യതാം॑ പ്ര॒തീക്ഷ॑ത ഏ॒വമ॑ദ്ധ്യ॒ര്യഃ
പ്ര॒തിഗ॑രം പ്ര॒തീക്ഷ॑തേ യദഭി॑ പ്ര॒തിഗൃ॑ണീയാദൃ॒ഥാ
ഽഽയ॑തയാ സമൃ॒ച്ഛതേ॑ താദൃ॒ഗേവ॑ തദ്യദർദ്ധ॒ർചാപ്ലു॑പേ്॒യത॑
യഥാ॑ ധാ॒വദ്ഭ്യോ॑ ഹീ॒യതേ॑ താദൃ॒ഗേവ॑ തത് പ്ര॒ബാഹു॑ഗാ
ഋ॒തിജാ॑മുദ്ഗീ॒ഥാ ഉദ്ഗീ॑ഥ ഏ॒വോദ്-ഗാ॑ത്യ॒ണാ - [ ] 39

TS 3.2.9.6

മൃ॒ച്ഃ പ്ര॒ണവ॑ ഉ॒ക്ഥശ॑ഽസ്മി॒നാം പ്ര॒തിഗ॑രോഽദ്ധ്യ॒ര്യുണാം॑
ഽയ॑ ഏ॒വം വി॒ദ്വാൻ പ്ര॒തിഗൃ॑ണാത്യ॒ന്നാദ॑ ഏ॒വ ദ॒വത്യാ॑ഽസ്യ॒
പ്ര॒ജായാം॑ വാ॒ജീ ജായ॑ത ഇ॒യം വൈ॑
ഹോ॑താഽസാ॒വദ്ധ്യ॑ര്യു॒ര്യദാ॑സീ॒നഃ ശഽ॑ സ॒ത്യസ്യ॑ ഏ॒വ
തദ്ധോ॑താ നൈ॒ത്യാസ്ത॑ ഇ॒വ ഹീ॒യമ॑ഥോ ഇ॒ഥാമേ॒വ
തേന॑ യ॒ജമാ॑നോ ദു॒ഹേ യത് തി॑ഷ്ഠൻ
പ്ര॒തിഗൃ॑ണാത്യ॒മുഷ്ടാ॑ ഏ॒വ തദ॑ദ്ധ്യ॒ര്യുർനൈ॑തി - [ ] 40

TS 3.2.9.7

തിഷ്ഠതീവ ഹൃസാവമോ അമൃമേവ തേന യജമാനോ ദുഹേ
 യദാസീനഃ ശഘ്സതി തസ്താദിതഃ പ്രദാനം ദേവാ ഉപ
 ജീവന്തി യത് തിഷ്ഠൻ പ്രതിഗൃണാതി തസ്താദമൃതഃ
 പ്രദാനം മനുഷ്യാ ഉപ ജീവന്തി യത് പ്രാണാസീനഃ
 ശഘ്സതി പ്രത്യങ് തിഷ്ഠൻ പ്രതിഗൃണാതി തസ്താത്
 പ്രാചീനഘ് രേതോ ധീയതേ പ്രതീചീഃ പ്രജാ ജായന്തേ
 യദൈവ ഹോതാഽദ്ധ്വര്യുമദ്യാഹായതേ വജ്രമേനമഭി
 പ്രവർത്തയതി ( ) പരാഽവർത്തതേ വജ്രമേവ തന്നി
 കരോതി || 41

(സവ്നേ വജ്രമന്തർദ്ധത്തേ - ത്രീണ്യേതാനൃക്ഷരാണീ -
 ന്രിയം മാദ്ധ്യന്ദിനഘ് സവനം - നോ - ദ്ഗാത്യാണാ -
 മദ്ധ്വര്യർണൈതി - വർത്തയത്യ - ഷ്ടൗ ച) (A9)

TS 3.2.10.1

ഉപയാമഗൃഹീതോഽസി വാക്ഷസദസി വാക്പാദ്യാം ത്വാ
 ക്രതുപാദ്യാമസ്യ യജ്ഞസ്യ ധ്രുവസ്യാഽദ്ധ്യക്ഷാദ്യാം
 ഗൃഹ്ണാ-മൃപയാമഗൃഹീതോഽസ്യൂതസദസി
 ചക്ഷുഷ്ണാദ്യാം ത്വാ ക്രതുപാദ്യാമസ്യ യജ്ഞസ്യ
 ധ്രുവസ്യാഽദ്ധ്യക്ഷാദ്യാം ഗൃഹ്ണാ-

മൃഗപയാഗൃഹീതോഽസി ശ്രുതസദസി ശ്രോത്രപാദ്യാം ത്വാ
 ക്രതുപാദ്യാമസ്യ യജ്ഞസ്യ ധ്രുവസ്യാഽദ്ധ്യക്ഷാദ്യാം
 ഗൃഹ്ണാമി ദേവേഭ്യസ്താ വിശ്വദേവേഭ്യസ്താ വിശ്വേഭ്യസ്താ
 ദേവേഭ്യോ വിഷ്ണവുരുക്രമേഷ്വേ തേ സോമസ്ത
 രക്ഷസ്വ - [ ] 42

TS 3.2.10.2

തം തേ ദൃശ്വക്ഷാ മാഽവ ഖൃന്തയി വസുഃ
 പുരോവസുർവാക്പാ വാചം മേ പാഹി മയി
 വസുർ-വിദദസുശ്വക്ഷുഷ്ണാ-ശ്വക്ഷുർ മേ പാഹി മയി
 വസുഃ സംയദസുഃ ശ്രോത്രപാഃ ശ്രോത്രം മേ പാഹി
 ഭൂരസി ശ്രേഷ്ഠാ രശ്മീനാം പ്രാണപാഃ പ്രാണം മേ പാഹി
 ധൂരസി ശ്രേഷ്ഠാ രശ്മീനാമപാനപാ അപാനം മേ പാഹി
 യോ ന ഇന്ദ്രവായു മിത്രാവരുണാ-വശിനാവഭിദാസതി
 ഭ്രാത്യവ്യ ( ) ഉത്പിപീതേ ശുഭസ്സതീ ഇദമഹം തഥാരം
 പാദയാമി യഥേന്ദ്രാഽഹമുത്തമശ്വേതയാനി || 43

(രക്ഷസ്വ - ഭ്രാത്യവ്യ - സ്തേയോദശ ച) (A10)

TS 3.2.11.1

പ്ര സോ അഗ്നേ തവോതിഭിഃ സുവീരാഭിസ്തരതി
 വാജകർമ്മഭിഃ ।

യസ്യ ത്വച്ഛ്വസഖ്യമാവിഥ ॥

പ്രഹോത്രേ പൂർവ്യം വചോഽഗന്യേ ഭരതാ ബൃഹത് ।

വിപാം ജ്യോതീഷി ബിഭ്രതേ ന വേധസേ ॥

അഗ്നേ ത്രീ തേ വാജിനാ ത്രീ ഷഡസ്ഥാ തിസ്രസ്മൈ

ജിഹ്വാ ജ്വതജാത പൂർവീഃ ।

തിസ്ര ഉ തേ തനുവോ ദേവവാതാസ്താഭിർനഃ പാഹി

ഗിരോ അപ്രയുച്ഛന് ॥

സം വാം കർമ്മണാ സമിഷാ - [ ] 44

TS 3.2.11.2

ഹിനോമീന്ദ്രാ-വിഷ്ണു അപസസ്താരേ അസ്യ ।

ജുഷേമാം യജ്ഞം ദ്രവിണം ച ധത്തമരിഷ്ടേർനഃ പമിഭിഃ

പാരയന്താ ॥

ഉഭാ ജിഗ്യമൂർന പരാ ജയേഥേ ന പരാ ജിഗ്യേ

കതരശ്ചനൈനോഃ ।

ഇന്ദ്രശ്ച വിഷ്ണോ യദപസ്സ്യധേമാം ത്രേധാ സഹസ്രം

വി തദൈരയേമാം ॥

ത്രീണ്യായുഷി തവ ജാതവേദസ്തിസ്ര

ആജാനീരുഷസസ്മൈ അഗ്നേ ।

താഭിർദേവാനാമവോ യക്ഷി വിദാനമാ - [ ] 45

TS 3.2.11.3

-ദ॒വ യ॑ജമാനായ ശം॑ യോഃ ॥

അ॒ഗ്നി॒സ്രീ॒ണി ത്രി॒ധാ॒തൃ॒ന്യാ ക്ഷേ॑തി വി॒ദമാ॑ ക॒വിഃ ।

സ ത്രീ॑ഷ്ഠേ॒കാദ॑ശാ॒ഷ് ഇ॒ഹ ॥

യക്ഷ॑ച്ച പി॒പ്രയ॑ച്ച നോ വി॒പ്രോ ദൃ॒തഃ പരി॑ഷ്കൃതഃ ।

നദ॑ന്താമ॒ന്യകേ॑ സ॒മേ ॥

ഇ॒ന്ദ്രാവി॑ഷ്ണു ദൃ॒ഷ്ഠി॒താഃ ശം॑ബ॒രസ്യ॑ ന॒വ പു॑രോ ന॒വതി॑ം
ച ശ॑ന്തമി॒ഷ്ടം ।

ശതം॑ വ॒ർചി॑നഃ സ॒ഹസ്രം॑ ച സാ॒കഷ് ഹ॒മോ

അ॒പ്രത്യ॑സു॒രസ്യ॑ വീ॒രാൻ ॥

ഉ॒ത മാ॒താ മ॒ഹി॒ഷ-മ॒ന്വവേ॑നദമീ ത്വാ ( ) ജഹതി പു॒ത്ര

ദേ॒വാഃ ।

അ॒മാ॒ബ്ര॑വീദ്-വൃ॒ത്രമി॑ന്ദ്രോ ഹ॒നി॒ഷ്യൻമ॑-സ॒ഖേ വി॑ഷ്ണോ

വി॒തരം॑ വി॒ക്രമ॑സ്യ ॥ 46

(ഇ॒ഷാ - s॒ഥ - ത്വാ - ത്രയോ॑ദശ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യോ വൈ പവമാനാനാം - ത്രീണി - പരിഭൂര -
 സ്തൃഃ സ്വസ്തിർ - ഭക്ഷഹി - മഹീനാം പയോഽസി -
 ദേവ സവിതരേതത്തേ - ശൂനായ - യദ്വൈ ഹോതോ -
 പയാമഗൃഹീതോഽസി വാക്ഷസത് - പ്ര സോ അഗ്ന -
 ഏകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യോ വൈ - സ്തൃഃ സ്വസ്തിഃ - സ്വധായൈ നമഃ - പ്രമുഞ്ച
 - തിഷ്ഠതീവ - ഷട്ചതാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Second Prasam of Kandam 3:-

(യോ വൈ പവമാനാനാം - വിക്രമസ്വ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

തൃതീയകാണ്ഡേ ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

3.3 തൃതീയകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ -

വൈകൃതവിധീനാമഭിധാനം

TS 3.3.1.1

അഗ്നേ തേജസിൻ തേജസീ താം ദേവേഷു
ഭൂയാസ്തേജസ്വന്തം മാമായുഷ്മന്തം വർചസ്വന്തം മനുഷ്യേഷു
കുരു ദീക്ഷായൈ ച ത്വാ തപസശ്ച തേജസേ ജുഹോമി
തേജോവിദസി തേജോ മാ മാ ഹാസിന്മാഹം തേജോ
ഹാസിഷം മാ മാം തേജോ ഹാസിദിന്ദ്രജസിനോജസി
താം ദേവേഷു ഭൂയാ ഓജസ്വന്തം മാമായുഷ്മന്തം
വർചസ്വന്തം മനുഷ്യേഷു കുരു ബ്രഹ്മണശ്ച ത്വാ

ക്ഷത്രസ്യ ചൗ - [ ] 1

TS 3.3.1.2

- ജസേ ജുഹോമ്യോജോവിദസ്യോജോ മാ മാ ഹാസിൻ-
മാഹമോജോ ഹാസിഷം മാ മാമോജോ ഹാസിഥ് സൂര്യ
ഭ്രാജസിൻ ഭ്രാജസീ താം ദേവേഷു ഭൂയാ ഭ്രാജസ്വന്തം
മാമായുഷ്മന്തം വർചസ്വന്തം മനുഷ്യേഷു കുരു വായോശ്ച

താപാഞ്ച ഭ്രാജസേ ജുഹോമി സുവർവിദസി സുവർമാ
 മാ ഹാസീന്മാഹഃ സുവർ.ഹാസിഷം മാ മാഹ്
 സുവർ.ഹാസീൻ മയി ( ) മേധാം മയി പ്രജാം
 മയ്യഗ്നിസ്തേജോ ദധാതു മയി മേധാം മയി പ്രജാം മയിന്ദ്ര
 ഇന്ദ്രിയം ദധാതു മയി മേധാം മയി പ്രജാം മയി സൂര്യോ
 ഭ്രാജോ ദധാതു || 2

(ക്ഷത്രസ്യ ച - മയി - ത്രയോവിഴശതിശ്ച) (A1)

TS 3.3.2.1

വായുർ.ഹിം കർതാഗ്നിഃ പ്രസ്തോതാ പ്രജാപതിഃ സാമ
 ബൃഹസ്പതിരുദ്ഗാതാ വിശ്വേ ദേവാ ഉപഗാതാരോ മരുതഃ
 പ്രതിഹർതാര ഇന്ദ്രോ നിയനന്തേ ദേവാഃ പ്രാണഭൃതഃ
 പ്രാണം മയി ദധത്യേതദൈവ സർവമദ്ധാര്യ-രുപാകൂർ-
 വന്നുദ്ഗാത്യഭ്യ ഉപാകരോതി തേ ദേവാഃ പ്രാണഭൃതഃ
 പ്രാണം മയി ദധതിത്യാഹൈതദേവ സർവമാത്മൻ ധത്ത
 ഇധാ ദേവഹൂർമനുർ ജന്തനീർ ബൃഹസ്പതിരുക്ഥാമദാനി
 ശഃസിഷദ് വിശ്വേ ദേവാഃ - [ ] 3

TS 3.3.2.2

സൂക്തവാചഃ പൃഥിവി മാതർമാ മാഹിഴ്സീർമധു മനിഷ്യേ
 മധു ജനിഷ്യേ മധുവക്ഷ്യാമി മധുവദിഷ്യാമി മധുമതീം

ദേവേഭ്യോ വാചമുദ്യാസച് ശുശ്രൂഷേണ്യാം മനുഷ്യേഭ്യസ്തം
മാ ദേവാ അവന്തു ശോഭായൈ പിതരോഽനു മദന്തു || 4

(ശച്സിഷദ് വിശോ ദേവാ - അഷ്ടാവിച്ശതിശ്ച) (A2)

TS 3.3.3.1

വസവസ്ത്വാ പ്രവൃഹന്തു ഗായത്രേണ ചന്ദസാഽഗേഃ
പ്രിയം പാഥ ഉപേഹി രുദ്രാസ്ത്വാ പ്രവൃഹന്തു ത്രൈഷ്ടുഭേന
ചന്ദസേന്ദ്രസ്യ പ്രിയം പാഥ ഉപേഹ്യാദിത്യാസ്ത്വാ
പ്രവൃഹന്തു ജാഗതേന ചന്ദസാ വിശോഷാം ദേവാനാം
പ്രിയം പാഥ ഉപേഹി മാനാസു തേ ശുക്ര ശുക്രമാ
ധൂനോമി ഭന്ദനാസു കോതനാസു നൃതനാസു രേശീഷു
മേഷീഷു വാശീഷു വിശ്വഭൃഥ്സു മാദ്ധവീഷു കകുഹാസു
ശക്വരീഷു - [ ] 5

TS 3.3.3.2

ശുക്രാസു തേ ശുക്ര ശുക്രമാ ധൂനോമി ശുക്രം തേ
ശുക്രേണ ഗൃഹ്ണാമ്യഹോ രൂപേണ സൂര്യസ്യ രശ്മിഭിഃ ||
ആഽസ്തിന്നുഗ്രോ അച്ഛവുർഭിവോ ധാരാ അസശ്ചത ||
കകുഹച് രൂപം വൃഷഭസ്യ രോചതേ ബൃഹഥ് സോമഃ
സോമസ്യ പുരോഗാഃ ശുക്രഃ ശുക്രസ്യ പുരോഗാഃ ||

യത് തേ സോമാദാഭ്യം നാമ ജാഗൃവി തസ്മൈ തേ
 സോമ സോമായ സ്വാഹോശിക് താം ദേവ സോമ
 ഗായത്രേണ ഛന്ദസാഃഗേഃ - [ ] 6

TS 3.3.3.3

പ്രിയം പാഥോ അപീഹി വശീ താം ദേവ സോമ
 ത്രൈഷ്ടുഭേന ഛന്ദസേന്ദ്രസ്യ പ്രിയം പാഥോ
 അപീഹ്യസ്ഥ്മസഖാ താം ദേവ സോമ ജാഗതേന ഛന്ദസാ
 വിശ്വേഷാം ദേവാനാം പ്രിയം പാഥോ അപീഹ്യാ നഃ പ്രാണ
 ഏതു പരാവത ആന്തരിക്ഷാദിവസ്സരി ।
 ആയുഃ പൃഥിവ്യാ അദ്ധ്യമൃതമസി പ്രാണായ താ ॥
 ഇന്ദ്രാഗ്നീ മേ വർചഃ കൃണുതാം വർചഃ സോമോ
 ബൃഹസ്പതിഃ ( ) ।
 വർചോ മേ വിശ്വേ ദേവാ വർചോ മേ ധത്തമശിനാ ॥
 ദധന്വേ വാ യദീമനു വോചദ്ബ്രഹ്മാണി വേരു തത് ।
 പരി വിശ്വാന്തി കാവ്യാ നേമിശ്ചക്രമീവാ ഭവത് ॥ 7

(ശക്വരീഷ -ഗേർ -ബൃഹസ്പതിഃ -പഞ്ചവിദ്ശതിശ്ച) (A3)

TS 3.3.4.1

ഏതദാ അപാം നാമധേയം ഗൃഹ്യം യദാധാവാ മാനാസു
 തേ ശുക്ര ശുക്രമാ ധൂനോമീത്യാഹാപാഥേവ നാമധേയേന
 ഗൃഹ്യേന ദിവോ വൃഷ്ടിമവ രൂന്ധേ ശുക്രം തേ ശുക്രേണ

ഗൃഹ്ണാമീ॒ത്യാഹൈ॒തദാ॒ അഹോ॑ രൂ॒പം യദ്രാ॒ത്രിഃ
 സൂ॒ര്യസ്യ॑ ര॒ശ്മയോ॑ വൃ॒ഷ്ട്വാ ഇ॒ശതേ॑ഹ ഏ॒വ
 രൂ॒പേണ॑ സൂ॒ര്യസ്യ॑ ര॒ശ്മിഭി॑ർഭി॒വോ വൃ॒ഷ്ടിം
 ച॒യാവ॑യത്യാ॒സ്മിന്നു॒ഗ്രാ - [ ] 8

TS 3.3.4.2

അ॒ചുചു॒വുരി॒ത്യാഹ॑ യ॒മായജു॑രേ॒വൈതത് ക॑കു॒ഹഃ
 രൂ॒പം വൃ॑ഷ്ട॒ഭസ്യ॑ രോ॒ചതേ॑ ബൃ॒ഹദി॒ത്യാഹൈ॒തദാ॒ അ॒സ്യ
 ക॑കു॒ഹഃ രൂ॒പം യദ്-വൃ॑ഷ്ടി॒ രൂ॒പേണൈ॒വ വൃ॒ഷ്ടിമ॑വ॒ രുന്ധേ॑
 യ॒ത്തേ സോ॒മാദാ॑ഭ്യം॒ നാമ॑ ജാഗൃ॒വീത്യാഹൈ॒ഷ ഹ॒ വൈ
 ഹ॒വിഷാ॑ ഹ॒വിർ യ॒ജതി॑ യോ॒ദാഭ്യം॑ ഗൃഹീ॒ത്യാ സോ॒മായ
 ജു॒ഹോതി॑ പ॒രാ വാ ഏ॒തസ്യാ॑ഃ*യുഃ പ്രാ॒ണ ഏ॒തി - [ ] 9

TS 3.3.4.3

യോഽ॒ശ്മം ഗൃ॒ഹ്ണാത്യാ॑ നഃ പ്രാ॒ണ ഏ॒തു പ॒രാവ॑ത
 ഇ॒ത്യാഹാ॑ഃ*യു॒രേവ॑ പ്രാ॒ണമാ॒ത്മൻ ധ॑ത്തേ॒ മൃത॑മ॒സി
 പ്രാ॒ണായ॑ ത്വേ॒തി ഹി॑ര॒ണ്യമ॒ഭി വൃ॑നി॒ത്യമൃ॒തം വൈ
 ഹി॑ര॒ണ്യമാ॒യുഃ പ്രാ॒ണോ॒മൃതേ॑നൈ॒വാഃ*യു॒രാത്മൻ
 ധ॑ത്തേ॒ ശത॑മാ॒നം ഭ॒വതി॑ ശതാ॒യുഃ പു॑രു॒ഷഃ ശതേ॑ന്ദ്രി॒യ
 ആ॒യുഷ്യേ॒വേന്ദ്രി॒യേ പ്ര॑തി॒തിഷ്ഠ॑ത്യ॒പ ഉ॑പ॒ സ്സൃ॑ശതി
 ഭേ॒ഷജം॑ വാ ആ॒പോ ( ) ഭേ॒ഷജ॑മേ॒വ കു॑രുതേ ॥ 10

(ഉഗ്രാ - ഏതാ - പ - സ്രീണി ച) (A4)

TS 3.3.5.1

വായുരസി പ്രാണോ നാമ സവിതുരാധിപത്യേപാനം മേ
ദാശ്വക്ഷുരസി ശ്രോത്രം നാമ ധാതുരാധിപത്യ ആയുർമേ ദാ
രൂപമസി വർണോ നാമ ബൃഹസ്പതേരാധിപത്യേ പ്രജാം മേ
ദാ ജാതമസി സത്യം നാമേന്ദ്രസ്യോഽധിപത്യേ ക്ഷത്രം മേ ദാ
ഭൃതമസി ഭവ്യം നാമ പിതൃണാമാധിപത്യേപാമോഷധീനാം
ഗർഭം ധാ ജാതസ്യ ത്വാ വ്യോമന ജാതസ്യ - [ ] 11

TS 3.3.5.2

ത്വാ വിഭൃമന ജാതസ്യ ത്വാ വിധർമണ ജാതസ്യ ത്വാ
സത്യായർതസ്യ ത്വാ ജ്യോതിഷേ പ്രജാപതിർ-
വിരാജമപശ്യത് ത്വാ ഭൃതം ച ഭവ്യം ചാ സൃജത
താമൃഷിഭ്യസ്തിരോഽദധാത് താം ജമദഗ്നിസ്തപസാഽ
പശ്യത് ത്വാ വൈ സ പൃശ്ണീൻ കാമാനസൃജത തത്
പൃശ്ണീനാം പൃശ്ണിത്വം യത് പൃശ്ണേയോ ഗൃഹ്യന്തേ
പൃശ്ണീനേവ തൈഃ കാമാൻ. യജമാനോഽവ രുന്ധേ
വായുരസി പ്രാണോ - [ ] 12

TS 3.3.5.3

നാമേത്യാഹ പ്രാണാപാനാവേവാവ രുന്ധേ ചക്ഷുരസി
ശ്രോത്രം നാമേത്യാഹാഽയുരേവാവ രുന്ധേ രൂപമസി

വർണോ॑ നാമേ॒ത്യാഹ॑ പ്ര॒ജാമേ॒വാവ॑ രു॒ന്ധ ജ॒തമ॑സി
 സ॒ത്യം നാമേ॒ത്യാഹ॑ ക്ഷ॒ത്രമേ॒വാവ॑ രു॒ന്ധേ ഭൃ॒തമ॑സി
 ഭ॒വ്യം നാമേ॒ത്യാഹ॑ പ॒ശവോ॑ വാ അ॒പാമോ॑ഷധീ॒നാം
 ഗർഭഃ॑ പശൂ॒ന്യേവാ॑ - [ ] 13

TS 3.3.5.4

-വ രു॒ന്ധ ഏ॒താവ॑ദ്വൈ പു॒രുഷം॑ പ॒രിത॑സ്തദേ॒വാവ॑ രു॒ന്ധ
 ജ॒തസ്യ॑ ത്വാ വ്യോമ॑ന ഇ॒ത്യാഹേ॒യം ഘാ॑ ജ॒തസ്യ॑
 വ്യോമോ॑മേ॒വാഭി ജ॑യത്യു॒തസ്യ॑ ത്വാ വി॒ഭൃമ॑ന ഇ॒ത്യാഹാ-
 ണ്തരി॑ക്ഷം ഘാ ജ॒തസ്യ॑ വി॒ഭൃമാ॑ന്തരി॒ക്ഷമേ॒വാഭി
 ജ॑യത്യു॒തസ്യ॑ ത്വാ വി॒ധർമ॑ണ ഇ॒ത്യാഹ॑ ദൃൗർവാ ജ॒തസ്യ॑
 വി॒ധർമ॑ ദി॒വമേ॒വാഭി ജ॑യത്യു॒തസ്യ॑ - [ ] 14

TS 3.3.5.5

ത്വാ സ॒ത്യായേ॒ത്യാഹ॑ ദി॒ശോ വാ ജ॒തസ്യ॑ സ॒ത്യം ദി॒ശ്
 ഏ॒വാഭി ജ॑യത്യു॒തസ്യ॑ ത്വാ ജ്യോതി॑ഷ ഇ॒ത്യാഹ॑
 സു॒വർഗോ॑ വൈ ലോ॒ക ജ॒തസ്യ॑ ജ്യോതിഃ॑ സു॒വർഗമേ॒വ
 ലോ॒കമ॑ഭി ജ॑യത്യേ॒താവ॑ന്തോ വൈ ദേ॒വലോ॑കാസ്താ॒നേവാ॑ഭി
 ജ॑യതി ദ॒ശ സം॑പ॒ദ്യന്തേ॑ ദ॒ശാക്ഷ॑രാ വി॒രാഡ॑ന്നം ഘി॒രാഡ്
 വി॒രാജ്യേ॒വാന്നാ॑ദ്യേ പ്രതി॑തിഷ്ഠതി ॥ 15

(വ്യോമന ഋതസ്യ-പ്രാണഃ -പശുനേവ - വിധർമ്മ
ദിവമേവാഭി ജയത്യുതസ്യ -ഷട്ചതാരിശ്ശച്ച) (A5)

TS 3.3.6.1

ദേവാ വൈ യദ്-യജേണന നാവാരുന്ധത തത്
പരൈരവാരുന്ധത തത് പരാണാം പരത്വം യത് പരേ
ഗൃഹ്യന്തേ യദേവ യജേണനനാവരുന്ധേ തസ്യാവരുദ്ധ്യേ
യം പ്രഥമം ഗൃഹ്ണാതീമമേവ തേന ലോകമഭി ജയതി
യം ദിതീയമന്തരിക്ഷം തേന യം തൃതീയമമുമേവ തേന
ലോകമഭി ജയതി യദേതേ ഗൃഹ്യന്ത ഏഷാം

ഘോകാനാമഭിജിത്യാ - [ ] 16

TS 3.3.6.2

ഉത്തരേഷാഹഃ സ്വമുതോർവാഞ്ചോ ഗൃഹ്യന്തേ
ഭിജിത്യേവേമാം ഘോകാൻ പുനരിമം ഘോകം
പ്രത്യവരോഹന്തി യത് പൂർവേഷാഹഃ സ്വിതഃ പരാഞ്ചോ
ഗൃഹ്യന്തേ തസ്മാദിതഃ പരാഞ്ച ഇമേ ലോകാ യദുത്തരേഷാഹഃ
സ്വമുതോർവാഞ്ചോ ഗൃഹ്യന്തേ തസ്മാദമുതോർവാഞ്ച
ഇമേ ലോകാസ്തസ്മാദയാതയാജ്ഞോ ലോകാൻ മനുഷ്യാ ഉപ
ജീവന്തി ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താഥ് സ്തയാദദ്ഭ്യ
ഓഷധയഃ സം ഭവന്ത്യോഷധയോ - [ ] 17

TS 3.3.6.3

മനുഷ്യാണാമന്നം പ്രജാപതിം പ്രജാ അനു പ്രജായന്ത
 ഇതി പരാന്നിതി ബ്രൂയാദ്-യദ്-ഗൃഹ്ണാത്യദ്ഭ്യ-
 സ്തപാഷധീഭ്യോ ഗൃഹ്ണാമിതി തസ്മാദ്ഭ്യ ഓഷധയഃ
 സംഭവന്തി യദ്-ഗൃഹ്ണാത്യോഷധീഭ്യസ്താ പ്രജാഭ്യോ
 ഗൃഹ്ണാമിതി തസ്മാദോഷധയോ മനുഷ്യാണാമന്നം യദ്-
 ഗൃഹ്ണാതി പ്രജാഭ്യസ്താ പ്രജാപതയേ ഗൃഹ്ണാമിതി
 തസ്മാത് പ്രജാപതിം പ്രജാ അനു പ്രജായന്തേ || 18

(അഭിജിത്യൈ-ഭവന്ത്യോഷധയോ-ഽഷ്ടാ ചത്വാരീശ്ശു) (A6)

TS 3.3.7.1

പ്രജാപതിർ ദേവാസുരാസൃജത തദനു യജേണാ
 ഽസൃജത യജേണം ഛന്ദാപ്സി തേ വിഷ്വഞ്ചോ വ്യക്രാമൻമ
 സോഽസുരാസൃജത യജേണാഽപക്രാമദ്-യജേണം ഛന്ദാപ്സി
 തേ ദേവാ അമന്യന്താമീ വാ ഇദമഭ്യവൻ. യദ്-വയഃ സ
 ഇതി തേ പ്രജാപതിമുപാഽധാവൻമ സോഽബ്രവീത്
 പ്രജാപതിശ്ശന്ദസാം വീര്യമാദായ തദഃ പ്ര ദാസ്യാമിതി
 സ ഛന്ദസാം വീര്യ - [ ] 19

TS 3.3.7.2

മാദായ തദേഭ്യഃ പ്രായച്ഛത് തദനു ഛന്ദാഽസ്യ പാടക്രാമൻ
 ഛന്ദാഽസി യജ്ഞസ്തോ ദേവാ അഭവൻ പരാഽസുരാ യ
 ഏവം ഛന്ദസാം വീര്യം വേദാഃ ശ്രാവയാഽസ്മു ശൗഷധ്
 യജ യേ യജാമഹേ വഷട്കാരോ ഭവത്യാത്മനാ പരാഽസ്യ
 ഭ്രാത്യവ്യോ ഭവതി ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസൈ
 കമദ്ധ്യഗുരാ ശ്രാവയതീതി ഛന്ദസാം വീര്യായേതി

ബ്രൂയാദേ തദ് വൈ - [ ] 20

TS 3.3.7.3

ഛന്ദസാം വീര്യമാ ശ്രാവയാഽസ്മു ശൗഷധ് യജ യേ
 യജാമഹേ വഷട്കാരോ യ ഏവം വേദ സവിര്യേരേവ
 ഛന്ദാഭിരർചതി യത് കിം ചാർചതി യദിന്ദോ
 വൃത്രമഹന്നമേധ്യം തദ്-യദ്-യതീനപാവപദ-മേധ്യം തദഥ
 കസ്മാദൈന്ദോ യജ്ഞ ആ സൗസ്ഥാതോരിത്യാഹുരിന്ദ്രസ്യ
 വാ ഏഷാ യജ്ഞിയാ തനൂർ യദ്-യജ്ഞസ്താമേവ ത ( )
 ദൃജന്തി യ ഏവം വേദോപൈനം യജേന്താ നമതി || 21

(ഛന്ദസാം വീര്യം - വാ - ഏവ ത - ദൃജൗ ച) (A7)

TS 3.3.8.1

ആയുർദാ അഗേ ഹവിഷോ ജുഷാണോ ഘൃതപ്രതീകോ
ഘൃതയോനിരേധി ।

ഘൃതം പീത്വാ മധു ചാരു ഗവ്യം പിതേവ പുത്രമഭി
രക്ഷതാദിമം ॥

ആ വൃശ്ച്യതേ വാ ഏതദ്-യജമാനോഽഗ്നിഭ്യാം
യദേനയോഃ ശൃതം കൃത്യാമാഽന്യത്രാവഭൃഥമ-
വൈത്യായുർദാ അഗേ ഹവിഷോ ജുഷാണ
ഇത്യവഭൃഥമവൈഷ്യൻ ജുഹുയാദാഹുതൈവൈനൗ
ശമയതി നാർഽതിമാർച്ചതി യജമാനോ യത്
കുസീദ - [ ] 22

TS 3.3.8.2

-മപ്രതീത്തം മയി യേന യമസ്യ ബലിനാ ചരാമി ।
ഇഹൈവ സൻ നിരവദയേ തദേതത് തദഗേ അന്യുണോ
ഭവാമി ।

വിശ്വലോപ വിശ്വാദാവസ്യ ത്വാ ഽസഞ്ജുഹോമ്യ
ഗ്ധാദേകോ ഽഹുതാദേകഃ സമസനാദേകഃ ।

തേനഃ കൃണ്വന്തു ഭേഷജഃ സദഃ സഹോ വരേണ്യം ॥

അയം നോ നഭസാ പുരഃ സൗസ്ഥാനോ അഭി രക്ഷതു ।

ഗൃഹാണാമസമർത്ഥൈഃ ബഹവോ നോ ഗൃഹാ അസന് ॥
സ ത്വന്നോ - [ ] 23

TS 3.3.8.3

നഭസസ്തത ഊർജം നോ ധേഹി ഭദ്രയാ ।
പുനർനോ നഷ്ടമാ കൃധി പുനർനോ രയിമാ കൃധി ॥
ദേവ സൗസ്താന സഹസ്രപോഷസ്യേശിഷേ സ നോ
രാസാഽജ്യാനിച് രായസോഷച് സുവീര്യച്
സംവത്സരീണാഽ സ്വസ്തിം ॥
അഗ്നിർവാവ യമ ഇയം യമീ കുസീദം വാ ഏതദ്-യമസ്യ
യജമാന ആ ദത്തേ യദോഷധീഭിർ വേദിഽ സ്തുണാതി
യദനുപൗഷ്യ പ്രയായാദ്ഗ്രീവബദ്ധമേന - [ ] 24

TS 3.3.8.4

മമുഷ്മിൻ ലോകേ നേനീയേരൻ. യത് കുസീദമപ്രതീത്തം
മയീത്യുപൗഷതിഹൈവ സൻ യമം കുസീദം
നിരവദായാന്യുണഃ സുവർഗം ലോകമേതി യദി മിശ്രമിവ
ചരേദഞ്ജലിനാ സകൃതൻ പ്രദാവേ ജുഹുയാദേഷ വാ
അഗ്നിർവൈശ്യാനരോ യത് പ്രദാവ്യഃ സ ഏവൈനഽ
സ്വദയത്യഹ്നാം വിധാന്യാ-മേകാഷ്ടകായാമപൂപം ചതുഃ
ശരാവം പക്ത്വാ പ്രാതരേതേന കക്ഷമുപൗഷേദ്യദി - [ ] 25

TS 3.3.8.5

ദഹതി പുണ്യസമം ദവതി യദി ന ദഹതി പാപസമമേതേന
 ഹസ്തു വാ ഋഷയഃ പുരാ വിജ്ഞാനേന ദീർഘസത്രമുപ-
 യന്തി യോ വാ ഉപദ്രഷ്ടാരമുപ-ശ്രോതാരമനുഖ്യാതാരം
 ഹിദ്രാൻ യജതേ സമമുഷ്മിൻ ലോക ഇഷ്ടാപൂർത്തേന ഗച്ഛതേ
 ഹിദ്രവാ ഉപദ്രഷ്ടാ വായുരുപശ്രോതാ ഹിദ്രിത്യോ- സനുഖ്യാതാ
 താൻ. യ ഏവം ഹിദ്രാൻ. യജതേ സമമുഷ്മിൻ ലോക
 ഇഷ്ടാപൂർത്തേന ഗച്ഛതേ ധം നോ നദസാ പുര - [ ] 26

TS 3.3.8.6

ഇത്യാഹാഗ്നിർവൈ നദസാ പുരോഹിതമേവ തദാഹൈതന്മേ
 ഗോപായേതി സ താം നോ നദസസ്സത ഇത്യാഹ വായുർവൈ
 നദസസ്സതിർവായുമേവ തദാഹൈതന്മേ ഗോപായേതി ദേവ
 സഃ സ്താനേത്യാഹാസൗ വാ ആദിത്യോ ദേവഃ സഃസ്താന
 ആദിത്യമേവ തദാഹൈതന്മേ ഗോപായേതി ( ) || 27

(കുസീദം - താം ന - ഏന - മോഷേദ്യദി - പുര -
 ആദിത്യമേവ തദാഹൈതന്മേ ഗോപായേതി) (A8)

TS 3.3.9.1

ഏതം യുവാൻ പരി വോ ദദാമി തേന ക്രിഡന്തീശ്ചരത
 പ്രിയേണ ।

മാ നഃ ശാപ്ത ജനുഷാ സുഭാഗാ രായസ്പോഷേണ സമിഷാ
മദേമ ॥

നമോ മഹിമ ഉത ചക്ഷുഷേ തേ മരുതാം പിതസ്തദഹം
ഗൃണാമി ।

അനു മന്യസ്വ സുയജാ യജാമ ജുഷ്ടം ദേവാനാമിദമസ്തു
ഹവ്യം ॥

ദേവാനാമേഷ ഉപനാഹ ആസീദപാം ഗർഭ ഓഷധീഷു
നൃകതഃ ।

സോമസ്യ ദ്രഹ്മവൃണീത പുഷാ - [ ] 28

TS 3.3.9.2

ബൃഹന്നദ്രിരഭവത് തദേഷാം ॥

പിതാ വമ്സാനാം പതിരഹ്ണിയാനാമഥോ പിതാ മഹതാം
ഗർഗരാണാം ।

വമ്സോ ജരായു പ്രതിധുക് പീയുഷ ആമിക്ഷാ മസ്തു
ഘൃതമസ്യ രേതഃ ॥

താം ഗാവോഽവൃണത രാജ്യായ താച് ഹവന്ത മരുതഃ
സ്വർകാഃ ।

വർഷ്മൻ ക്ഷത്രസ്യ കകുഭി ശിശ്രിയാണസ്തതോ ന ഉഗ്രോ
വി ഭജാ വസൂനി ॥

വ്യു¹ഭേ¹ന വാ ഏ¹ഷ പ¹ശു¹നാ യജ¹തേ യസ്യൈ¹താനി¹
 ന ക്രിയ¹ന്ത ഏ¹ഷ ( ) ഹ ത്വൈ¹ സമു¹ഭേ¹ന യജ¹തേ¹
 യസ്യൈ¹താനി ക്രിയ¹ന്തേ ॥ 29

(പുഷാ - ക്രിയന്ത ഏഷോ - sൺയൗ ച) (A9)

TS 3.3.10.1

സു¹ര്യോ ദേ¹വോ ദി¹വി¹ഷദ്¹ഭ്യോ ധാ¹താ ക്ഷ¹ത്രായ വായുഃ¹
 പ്ര¹ജാ¹ഭ്യഃ ।

ബൃ¹ഹ¹സ്പ¹തി¹സ്താ പ്ര¹ജാ¹പ¹തയേ ജ്യോ¹തി¹ഷ്ഠ¹തീം ജു¹ഹോ¹തു ॥
 യ¹സ്യോ¹സ്മേ ഹരി¹തോ ഗർ¹ഭോഽ¹ഥോ യോ¹നി¹ർ¹ഹി¹ര¹ണ്യ¹യീ ।
 അ¹ങ്¹ഗാ¹ന്യ¹ഹൃ¹താ യ¹സ്യൈ¹ താം ദേ¹വൈഃ സമ¹ജീ¹ഗ¹ഥം ॥
 ആ വർ¹തന വർ¹തയ നി നി¹വർ¹തന വർ¹തയേ¹ന്ദ്ര നർ¹ദ¹ബു¹ദ ।
 ഭൂ¹മ്യാ¹ശ്ച¹ത¹സ്രഃ പ്ര¹ദി¹ശ¹സ്താ¹ദി¹രാ വർ¹തയാ പു¹നഃ ॥
 വി തേ ദി¹നദ്¹മി തക¹രീം ഹി¹യോ¹നിം ഹി¹ ഗ¹വീ¹ന്യൗ ।

വി - [ ] 30

TS 3.3.10.2

മാ¹തര¹ഞ്ച പു¹ത്രം ച വി ഗർ¹ഭം ച ജ¹രായു ച ॥

ബ¹ഹി¹സ്മേ അ¹സ്മു ബാ¹ലി¹തി ॥

ഉ¹രു¹ദ്ര¹ഹ്നോ വി¹ശ്വ¹രൂ¹പ ഇ¹ന്ദുഃ പ¹വ¹മാ¹നോ ധീ¹ർ ആ¹ന¹ഞ്ജ
 ഗർ¹ഭം ॥

ഏകപദീ ദിപദീ ത്രിപദീ ചതുഷ്പദീ പഞ്ചപദീ ഷട്പദീ
 സ്തപ്തപദ്യഷ്ടാപദീ ദിവനാഽനു പ്രഥതാഽ സ്വാഹാ ॥
 മഹീ ദൃഃ പൃഥിവീ ച ന ഇമം യജ്ഞം മിമിക്ഷതാം ।
 പിപൃതാനോ ഭരീമഭിഃ ॥ 31

(ഗവിന്യൗ വി - ചതുശ്ചതാരിഃശ്ച) (A10)

TS 3.3.11.1

ഇദം വാമാസ്യേ ഹവിഃ പ്രിയമിന്ദ്രാബൃഹസ്പതീ ।
 ഉക്ഥം മദശ്ച ശസ്യതേ ॥
 അയം വാം പരി ഷിച്യതേ സോമ ഇന്ദ്രാബൃഹസ്പതീ ।
 ചാരുർമദായ പീതയേ ॥
 അസ്മേ ഇന്ദ്രാബൃഹസ്പതീ രയിം ധത്തച് ശതഗിനം ।
 അശ്വാവന്തച് സഹസ്രിണം ॥
 ബൃഹസ്പതിർനഃ പരിപാതു പശ്ചാദുതോ-ത്തരസ്മാ-
 ദധരാ-ദഘായോഃ ।
 ഇന്ദ്രഃ പുരസ്താദുത മദ്ധ്യതോ നഃ സഖാ സഖിഭ്യോ വരിവഃ
 കൃണോതു ॥
 വി തേ വിഷഗാതജൂതാസോ അഗ്നേ ഭാമാസഃ - [ ] 32

TS 3.3.11.2

ശുചേ ശുചയശ്ചരന്തി ।
 തുവിമുക്ഷാസോ ദിവ്യാ നവഗ്വാ വനം വനന്തി ധൃഷ്ഠാ
 രുജന്തഃ ॥

താമഗ്നേ മാനുഷീരീഡതേ വിശോ ഹോത്രോവിദം
 ഹിവിചിച്ഛ രത്നധാതമം ।

ഗൃഹാ സന്തച്ഛ സുഭഗ വിശ്വദർശതം തുവിഷ്ണുസച്ഛ
 സുയജം ഘൃതശ്രിയം ॥

ധാതാ ദദാതു നോ രയിമീശാനോ ജഗതസ്സതിഃ ।

സ നഃ പൂർണേന വാവനത് ॥

ധാതാ പ്രജായാ ഉത രായ ഇഘ്ശേ ധാതേദം ഹിശ്വാ
 ഭുവനം ജജാന ।

ധാതാ പുത്രം യജമാനായ ദാതാ - [ ] 33

TS 3.3.11.3

തസ്മാ ഉ ഹവ്യം ഘൃതവദിധേമ ॥

ധാതാ ദദാതു നോ രയിം പ്രാചീം ജീവാതുമക്ഷിതാം ।

വയം ദേവസ്യ ധീമഹി സുമതിച്ഛ സത്യരാധസഃ ॥

ധാതാ ദദാതു ദാശുഷേ വസൂനി പ്രജാകാമായ മീഡുഷേ
 ദുരോണേ ।

തസ്മൈ॑ ദേ॒വാ അ॒മൃ॒താഃ॑ സ॒ംവൃ॒യന്താം॑ വി॒ശ്വേ॑ ദേ॒വാസോ॑
അ॒ഭി॒തിഃ॑ സ॒ജോഷാഃ॑ ॥

അ॒നു നോ॑ഽഭ്യാ॒സ്മതി॑ർ യജ്ഞം ദേ॒വേഷു॑ മ॒ന്യതാം॑ ।
അ॒ഗ്നി॒ശ്ച ഹ॒വൃ॒വാഹ॑നോ ഭ॒വതാം॑ ദാ॒ശുഷേ॑ മ॒യഃ ॥

അ॒നി॒ദ॒നുമ॑തേ ത്വം - [ ] 34

TS 3.3.11.4

മ॒ന്യാസൈ॑ ശ॒ഞ്ച॒നഃ കൃ॑ധി ।

ക്ര॒ത്യേ ദ॒ക്ഷായ॑ നോ ഹി॒നു പ്ര॒ണ ആ॒യുഷി॑ താ॒രിഷഃ॑ ॥

അ॒നു മ॒ന്യതാ-മ॒നു॒മ॒ന്യമാ॑നാ പ്ര॒ജാ॒വ॒ന്തഃ

ര॒യി॒മ॒ക്ഷീ॒യമാ॑ണം ।

തസ്മൈ॑ വ॒യഃ ഹേ॒ഡ്സി॑ മാ॒പി ഭൂ॒മ സാ॑ നോ ദേ॒വീ

സു॒ഹ॒വാ ശ॒ർമ യ॒ച്ഛതു॑ ॥

യ॒സ്മാമി॑ദം പ്ര॒ദി॒ശി യ॒ദി॒രോ॒ച॒തേ॒സ്മതി॑ം പ്ര॒തി

ഭൂ॒ഷ॒ന്ത്യാ॒യവഃ॑ ।

യ॒സ്മാ ഉ॒പ॒സ്ഥ ഉ॒ർവ॒ന്തരി॑ക്ഷഃ സാ॑ നോ ദേ॒വീ സു॒ഹ॒വാ

ശ॒ർമ യ॒ച്ഛതു॑ ॥ 35

TS 3.3.11.5

രാ॒കാ॒മ॒ഹഃ॑ സു॒ഹ॒വാഃ॑ സു॒ഷ്ണു॒തീ ഹു॑വേ ശൃ॒ണോ॒തു നഃ॑

സു॒ഭഗാ॑ ബോധ॒തു ത്വ॑നാ ।

സീവൃ॑ത്വപഃ॑ സൃ॒ച്യാച്ഛി॑ദ്യമാനയാ॒ ദദാ॑തു വീ॒രഃ
ശത॑ദായമു॒ക്ഥ്യം॑ ॥

യാ॒സ്മൈ॑ രാ॒കേ സു॒മതയഃ॑ സു॒പേശ॑സോ॒ യാദി॑ർദദാ॒സി
ദാ॒ശുഷേ॑ വസു॒നി ।

താദി॑ർനോ॒ അ॒ഭ്യ സു॒മനാ॑ ഉ॒പാഗ॑ഹി സഹ॒സ്രപോ॑ഷഃ
സു॒ഭഗേ॑ രരാ॒ണാ ॥

സി॒നീവാ॑ലി > ¹, യാ സു॒പാ॑ണിഃ > ² ॥

കു॒ഹൂമ॑ഹഃ സു॒ഭഗാം॑ വി॒ദ്മനാ॑പസമ॒സ്തിൻ യ॒ജ്ഞേ
സു॒ഹവാ॑ം ജോഹ॒വീമി॑ ।

സാ നോ॑ ദദാ॒തു ശ്ര॑വണം ( ) പി॒തൃ॒ണാം ത॑സ്യാ॒സ്മൈ ദേ॒വി
ഹ॒വിഷാ॑ വിധേമ ॥

കു॒ഹൂർ ദേ॒വാനാ॑മമൃ॒തസ്യ॑ പ॒ത്നീ ഹ॒വ്യം നോ॑ അ॒സ്യ
ഹ॒വിഷ॑ശ്ചികേതു ।

സം ദാ॒ശുഷേ॑ കി॒രതു॑ ഭൂ॒രി വാ॒മഃ രാ॒യസ്മൈ॑ഷം
ചി॒കി॒തുഷേ॑ ദധാ॒തു ॥ 36

(ഭാ॒മാ॒സോ - ദാ॒താ - ത്വ - മ॒ന്തരീ॑ക്ഷഃ സാ നോ॑ ദേ॒വി
സു॒ഹവാ॑ ശർമ യച്ഛതും - ശ്ര॑വണം - ചതു॑ർവിദ്ശ്രതിശ്ച)
(A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(അഗ്നേ॑ തേജ॑സിൻ - വായു॑ർ - വസ॑വസ് - വൈ॒തദ്വാ
അ॒പാം - ഘ്വാ॑യുർസി പ്രാ॒ണോ നാമ॑ - ദേ॒വാ വൈ॒
യദ്യ॑ജേ॒ത്തന॑ - പ്ര॒ജാപ॑തിർദേ॒വാസു॑രാ - നായു॑ർദാ -
ഏ॒തം യു॑വാ॒നഃ - സു॑ര്യോ ദേ॒വ - ഇ॒ദം ഘ്വാ॑ - മേ॒കാദ॑ശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(അഗ്നേ॑ തേജ॑സിൻ - വായു॑ർസി - ഛന്ദ॑സാം ഘ്വീ॒ര്യം -
മാ॒തര॑ഞ്ച - ഷട്॑ത്രി॒ശ്ശത്)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kanda 3:-

(അഗ്നേ॑ തേജ॑സിഃ - ശ്വി॒കി॒തുഷേ॑ ദധാ॒തു)

॥ ഹ॒രിഃ ഓം ॥

॥ കൃ॒ഷ്ണ യ॑ജുർവേദീയ തൈ॒ത്തിരീ॑യ സം॒ഹിതാ॑യാം
തൃതീ॑യകാണ്ഡേ തൃതീ॑യഃ പ്രശ്നഃ॑ സമാപ്തഃ॑ ॥

3.3.1 Appendix

3.3.11.5 – സിനീവാലി >¹, യാ സുപാണിഃ >²

സിനീവാലി പൃഥുഷ്ടുകേ യാ ദേവാനാമസി സ്വസാ" ।
ജുഷസ്വ ഹവ്യ മാഹുതം പ്രജാം ദേവി ദിദിഷ്ഠി നഃ ॥

യാ സുപാണിഃ സ്വങ്ഗുരിഃ സുഷുമാ ബഹുസുവരീ ।
തസ്യേ വിശ്വപതിയൈ ഹവിഃ സിനീവാലൈ ജു
ഹോതന ॥ (Appearing in TS **3.1.11.4**)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

3.4 തൃതീയകാണ്ഡേ ചതുർഥഃ പ്രശ്നഃ -

ഇഷ്ടിഹോമാദിധാനം

TS 3.4.1.1

വി॒ വാ ഏ॒തസ്യ॑ യ॒ജ്ഞഃ॑ ജൃ॒ദ്ധ്യതേ॑ യ॒സ്യ ഹ॒വിര॑തിരി॒ച്യതേ॑
സൂ॒ര്യോ॑ ദേ॒വോ ദി॒വിഷ॑ദ്ഭ്യ॒ ഇത്യാ॑ഹ ബൃ॒ഹസ്പ॑തിനാ
ചൈ॒വാസ്യ॑ പ്ര॒ജാപ॑തിനാ ച യ॒ജ്ഞസ്യ॑ വ്യൂ॒ദ്ധമ॑പി വ॒പതി॑
ര॒ക്ഷാഽസി॑ വാ ഏ॒തത് പശു॑ഽ സ॒ചന്തേ॑ യദേ॒കദേ॒വത്യ॑
ആ॒ലബ്ധോ॑ ഭൂ॒യാൻ ഭവ॑തി യ॒സ്യാസ്മേ॑ ഹ॒രിതോ॑ ഗർഭ
ഇത്യാ॑ഹ ദേ॒വത്രൈ॑വൈനാം ഗമ॒യതി॑ ര॒ക്ഷസാ॑മ॒പഹ॑ത്യാ
ആ॒ വർ॑തന വർ॒തയേ॑ത്യാഹ - [ ] 1

TS 3.4.1.2

ബ്ര॒ഹ്മണൈ॑വൈനമാ വർ॒തയ॑തി വി॒തേ ഭി॑നദ്മി
ത॒കരീ॑മിത്യാഹ യ॒ഥാ യ॒ജുരേ॒വൈത॑ ദൂ॒രുദ്ര॑സ്തോ വി॒ശ്വരൂ॑പ
ഇ॒ന്ദുരി॑ത്യാഹ പ്ര॒ജാ വൈ॑ പശ॒വ ഇ॒ന്ദുഃ പ്ര॒ജയൈ॑വൈനം
പശു॑ഭിഃ സമർദ്ധ॒യതി॑ ദി॒വം വൈ॑ യ॒ജ്ഞസ്യ॑ വ്യൂ॒ദ്ധം ഗച്ഛ॑തി
പൃ॒ഥിവി॑മതിരി॒ക്തം തദ്യ॑ന്ന ശമ॒യേദാ॑ർതിമാർച്ഛേദ്-
യ॒ജമാ॑നോ മ॒ഹീ ദൃഢഃ॑ പൃ॒ഥിവി॑ ച ന ഇത്യാ - [ ] 2

TS 3.4.1.3

-ഹ ദ്യാവാപൃഥ്വിവീദ്യാമേവ യജ്ഞസ്യ വ്യുദ്ധം ചാതിരിക്തം
 ച ശമയതി നാഃ*ർതിമാർച്ഛതി യജമാനോ ദസ്മനാഭി
 സമൃഹതി സ്വഗാകൃത്യാ അഥോ അനയോർവാ ഏഷ
 ഗർഭോഽനയോരേവൈനം ദധാതി യദവദ്യേദതി
 തദ്രേചയേദുന്നാവദ്യേത് പശോരാലണ്ഡസ്യ നാവ ദ്യേത്
 പുരസ്താന്നാഭ്യാ അന്യദവദ്യേ-ദുപരിഷ്ഠാദന്യത്
 പുരസ്താദ്വൈ നാഭ്യേ - [ ] 3

TS 3.4.1.4

പ്രാണ ഉപരിഷ്ഠാദപാനോ യാവാനേവ പശുസ്തസ്യാവ
 ദ്യതി വിഷ്ണവേ ശിപിവിഷ്ടായ ജുഹോതി യദ്വൈ
 യജ്ഞസ്യാതിരിച്യതേ യഃ പശോർഭൂമാ യാ പുഷ്ടിസ്തദ്-
 വിഷ്ണുഃ ശിപിവിഷ്ടോ ടതിരിക്ത ഏവാതിരിക്തം
 ദധാത്യതിരിക്തസ്യ ശാന്ത്യാ അഷ്ടാപ്രുഡ്ധിരണ്ഡം
 ദക്ഷിണാഽഷ്ടാപദീ ഹ്യേഷാ ടത്ഥാ നവമഃ പശോരാപ്തോ
 അന്തരകോശ ഉഷ്ണീഷേണാഃ*വിഷ്ടിതം ദവത്യേവമിവ ഹി
 പശുരുല്പമിവ ( ) ചർമേവ മാഽസമിവാസ്ഥീവ യാവാനേവ
 പശുസ്തമാപ്താഽവ രുന്ധേ യസ്യേഷാ യജ്ഞേ
 പ്രായശ്ചിത്തിഃ ക്രിയത ഇഷ്ടാ വസീയാൻ ദവതി || 4

(വർത്തയാത്യാഹ - ന ഇതി - വൈ നാഭ്യോ - ഉല്പമിവൈ -
കവിശ്ശതിശ്ച) (A1)

TS 3.4.2.1

ആ വായോ ഭൂഷ ശുചിപാ ഉപ നഃ സഹസ്രം തേ
നിയുതോ വിശ്വവാര ।

ഉപോ തേ അന്ധോ മദ്യമയാമി യസ്യ ദേവ ദധിഷേ
പൂർവപേയം ॥

ആകൃത്യൈ ത്വാ കാമായ ത്വാ സമൃദ്ധേ ത്വാ കിക്ഷിടാ
തേ മനഃ പ്രജാപതയേ സ്വാഹാ കിക്ഷിടാ തേ പ്രാണം
ഽവായവേ സ്വാഹാ കിക്ഷിടാ തേ ചക്ഷുഃ സൂര്യായ സ്വാഹാ
കിക്ഷിടാ തേ ശ്രോത്രം ദ്യാവാപൃഥിവീഭ്യോഽസ്വാഹാ
കിക്ഷിടാ തേ വാചശ്ച സരസ്വതൈ സ്വാഹാ- [ ] 5

TS 3.4.2.2

ത്വം തുരീയാ വശിനീ വശാസി സകൃദ്യത് ത്വാ മനസാ
ഗർഭ ആശയത് ।

വശാ ത്വം ഽവശിനീ ഗച്ഛ ദേവാൻമ-സത്യഃ സന്തു
യജമാനസ്യ കാമാഃ ॥

അജാസി രയിഷ്ടാ പൃഥിവ്യാശ്ച സീദോർദ്ധ്വാന്തരിക്ഷമുപ
തിഷ്ഠസ്വ ദിവീ തേ ബൃഹദ്ഭാഃ ॥

തന്തു॑ം തന്വ॑ൻ രജ॑സോ ഭാ॒നു॒മ॒ന്വി॑ഹി ജ്യോതി॑ഷ്ഠതഃ
 പ॒ഥോ॑ ര॒ക്ഷ ധി॑യാ കൃ॒താൻ ॥
 അ॒നു॒ബ്ര॑ണം വ॒യത॑ ജോ॒ഗു॒വാ॒മപോ॑ മ॒നുർ ( ) ഭ॒വ ജ॒നയാ॑
 ദൈ॒വ്യം ജ॒നം ॥
 മ॒ന॒സോ ഹ॑വി॒രസി॑ പ്ര॒ജാപ॑തേർവർണോ ഗാ॒ത്രാ॑ണാം തേ
 ഗാ॒ത്രഭാ॑ജോ ഭൂ॒യാസു ॥ 6

(സര॑സ്വതൈ॒സ്ത്വ സ്വാ॑ഹാ - മ॒നു - സ്ര॑യോ॒ദശ ച॑) (A2)

TS 3.4.3.1

ഇ॒മേ വൈ॑ സ॒ഹാ॑ss*സ്താം തേ വാ॒യുർവൃ॑വാത് തേ
 ഗർഭ॑മ॒ദധാ॑താം തച്ഛ॑ സോമഃ പ്രാ॒ജന॑യ-ദ॒ഗ്നി॒രഗ്ര॑സത
 സ ഏ॒തം പ്ര॒ജാപ॑തിരാഗ്നേയ-മ॒ഷ്ടാക॑പാലമപശ്യത് തം
 നി॒രവ॑പത് തേ॒നൈ॒വൈ॒നാമ॑ഗ്നേരധി നി॒രക്രി॑ണാത്
 തസ്മാ॑ദ॒പ്യന്യദേ॒വത്യാ-മാ॑ലഭമാന ആഗ്നേയമ॒ഷ്ടാക॑പാലം
 പു॒രസ്താ-നി॑ർവ॒പേദ॑ഗ്നേരേ വൈ॒ നാമ॑ധി നി॒ഷ്ക്രി॑യാ-
 ssലഭ॑തേ യദ് - [ ] 7

TS 3.4.3.2

വാ॒യുർവൃ॑വാത് തസ്മാ॑ദ്-വാ॒യവ്യാ യദി॑മേ ഗർഭ॑മ॒ദധാ॑താം
 തസ്മാ॑ദ്-ദ്വാ॒വാപൃ॑ഥി॒വ്യാ യഥ്॑ സോമഃ
 പ്രാ॒ജന॑യദ॒ഗ്നി॒രഗ്ര॑സത തസ്മാ॑ദ॒ഗ്നീഷോ॑മീയാ യ॒ദന॑യോർ

വിയത്യാർ വാഗവദത് തസ്മാമ് സാരസ്വതീ യത്
 പ്രജാപതിരഗേരധി നിരക്രീണാത് തസ്മാത് പ്രാജാപത്യാ
 സാ വാ ഏഷാ സർവദേവത്യാ യദജാ വശാ വായവ്യാമാ
 ലഭേത ഭൂതികാമോ വായുർവൈ ക്ഷേപിഷ്ടാ ദേവതാ
 വായുമേവ സേന - [ ] 8

TS 3.4.3.3

ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സ ഏവൈനം ഭൂതിം ഗമയതി
 ദ്യാവാപൃഥ്വിവ്യാമാ ലഭേത കൃഷമാണഃ പ്രതിഷ്ഠാകാമോ ദിവ
 ഏവാസൈ പർജന്യോ വർഷതി വൃശ്യാമോഷധയോ
 രോഹന്തി സമർദ്ധുകമസ്യ സസ്യം ദവത്യഗീഷോമീയാമാ
 ലഭേത യഃ കാമയേതാന്നവാനന്നാദഃ സ്യാമിത്യഗീനൈവാ-
 ന്നമവ രുന്ധേ സോമേനാനാദ്യ-മന്നവാനേവാനാദോ
 ദവതി സാരസ്വതീമാ ലഭേത യ - [ ] 9

TS 3.4.3.4

ഈശ്വരോ വാചോ വദിതോഃ സൻ വാചം ന വദേദ്-
 വാഗൈ സരസ്വതീ സരസ്വതീമേവ സേന
 ഭാഗധേയേനോപ ധാവതി സൈവാസ്മിൻ വാചം ദധാതി
 പ്രാജാപത്യാമാ ലഭേത യഃ കാമയേതാന്നഭിജിതമഭി
 ജയേയമിതി പ്രജാപതിഃ സർവാ ദേവതാ ദേവതാഭിരേവാ-
 നഭിജിതമഭി ജയതി വായവ്യയോ- പാകരോതി

വാ॒യോ॒രേ॒വൈ॒നാമ॒വരു॒ദ്ധ്യാഃ*പ॒ദത॑ ആകൃ॒ത്യെ ത്വാ
കാ॒മായ॑ ത്വേ - [ ] 10

TS 3.4.3.5

-ത്യാഹ॑ യ॒ഥായ॒ജുരേ॒വൈത॑ കി॒ക്കി॒ടാകാ॑രം ജുഹോതി
കി॒ക്കി॒ടാകാ॑രേണ॒ വൈ ഗ്രാ॒മ്യാഃ പ॒ശവോ॑ രമ॒ന്തേ
പ്രാഃ*ര॒ണ്യഃ പ॒തന്തി॑ യത് കി॒ക്കി॒ടാകാ॑രം ജുഹോതി
ഗ്രാ॒മ്യാണാം॑ പ॒ശുനാം॑ ധൃ॒ത്യെ പ॒ര്യഗ്നു॑ ക്രിയ॒മാണേ॑
ജുഹോതി॑ ജീ॒വന്തി॑മേ॒വൈനാ॑ഽ സു॒വർഗം॑ ലോ॒കം ഗ॒മയ॑തി
ത്വം തു॒രീയാ॑ വ॒ശിനീ॑ വ॒ശാഃസീ॒ത്യാഹ॑ ദേ॒വത്രൈ॒വൈനാം॑
ഗ॒മയ॑തി സ॒ത്യാഃ സ॒ന്തു യ॒ജമാ॑ന॒സ്യ കാ॒മാ ഇ॒ത്യാഹൈ॑ഷ
വൈ കാ॒മോ - [ ] 11

TS 3.4.3.6

യ॒ജമാ॑ന॒സ്യ യ॒ദനാ॑ർത ഉ॒ദ്യുച്ഛ॑ ഗച്ഛ॒തി ത॒സ്മാദേ॒വമാ॑ഹാ
ഽജാ॑ഽസി രയി॒ഷ്ടേത്യാ॑ഹൈ॒ഷ്യൈവൈ॒നാം ലോ॒കേഷു॑
പ്രതി॑ഷ്ഠാപ॒യതി॑ ദി॒വി തേ॑ ബൃ॒ഹദ്ഭാ॑ ഇ॒ത്യാഹ॑ സു॒വർഗ
ഏ॒വാസ്മൈ॑ ലോ॒കേ ജ്യോതി॑ർ ദധാതി ത॒ന്തും ത॒ന്വൻ
ര॒ജസോ॑ ദാനു॒മനി॑ഹീത്യാഹേ॒മാനേ॑വാസ്മൈ॒ ലോ॒കാൻ
ജ്യോതി॑ഷ്ഠതഃ കരോത്യ॒നുല്പ॑ണം വ॒യത
ജോ॒ഗുവാ॑മപ॒ ഇത്യാ॑ - [ ] 12

TS 3.4.3.7

-ഹ യദേവ യജ്ഞ ഉല്പണ്ണം ക്രിയതേ തസ്യൈവൈഷാ
 ശാന്തിർമനുർഭവ ജനയാ ദൈവ്യം ജനമിത്യാഹ മാനവ്യോ
 വൈ പ്രജാസ്താ ഏവാഽഽഭ്യഃ കുരുതേ മനസോ
 ഹവിരസീത്യാഹ സ്വഗാകൃത്യൈ ഗാത്രാണാം തേ
 ഗാത്രഭാജോ ഭൂയാസ്മേത്യാഹാഽഽശിഷ്മേവൈതാമാ
 ശാസ്തേ തസ്യ വാ ഏതസ്യ ഏകമേവാ-ദേവയജനം
 യദാലബ്ധായാമദ്രോ - [ ] 13

TS 3.4.3.8

ഭവതി യദാലബ്ധായാമദ്രഃ സ്യാദഹ്നു വാ പ്രവേശയേഥ്
 സർവാം വാ പ്രാശ്ഞീയാദൃദഹ്നു പ്രവേശയേദ്-
 യജ്ഞവേശസം കുര്യാഥ് സർവാമേവ
 പ്രാശ്ഞീയാദിന്ദ്രിയമേവാഽഽത്മൻ ധത് തേ സാ വാ
 ഏഷാ ത്രയാണാമേവാവ രുദ്ധാ സംവഥ്സരസദഃ
 സഹസ്രയാജിനോ ഗൃഹമേധിനസ്ത ഏവൈതയാ
 യജേരൻ തേഷാമേവൈഷാഽഽപ്താ || 14

(യഥ് - സേന - സാരസ്വതീമാ ലഭേത യഃ - കാമായ ത്വാ -
 കാമോ - ഫ ഇത്യ - ഭ്രോ - ദിചത്വാരിശ്ശു) (A3)

TS 3.4.4.1

ചി॒ത്തം ച॒ ചി॒ത്തി॒ശ്ചാ॒ ss*കൃ॒തം ചാ॒ss*കൃ॒തി॒ശ്ച
 വി॒ജ്ഞാ॑തം ച॒ വി॒ജ്ഞാ॑നം ച॒ മ॒ന॒ശ്ച॒ ശ॒ക്വരീ॑ശ്ച॒ ദർ॒ശ॒ശ്ച
 പൂ॒ർണ॑മാ॒സ॒ശ്ച॒ ബൃ॒ഹ॒ച്ച॒ ര॒മ॒ന്ത॒രം ച॒ പ്ര॒ജാ॑പ॒തിർ
 ജ॒യാ॒നി॒ന്ദ്രാ॒യ॒ വൃ॒ഷ്ണേ॑ പ്രാ॒യ॒ച്ഛ॒ദ്വ॒ഗ്രഃ॒ പൃ॒ത॒നാ॒ജ്യേ॒ഷു॒ ത॒സ്മൈ॑
 വി॒ശഃ॒ സ॒മ॒ന॒മ॒ന്ത॒ സ॒ർവഃ॒ സ॒ ഉ॒ഗ്രഃ॒ സ॒ ഹി॒ ഹ॒വ്യോ॑ ബ॒ഭൂ॒വ
 ദേ॒വാ॒സു॒രാഃ॒ സം॑യ॒ത്താ॒ ആ॒സ॒ന്മ॑സ॒ ഇ॒ന്ദ്രഃ॒ പ്ര॒ജാ॑പ॒തി॒മു॒പാ
 ( ) ധാ॒വത്॑ ത॒സ്മാ॑ ഏ॒താ॒ഞ്ജ॒യാൻ പ്രാ॒യ॒ച്ഛ॒ത് താ॒ന॒ജു॒ഹോ॒ത്
 ത॒തോ॒ വൈ॒ ദേ॒വാ॒ അ॒സു॒രാ॒ന॒ജ॒യൻ॒. യ॒ദ॒ജ॒യൻ
 ത॒ജ്ജ॒യാ॒നാം ജ॒യ॒ത്വം॑ സ്ത॒ർദ്ധ॑മാ॒നേ॒നൈ॒തേ॒ ഹോ॑ത॒വ്യാ
 ജ॒യ॒ത്യേ॒വ॒ താം॑ പൃ॒ത॒നാം॑ || 15

(ഉപ - പഞ്ചവിംശതിശ്ച) (A4)

TS 3.4.5.1

അ॒ഗ്നിർ ഭൂ॒താ॒നാ॒മധി॑പ॒തിഃ॒ സ॒ മാ॒വ॒തീ॒ന്ദ്രോ॑ ജ്യേ॒ഷ്ഠാ॒നാം
 യ॒മഃ॒ പൃ॒ഥി॒വ്യാ വാ॒യു॒ര॒ന്തരി॑ക്ഷ॒സ്യ॒ സൂ॒ര്യോ॑ ദി॒വ॒ശ്ച॒ന്ദ്രാ॒മാ
 ന॒ക്ഷ॒ത്രാ॒ണാം ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തിർ ബ്ര॒ഹ്മ॑ണോ മി॒ത്രഃ॒ സ॒ത്യാ॒നാം
 വ॒രു॒ണോ॒ഽപാ॑ഽസ്മു॒ദ്രഃ॒ സ്രോ॒ത്യാ॒നാ॒മ॒നഽ
 സാ॒മ്രാ॒ജ്യാ॒നാ॒മധി॑പ॒തി ത॒ന്മാ॒വ॒തു॒ സോ॒മ ഓ॒ഷധീ॑നാഽ

സവിതാ പ്രസവാനാഽരുദ്രഃ പശൂനാം തപ്താ രൂപാണാം
 വിഷ്ണുഃ പർവതാനാം മരുതോ ഗണാനാമധിപതയസ്മൈ
 മാവന്തു പിതരഃ പിതാമഹാഃ പരേഽവരേ ( ) തതാസ്തതാമഹാ
 ഇഹ മാഽവത | അസ്മിൻ ബ്രഹ്മന്നസ്മിൻ ക്ഷത്രേഽസ്യാ-
 മാശിഷ്യസ്യാം പുരോധായാമസ്മിൻ-കർമ്മന്നസ്യാം
 ദേവഹൂത്യാം || 16

(അവരേ - സ്വർഗ്ഗം ച) (A5)

TS 3.4.6.1

ദേവാ വൈ യദ്യജേന്തേകൂർവത തദസുരാ അകൂർവത തേ
 ദേവാ ഏതാനഭയാതാ-നാനപശൂൻ-താനഭയാതന്വത
 യദേവാനാം കർമാഃ*സീദാർദ്ധ്യത തദ്യദസുരാണാം ന
 തദാർദ്ധ്യത യേന കർമ്മണേർമസേത് തത്ര ഹോതവ്യാ
 ഋദ്ധ്യാത്യേവ തേന കർമ്മണാ യദിശേ ദേവാഃ സമദരൻ
 തസ്മാ-ദഭയാതാനാ വൈശ്വദേവാ യത് പ്രജാപതിർ ജയാൻ
 പ്രായച്ഛത് തസ്മാജ്ജയാഃ പ്രാജാപത്യാ - [ ] 17

TS 3.4.6.2

യദ്-രാശ്ട്രഭൃദ്ഭീ രാശ്ട്രമാഽദദത തദ്-രാശ്ട്രഭൃതാഽ
 രാശ്ട്രഭൃത്താം തേ ദേവാ അഭയാതാനൈരസുരാ-നഭയാതന്വത
 ജയൈരജയൻ-രാശ്ട്രഭൃദ്ഭീ രാശ്ട്രമാഽദദത യദേവാ

അഭ്യാതാനൈരസുരാ-നഭ്യാതന്വത തദഭ്യാതാനാനാ -
 മഭ്യാതാനത്വം യജ്ജയൈരജയൻ തജ്ജയാനാം ജയത്വം
 യദ്-രാശ്രദ്ധ്യദ്ഭി രാശ്രദ്ധാദദത തദ്-രാശ്രദ്ധ്യതാ
 രാശ്രദ്ധ്യത്വം തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാസുരാ യോ
 ഭ്രാത്യവ്യവാൻമ് സ്യാമ് സ ( ) ഏതാൻ
 ജുഹുയാ-ദഭ്യാതാനൈരേവ ഭ്രാത്യവ്യാനഭ്യാതനുതേ
 ജയൈർജയതി രാശ്രദ്ധ്യദ്ഭി രാശ്രദ്ധാ ദത്തേ ദവത്യാത്മനാ
 പരാസ്യ ഭ്രാത്യവ്യോ ദവതി || 18

(പ്രാജാപത്യാഃ - സോഽ - ഷോ ദശ ച) (A6)

TS 3.4.7.1

ഋതാഷാഡ് ഋതധാമാഗ്നിർ ഗന്ധർവസ്ത-സ്യൗഷധയോ
 ഹ്നരസ ഊർജോ നാമ സ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ
 ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു തസ്മൈ സ്വാഹാ താഭ്യഃ
 സ്വാഹാ സഹിതോ വിശ്വസാമാ സൂര്യോ ഗന്ധർവ-
 സ്തസ്യ മരീചയോഹ്നരസ ആയുവഃ സുഷുമ്നഃ സൂര്യ
 രശ്മി-ശ്ചന്ദ്രമാ ഗന്ധർവ-സ്തസ്യ നക്ഷത്രാണ്യ-ഹ്നരസോ
 ബേകുരയോ ഭുജ്യൂഃ സുപർണോ യജ്ഞോ ഗന്ധർവ-
 സ്തസ്യ ദക്ഷിണാ അഹ്നരസ സ്തുവാഃ പ്രാജാപതിർ
 വിശ്വകർമ്മ മനോ - [ ] 19

TS 3.4.7.2

ഗന്ധർവസ്തസ്യർഖ് സാമാന്യ-ഏരസോ വഹ്നയ ഇഷിരോ
വിശ്വവൃചാ വാതോ ഗന്ധർവ-സ്തസ്യാഽഽപോ ഏരസോ
മുദാ ഭുവനസ്യ പതേ യസ്യത ഉപരി ഗൃഹാ ഇഹ ച ।

സ നോ രാസാജ്യാനിച് രായസോഷച് സുവീര്യച്

സംവർ്സരീണാഽ സ്വസ്തിം ॥

പരമേഷ്ടധിപതിർ മൃത്യുർ ഗന്ധർവ-സ്തസ്യ വിശ്വമഏരസോ
ഭുവഃ സുകുചിതിഃ സുഭൂതിർഭദ്രകൃഥ് സുവർവാൻ
പർജന്യോ ഗന്ധർവ-സ്തസ്യ വിദ്യുതോ ഏരസോ രുചോ
ഭൂരേ ഹേതിര-മൃഡയോ - [ ] 20

TS 3.4.7.3

മൃത്യുർഗന്ധർവ-സ്തസ്യ പ്രജാ അഏരസോ
ഭീരുവശ്ചാരുഃ കൃപണ കാശീ കാമോ ഗന്ധർവ-
സ്തസ്യായയോ ഏരസഃ ശോചയന്തീർനാമ സ ഇദം
ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാതു താ ഇദം ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പാന്തു
തസ്മൈ സ്വാഹാ താഭ്യഃ സ്വാഹാ സ നോ ഭുവനസ്യ
പതേ യസ്യത ഉപരി ഗൃഹാ ഇഹ ച ।

ഉരു ബ്രഹ്മണൈസ്മൈ ക്ഷത്രായ മഹി ശർമ്മ യച്ഛ ॥ 21

(മനോ - മൃഡയഃ - ഷട്ചതാരിച്ശച്ഛ) (A7)

TS 3.4.8.1

രാശ്രുക്¹ാമായ ഹോതവ്യാ¹ രാശ്രു¹ം ധൈ² രാശ്രു¹ഭൃതോ¹
 രാശ്രു¹ണൈവാ¹സൈ¹ രാശ്രു¹മവ¹ രുന്ധേ¹ രാശ്രു¹മേവ¹
 ഭവത്യാ¹ത്ഥനേ¹ ഹോതവ്യാ¹ രാശ്രു¹ം ധൈ² രാശ്രു¹ഭൃതോ¹
 രാശ്രു¹ം പ്രജാ¹ രാശ്രു¹ം പശവോ¹ രാശ്രു¹ം യശ്ചേഷോ¹ ഭവതി¹
 രാശ്രു¹ണൈവ¹ രാശ്രു¹മവ¹ രുന്ധേ¹ വസിഷ്ഠഃ¹ സമാനാനാം²
 ഭവതി¹ ഗ്രാമകാമായ¹ ഹോതവ്യാ¹ രാശ്രു¹ം ധൈ² രാശ്രു¹ഭൃതോ¹
 രാശ്രു¹ഃ സജാതാ¹ രാശ്രു¹ണൈവാ¹സൈ¹ രാശ്രു¹ഃ¹
 സജാതാനവ¹ രുന്ധേ¹ ഗ്രാമേ - [ ] 22

TS 3.4.8.2

-വ ഭവത്യധിദേവനേ¹ ജുഹോത്യധിദേവന¹ ഏവാ¹സൈ¹
 സജാതാനവ¹ രുന്ധേ¹ ത ഏനമവ¹രുദ്ധാ¹ ഉപ¹ തിഷ്ഠന്തേ¹ രഥമുഖ¹
 ഓജസ്കാ¹മസ്യ¹ ഹോതവ്യാ¹ ഓജോ¹ ധൈ² രാശ്രു¹ഭൃത¹ ഓജോ¹
 രഥ¹ ഓജസൈവാ¹സാ¹ ഓജോ¹ഽവ¹ രുന്ധേ¹ ഓജസ്യേ¹വ¹ ഭവതി¹
 യോ¹ രാശ്രു¹ഭൃതഃ¹ സ്യാത്¹ തസൈ¹ ഹോതവ്യാ¹
 യാവന്തോ¹ഽസ്യ¹ രഥാഃ¹ സ്യു¹സ്താൻ¹ ബ്രൂ¹യാദ്¹ യു¹ങ്ധമിതി¹
 രാശ്രു¹മേവാ¹സൈ¹ യു¹നക്ത്യാ¹ - [ ] 23

TS 3.4.8.3

-ഹുതയോ¹ വാ ഏതസ്യാ¹ക്ലൃ¹പ്താ¹ യസ്യ¹ രാശ്രു¹ം ന കല്പ¹തേ¹
 സ്വരഥസ്യ¹ ദക്ഷിണം¹ ചക്രം¹ പ്രവൃ¹ഹ്യ¹ നാഡീ¹മഭി¹

ജുഹു॑യാ॒ദാഹു॑തീ॒രേവാ॑സ്യ॒ ക॒ല്പ॑യതി॒ താ അ॑സ്യ॒ ക॒ല്പ॑മാ॒നാ
രാ॒ശ്രൂ॒മനു॑ ക॒ല്പ॑തേ॒ സംഗ്രാ॑മേ॒ സംയ॑ത്തേ॒ ഹോ॑ത॒വ്യാ രാ॒ശ്രൂ॒ഃ
വൈ॑ രാ॒ശ്രൂ॒ഭ്യതോ॑ രാ॒ശ്രൂ॒ഃ ഖ॒ലു വാ ഏ॒തേ വ്യാ॑യ॒ച്ചന്തേ॑ യേ
സ॒ങ്ഗ്രാ॑മ॒ഃ സംയ॑ന്തി॒ യസ്യ॑ പൂ॒ർവ്വ॑സ്യ॒ ജുഹ॑തി॒ സ ഏ॒വ
ഭ॒വതി॑ ജ॒യതി॑ ത॒ഃ സംഗ്രാ॑മം മാ॒ന്യുഃ ഇ॒ദ്ധോ - [ ] 24

TS 3.4.8.4

ഭ॒വത്യ॑ങ്ഗാ॒രാ ഏ॒വ പ്ര॑തി॒വേഷ്ട॑മാ॒നാ അ॒മി॒ത്രാണാ॑മ॒സ്യ
സേ॒നാം പ്ര॑തി॒വേഷ്ട॑യ॒ന്തി യ ഉ॒ന്മാദ്യേ॑ത് ത॒സ്മൈ ഹോ॑ത॒വ്യാ
ഗ॒ന്ധർവാ॑ഹ്നര॒സോ വാ ഏ॒തമു॑ന്മാദ॒യന്തി॑ യ ഉ॒ന്മാദ്യേ॑ത്യേ॒തേ
ഖ॒ലു വൈ॑ ഗ॒ന്ധർവാ॑ഹ്നര॒സോ യദ്രാ॑ശ്രൂ॒ഭ്യത॑സ്മൈ
സ്വാ॒ഹാ താ॒ഭ്യഃ സ്വാ॒ഹേതി॑ ജുഹോ॒തി
തേ॒നൈവൈ॑നാ॒ന്തമ॑യതി॒ നൈ॑യഗ്രോ॒ധഃ ഔ॒ദുംബര॑
ആ॒ശ്വതഃ॑ പ്ലാ॒ക്ഷ ഇ॒തീദ്ധോ॑ ഭ॒വത്യേ॑തേ॒ വൈ
ഗ॒ന്ധർവാ॑ഹ്നര॒സാം ഗൃ॒ഹാഃ സ്വ॑ ഏ॒വൈനാ॑ - [ ] 25

TS 3.4.8.5

-നാ॒യത॑നേ॒ ശമ॑യത്യ॒ഭിച॑ർതാ॒ പ്രതി॑ലോമ॒ഃ ഹോ॑ത॒വ്യാഃ
പ്രാ॒ണാണേ॑വാ॒സ്യ പ്ര॑തീ॒ചഃ പ്ര॑തി യൗ॒തി തം ത॑തോ॒ യേന॑
കേ॒ന ച॑ സ്തൂ॒ണുതേ॑ സ്വ॒കൃ॒ത ഇ॒രിണേ॑ ജുഹോ॒തി പ്ര॑ദരേ
വൈ॒തദാ॑ അ॒സ്യ നി॒ർഘൃ॑തിഗൃഹീ॒തം നി॒ർഘൃ॑തിഗൃഹീ॒ത

ഏ॒വൈ॒നം നിർ॒ഗൃ॒ത്യാ ഗ്രാ॒ഹയ॑തി യദാ॒ചഃ ക്രൂ॒രം തേ॒ന
വ॒ഷ്ട് കരോ॑തി വാച॒ഃ ഏ॒വൈ॒നം ക്രൂ॒രേണ॑ പ്ര॒വൃ॒ശ്ചതി
താ॒ജഗാ॑ർതിമാർച്ച॒തി യസ്യ॑ കാ॒മയേ॑താ॒ന്നാദ്യ॑ - [ ] 26

TS 3.4.8.6

-മാ ദദീ॒യേതി॑ തസ്യ॑ സദാ॒യാമു॑ത്താനോ നി॒പദ്യ॑ ഭു॒വന॑സ്യ
പത॑ ഇതി॒ തൃണാ॑നി സം ഗൃ॒ഹ്ണീ॑യാത് പ്ര॒ജാപ॑തിർവൈ
ഭു॒വന॑സ്യ പതിഃ പ്ര॒ജാപ॑തിനൈ॒വാസ്യാ॑ന്നാദ്യ॒മാ ദത്ത॑
ഇ॒ദമ॒ഹമു॑ഷ്ടാ॒ ss*മു॑ഷ്ടായണ॒സ്യാന്നാദ്യ॑ ഹരാ॒മീത്യാ॑ഹാ-
ന്നാദ്യ॒മേവാ॑സ്യ॒ഹര॑തി ഷഡ്ഭി॒ർഹര॑തി ഷഡ്യാ॒ഘൃത॑വഃ
പ്ര॒ജാപ॑തിനൈ॒വാസ്യാ॑- ന്നാദ്യ॒മാദായ॑ർതവോ॒സ്മാ അ॒നു
പ്ര॒യച്ഛ॑ന്തി - [ ] 27

TS 3.4.8.7

യോ ജ്യേഷ്ഠ॑സ്സുരപ॒ ഭൂതഃ॑ സ്യാത് തഃ സ്ഥലേ॑ഽവസായ്
ബ്രഹ്മാ॑ദനം ചതുഃ ശരാ॒വം പ॒ക്ത്വാ ത॒സ്മൈ ഹോ॑തവ്യാ
വർഷ॑ വൈ രാ॒ശ്ട്രഭൂ॑തോ വർഷ॑ സ്ഥലം വർഷ॑ണൈ॒വൈനം
വർഷ॑ സമാ॒ന്നാ॒നാം ഗമ॑യതി ചതുഃ ശരാ॒വോ ഭവ॑തി
ദിക്ഷേ॑വ പ്രതി॒തിഷ്ഠ॑തി ക്ഷീ॒രേ ഭവ॑തി രുച॑മേ॒വാസി॑ൻ
ദധാ॑ത്യുദ്ധ॒രതി॑ ശൃ॒തത്വായ॑ സർപി॒ഷ്ഠാൻ ഭവ॑തി
മേധ്യ॑ത്വായ ച॒ത്വാര॑ ആർഷേ॒യാഃ പ്രാശ്ന॑ന്തി ദി॒ശാമേ॒വ

ജ്യോതിഷി ജുഹോതി || 28

(ഗ്രാമീ - യുനക്തീ - ഭൂഃ - സ്വ ഏവൈനാ-നന്നാദ്യം-
യച്ചന്ത്യേ-കാന്ന പഞ്ചാശച്ച) (A8)

TS 3.4.9.1

ദേവികാ നിർവപേത് പ്രജാകാമശൂന്യാച്സി വൈ
ദേവികാശൂന്യാച്സി വഖ്യ വൈ പ്രജാശൂന്യാഭിരേവാസൈ
പ്രജാഃ പ്രജനയതി പ്രഥമം ധാതാരം കരോതി മിമൂനീ ഏവ
തേന കരോത്യന്വേവാസാ അനുമതിർമന്യതേ രാതേ രാകാ
പ്ര സിന്നീവാലീ ജനയതി പ്രജാസേവ പ്രജാതാസു കൃഹ്വാ
വാചം ദധാത്യേതാ ഏവ നിർവപേത് പശുകാമശൂന്യാച്സി
വൈ ദേവികാശൂന്യാച്സി - [ ] 29

TS 3.4.9.2

-വ വഖ്യ വൈ പശവശൂന്യാഭിരേവാസൈ പശൂൻ
പ്രജനയതി പ്രഥമം ധാതാരം കരോതി പ്രേവ തേന
വാപയത്യന്വേവാസാ അനുമതിർമന്യതേ രാതേ രാകാ പ്ര
സിന്നീവാലീ ജനയതി പശൂനേവ പ്രജാതാൻ കൃഹ്വാ
പ്രതിഷ്ഠാപയത്യേതാ ഏവ നിർവപേദ്-
ഗ്രാമകാമശൂന്യാച്സി വൈ ദേവികാശൂന്യാച്സി വഖ്യ
വൈ ഗ്രാമശൂന്യാഭിരേവാസൈ ഗ്രാമ - [ ] 30

TS 3.4.9.3

മവ രുന്ധേ മദ്ധ്യതോ ധാതാരം കരോതി മദ്ധ്യത ഏവൈനം
 ഗ്രാമസ്യ ദധാത്യേതാ ഏവ നിർവപേജേജ്യാഗാമയാവീ
 ഛന്ദാപ്സി വൈ ദേവികാശ്നുന്ദാപ്സി ഖലു വാ ഏതമഭി
 മന്യന്തേ യസ്യ ജ്യാഗാമയതി ഛന്ദാഭിരേവൈനമഗദം
 കരോതി മദ്ധ്യതോ ധാതാരം കരോതി മദ്ധ്യതോ വാ
 ഏതസ്യാക്ത്യപ്തം യസ്യ ജ്യാഗാമയതി മദ്ധ്യത ഏവാസ്യ
 തേന കല്പയത്യേതാ ഏവ നിർ - [ ] 31

TS 3.4.9.4

-വപേദ്യം യജേണാ നോപനമേച്ഛന്ദാപ്സി വൈ
 ദേവികാശ്നുന്ദാപ്സി ഖലു വാ ഏതം നോപ നമന്തി യം
 യജേണാ നോപനമതി പ്രഥമം ധാതാരം കരോതി മുഖത
 ഏവാസൈ ഛന്ദാപ്സി ദധാത്യുപൈനം യജേണാ
 നമത്യേതാ ഏവ നിർവപേദീജാനശ്നുന്ദാപ്സി വൈ ദേവികാ
 യാതയാമാനീവ ഖലു വാ ഏതസ്യ ഛന്ദാപ്സി യ ഇജാന
 ഉത്തമം ധാതാരം കരോ - [ ] 32

TS 3.4.9.5

-തൃപരിഷ്ഠാദേവാസൈ ചന്ദാസ്യയാതയാമാന്യവ് രുന്ധ
 ഉപൈനമുത്തരോ യജ്ഞോ നമത്യേതാ ഏവ നിർവപേദ്യം
 മേധാ നോപനമേച്ഛന്ദാപ്സി വൈ ദേവികാശ്ശന്ദാപ്സി ഖലു
 വാ ഏതം നോപ നമന്തി യം മേധാ നോപനമതി പ്രഥമം
 ധാതാരം കരോതി മുഖത ഏവാസൈ ചന്ദാപ്സി
 ദധാത്യുപൈനം മേധാ നമത്യേതാ ഏവ നിർവപേ - [ ] 33

TS 3.4.9.6

-ദ്രുക്കാമശ്ശന്ദാപ്സി വൈ ദേവികാശ്ശന്ദാപ്സീവ ഖലു വൈ
 രുക് ചന്ദോദിരേവാസിൻ രുചം ദധാതി ക്ഷീരേ ദവന്തി
 രുചമേവാസിൻ ദധതി മദ്ധ്യതോ ധാതാരം കരോതി മദ്ധ്യത
 ഏവൈനപ് രുചോ ദധാതി ഗായത്രി വാ അനുമതി-
 സ്ത്രിഷ്ടുഗ്രാകാ ജഗതീ സിനീവാല്യനുഷ്ടുപ് കുഹൂർദ്ധാതാ
 വഷ്ട്കാരഃ പൂർവപക്ഷോ രാകാപരപക്ഷഃ കുഹൂർമാവാ
 സ്യാ സിനീവാലീ പൗർണ്ണമാസ്യനുമതി ശ്ചന്ദ്രമാ
 ധാതാഷ്ടൗ-[ ] 34

TS 3.4.9.7

വസവോഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രേകാദശ രൂദ്രാ ഏകാദശാക്ഷരാ
 ത്രിഷ്ടുബ് ദ്വാദശാഷ്ടാദിത്യാ ദ്വാദശാക്ഷരാ ജഗതീ

പ്രജാപതിരനുഷ്ടുബ് ധാതാ വഷട്കാര ഏതദ്വൈ ദേവികാഃ
 സർവാണി ച ഛന്ദാഃസി സർവാശ്ച ദേവതാ
 വഷട്കാരസ്താ യഥ് സഹ സർവാ നിർവപേദീശ്വരാ ഏനം
 പ്രദഹോ ദേവ പ്രഥമേ നിരൂപ്യ ധാതുസ്ത്വതീയം നിർവപേത്
 തഥോ ഏവോത്തരേ നിർവപേത് തഥൈനം ന പ്രദഹന്ത്യ ( )
 മോ യസ്മൈ കാമായ നിരൂപ്യന്തേ തഥേവാഃ*ഭിരുപാ
 ഃ*പ്ലോതി || 35

(പശുകാമശ്ശന്ദാഃസി വൈ ദേവികാശ്ശന്ദാഃസി - ഗ്രാമം -
 കല്പയത്യേതാ ഏവ നി - രുത്തമന്ധാതാരം കരോതി -
 മേധാ നമത്യേതാ ഏവ നിർവപേ - ദഷ്ടൗ - ദഹന്തി -
 നവ ച) (A9)

Special Korvai:-

(ദേവികാഃ പ്രജാകാമോ മിമൂനീ പശുകാമഃ പ്രൈവ ഗ്രാമ
 കാമോ ജ്യോഗാമയാവീ യം യജ്ഞോ യ ഹുജാനോ യം
 മേധാ രുക്കാമോഽഷ്ടൗ ||
 ദേവികാ ദവന്തി ദധതി രാഷ്ട്രകാമായ ദവന്തി ദധാതി ||)

TS 3.4.10.1

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ॑ പ്ര॒തി ജാ॑നീ ഹൃ॒സ്താൻമ॑ സ്വാ॒വേശോ॑
അ॒നമീ॑വോ ഭ॒വാനഃ॑ ।

യത് ത്വേ॑മഹേ॒ പ്രതി॑തന്നോ ജു॒ഷസ്വ॑ ശ॒ന്ന ഏ॒ധി ദി॒പദേ॑
ശ॒ഞ്ചതു॑ഷ്ഠദേ ॥

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ॑ ശ॒ശ്മയാ॑ സ॒ഃ സദാ॑തേ സ॒ക്ഷീമ॑ഹി ര॒ണ്വയാ॑
ഗാ॒തുമ॑ത്യാ ।

ആ॒വഃ ക്ഷേ॑മ ഉ॒ത യോഗേ॑ വ॒രനോ॑ യു॒യം പാ॑ത സ്വ॒സ്തിഭിഃ॑
സദാ॑നഃ ॥

യഥ് സാ॒യം പ്രാ॑തരഗ്നിഹോ॒ത്രം ജു॒ഹോത്യാ॑ഹുതീ॒ഷ്ടകാ॑
ഏ॒വ താ ഉ॑പ ധ॒ത്തേ - [ ] 36

TS 3.4.10.2

യജ॑മാനോഽഹോരാ॒ത്രാണി॑ വാ ഏ॒തസ്യേ॑ഷ്ടകാ യ
ആ॒ഹിതാ॑ഗ്നിർയഥ് സാ॒യം പ്രാ॑തർജു॒ഹോത്യാ॑ഹോരാ॒ത്രാ
-ണ്യേ॒വാ ss*പ്ലോ॑ഷ്ടകാഃ കൃ॒ത്വാപ॑ ധ॒ത്തേ ദശ॑ സമാ॒നത്ര॑
ജു॒ഹോതി॑ ദശാ॒ക്ഷരാ॑ വി॒രാഡ് വി॒രാജ॑മേ॒വാ ss*പ്ലോ॑ഷ്ടകാം
കൃ॒ത്വാപ॑ ധ॒ത്തേഽഥോ॑ വി॒രാജേ॑വ യജ്ഞമാ॒പ്നോതി॑
ചി॒ത്യശ്ചി॑ത്യോഽസ്യ ദ॒വതി॑ തസ്മാ॒ദ്യത്ര॑ ദശോ॒ഷിതാ॑

പ്രയാതി തദ്-യജ്ഞവാസ്തവാസ്പോവ തദ്യത്
തതോർവാചീനഃ - [ ] 37

TS 3.4.10.3

രുദ്രഃ ഖലു വൈ വാസ്പോഷ്വതിര്യദഹുതാ
വാസ്പോഷ്വതീയം പ്രയായാദ് രുദ്ര ഏനം
ഭൂതാഽഗ്നിരനുത്ഥായ ഹന്യാദ്വാസ്പോഷ്വതീയം ജുഹോതി
ഭാഗധേയേനൈവൈനഃ ശമയതി നാർത്ഥിമാർച്ചതി
യജമാനോ യദ്യുക്തേ ജുഹുയാദ് യഥാ പ്രയാതേ
വാസ്തവാഹുതിം ജുഹോതി താദൃഗേവ തദ്യദയുക്തേ
ജുഹുയാദ്യഥാ ക്ഷേമ ആഹുതിം ജുഹോതി താദൃഗേവ
തദഹുതമസ്യ വാസ്പോഷ്വതീയഃ സ്യ - [ ] 38

TS 3.4.10.4

-ദക്ഷിണോ യുക്തോ ഭവതി സവേഷ്ടായുക്തോഽഥ
വാസ്പോഷ്വതീയം ജുഹോത്യുഭയമേവാഽ കരപരിവർഗമേ-
വൈനഃ ശമയതി യദേകയാ ജുഹുയാദ്വിഹോമം
കുര്യാത് പുരോഽനുവാക്യാ മനുച്യ യാജ്യയാ ജുഹോതി
സദേവതായ യദ്ധുത ആദദ്ധ്യാദ് രുദ്രം
ഗൃഹാനന്നാരോഹയേദ്-യദവക്ഷാണാൻ യസം പ്രക്ഷാപ്യ
പ്രയായാദ്യഥാ യജ്ഞവേശസം വാഽഽദഹനം വാ

താദൃഗേവ തദയന്തേ യോനിർ. ഋതീയ ഇത്യരണ്യോഃ
സമാരോഹയ - [ ] 39

TS 3.4.10.5

-തൃഷ്ണ വാ അഗ്നേര്യോനിഃ സ്വ ഏവൈനം യോനൗ
സമാരോഹയത്യഥോ ഖലാഹുർ യദരണ്യോഃ സമാരുഢോ
നശ്യേദൃദസ്യാഗ്നിഃ സീദേത് പുനരാധേയഃ സ്യാദിതി യാ
തേ അഗ്നേ യജ്ഞിയാ തനൂസ്തയേഹ്യാ രോഹേത്യാത്മൻമ
സമാരോഹയതേ യജമാനോ വാ അഗ്നേര്യോനിഃ
സ്വായാമേവൈനം യോന്യാച്ഛ് സമാരോഹയതേ || 40

(ധത്തേ - ശ്വപാചീനഃ - സ്യാമ് - സമാരോഹയതി -
പഞ്ചചത്വാരീശ്ശ്ച) (A10)

TS 3.4.11.1

തമഗ്നേ ബൃഹദായോ ദധാസി ദേവ ദാശുഷേ ।
കവിർഗൃഹപതിർ യവാ ॥
ഹവൃവാഡഗ്നിരജരഃ പിതാ നോ വിഭൂർവിഭാവം
സുദൃശീകോ അസ്മേ ।
സുഗാർഹപത്യാഃ സമിഷോ ദിദീഹ്യസുദ്രിയഖ്സം
മിമീഹി ശ്രവാച്ഛി ॥
താം ച സോമ നോ വശോ ജീവാത്സം ന മരാമഹേ ।

പ്രിയസ്തോത്രോ വനസ്തതിഃ ॥

ബ്രഹ്മാ ദേവാനാം പദവീഃ കവീനാമൃഷിർ വിപ്രാണാം

മഹിഷോ മൃഗാണാം ।

ശ്ലോനോ ഗൃധ്രാണാഽ സ്വധിതിർവനാനാഽ സോമഃ - [ ] 41

TS 3.4.11.2

പവിത്രമത്യേതി രേഭൻ ॥

ആ വിശ്വദേവഽ സത്പതിഽ സൂക്തൈരദ്യാ വൃണീമഹേ ।

സത്യസവഽ സവിതാരം ॥

ആ സത്യേന രജസാ വർതമാനോ നിവേശയന്നമൃതം

മർത്യഞ്ച ।

ഹിരണ്യയേന സവിതാ രഥേനാ_{ss}* ദേവോയാതി ഭൂവനാ

വിപശ്യൻ ॥

യഥാ നോ അദിതിഃ കരത് പശോ നൃഭ്യോ യഥാ ഗവേ ।

യഥാ തോകായ രുദ്രിയം ॥

മാ നസ്തോകേ തനയേ മാ ന ആയുഷി മാ നോ

ഗോഷു മാ - [ ] 42

TS 3.4.11.3

നോ॒ അശോ॑ഷു രീ॒രിഷഃ॑ ।

വീ॒രാൻ മാ॑നോ॒ രൂ॒ദ്ര ഭാ॑മി॒തോ വ॑ധീ॒ർഹ॒വിഷ്ണോ॑ നമ॒സാ
വി॒ധേമ॑ തേ ॥

ഉ॒ദ॒പ്രു॒തോ ന॑ വ॒യോ ര॑ക്ഷ॒മാണാ॑ വാ॒വദ॑തോ അ॒ഭ്രിയ॑സ്യേ॒വ
ഘോ॑ഷാഃ ।

ഗി॒രി॒ഭ്രജോ॑ നോ॒ർമ॒യോ മ॑ദ॒ന്തോ ബൃ॑ഹ॒സ്സതി॑മഭ്യ॒ർകാ
അ॒നാവ॑ൻ ॥

ഹ॒യ്സൈ॑രി॒വ സ॑ഖി॒ഭിർവാ॑വദദ്ഭി॒രശു॑ന്തയാ॒നി നഹ॑ന്താ
വൃ॒സ്യന് ।

ബൃ॑ഹ॒സ്സതി॑രഭി॒കനി॑ക്ര॒ദദ്ഗാ॑ ഉ॒ത പ്രാ॑സ്തൗ॒ദൃച്ഛ॑ വി॒ദാച്ഛ॑
അ॒ഗായ॑ത് ॥

ഏ॒ന്ദ്ര സാ॑ന॒സിച്ഛ॑ ര॒യിച്ഛ॑ - [ ] 43

TS 3.4.11.4

സ॒ജി॒ത്വാ॑നച്ഛ॑ സ॒ദാ॒സഹം॑ ।

വർ॒ഷി॑ഷ്ഠമൃ॒തയേ॑ ഭ॒ര ॥

പ്ര॒സ॒സാ॑ഹി॒ഷേ പു॑രു॒ഹൂത॑ ശ॒ത്രു॒ൻ ജ്യേ॑ഷ്ഠസ്യേ॒ശുഷ്ഠ
ഇ॒ഹ രാ॑തി॒രസ്തും॑ ।

ഇന്ദ്രാഽഽ* ഭര॑ ഭക്ഷി॑ണേനാ॒ വസു॑നി॒ പതിഃ॑ സിന്ധു॑നാമസി
രേവതീ॑നാം ॥

തപ്॑ സുത॑സ്യ॒ പീത॑യേ॒ സഭ്യോ॑ വൃ॒ദ്ധോ॑ അ॒ജായ॑മാഃ ।
ഇന്ദ്ര॑ ജൈ॒ഷ്ടായ॑ സുക്ര॑തോ ॥

ഭുവ॑സ്താമി॒ന്ദ്ര ബ്ര॑ഹ്മ॒ണാ മ॒ഹാൻ ഭുവോ॑ വിശ്വ॑ഷ്ട സ॒വനേ॑ഷു
യജ॑ണീയഃ ।

ഭുവോൻ ജഗ॑ശ്ച്യുതോ വിശ്വ॑സിൻ ഭരേ ജ്യേ॑ഷ്ഠശ്ച
മന്ത്രോ - [ ] 44

TS 3.4.11.5

വിശ്വ॑ചർഷ॒ണേ ॥

മി॒ത്രസ്യ॑ ചർഷ॒ണീധൃ॑തഃ ശ്ര॒വോ॑ ഭേ॒വസ്യ॑ സാ॒നസി॑ം ।
സ॒ത്യം ചി॒ത്ര ശ്ര॑വസ്ത॒മം ॥

മി॒ത്രോ ജ॒നാൻ യാ॑തയതി പ്ര॒ജാനൻ മി॒ത്രോ ദാ॑ധാര
പൃ॒ഥിവി॑മു॒ത ദ്യാം॑ ।

മി॒ത്രഃ കൃ॑ഷ്ടീ॒രനി॑മിഷാ॒ഭി ച॑ഷ്ടേ സ॒ത്യായ॑ ഹ॒വ്യം
ഘൃ॒തവദ്-വി॑ധേമ ॥

പ്ര॒സമി॑ത്ര മർതോ॑ അസ്ത॒ പ്രയ॑സ്വാൻ. യസ്ത॑ ആദി॒ത്യ
ശി॒ക്ഷതി॑ പ്ര॒തേന॑ ।

ന ഹന്യതേ ന ജീയതേ ത്വാതോ നൈനമച്ഛഹോ
അശ്ലോത്യന്തിതോ ന ദൂരാത് ॥

യ - [ ] 45

TS 3.4.11.6

ചിദ്ധി തേ വിശോ യഥാ പ്രഭേവ വരുണ വ്രതം ।
മിനീമസി ദൃവിദൃവി ॥
യത് കിഞ്ചേദം വരുണ ദൈവേ്യ ജനേദിദ്രോഹം
മനുഷ്യാശ്ചരാമസി ।
അചിത്തീ യത് തവ ധർമ്മ യുയോപിമ മാ നസ്തസ്മാ
ദേനസോ ദേവ രീരിഷഃ ॥
കിതവാസോ യദ്രി രിപുർന ദീവി യദാ ഘാ സത്യ
മുതയന്ന വിദ്മ ।
സർവാ താ വിഷ്യ ശിമിരേ ( ) -വ ദേവഥാമ തേ സ്യാമ
വരുണ പ്രിയാസഃ ॥ 46

(സോമോ - ഗോഷു മാ - രയിം - മന്ത്രോ - യ - ചിമിരാ
- സ്ത ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(വി വാ ഏതസ്യ - ട്വായോ - ഇമേ വൈ - ചിത്തഞ്ച -
 ഗ്നിർഭൂതാനാം - ദേവാ വാ അഭ്യന്താനാ
 നൃതാഷാഡ്-രാശ്ട്രകാമായ - ദേവികാ - വാസോഷ്വതേ -
 തഥഗേ ബൃഹ - ദേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(വി വാ ഏതസ്യ-ത്വാഹ - മൃത്യുർഗന്ധർവോ -
 ട്വ രുന്ധേ മദ്ധ്യത - സ്തഥഗേ ബൃഹദ് -
 ഷട്ചതാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Fourth Prasanm of Kandam 3:-

(വി വാ ഏതസ്യ - പ്രിയാസഃ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

തൃതീയകാണ്ഡേ ചതുർഥഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

3.5 തൃതീയകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ -

ഇഷ്ടീശേഷാഭിധാനം

TS 3.5.1.1

പുർണാ പശ്ചാദുത പുർണാ പുരസ്താദുന്മദ്ധ്യതഃ

പൗർണമാസീ ജിഗായ ।

തസ്മാൻ ദേവാ അധി സംഘസന്ത ഉത്തമേ നാക് ഇഹ

മാദയന്താം ॥

യത്തേ ദേവാ അദധുർ ഭാഗധേയമാവാസ്യേ സംഘസന്തോ

മഹിതാ ।

സാനോ യജ്ഞം പിപൃഹി വിശ്വവാരേ രയിം നോ ധേഹി

സുഭഗേ സുവീരം ॥

നിവേശനീ സങ്ഗമനീ വസൂനാം വിശ്വാ രൂപാണി

വസൂന്യാവേശയന്തീ ।

സഹസ്രപോഷ്ഠ് സുഭഗാ രരാണാ സാ ന ആഗൻ

വർചസാ - [ ] 1

TS 3.5.1.2

സം^ഛവിദാനാ ॥

അഗ്നീ^ഛഷോമൗ പ്രഥമൗ വീ^ഛര്യേണ വസു^ഛൻ

രുദ്രാനാദിത്യാനിഹ ജീന്വതം ।

മാദ്ധ്യ^ഛ ഹി പൗർണ്ണമാസം ജുഷേമാം ബ്രഹ്മണാ വൃദ്ധൗ

സുകൃതേന സാതാവഥാസുഭ്യ^ഛ സഹവീരാ^ഛ രയിം

നി യച്ഛതം ॥

ആദിത്യാശ്ചാ-^ഛങ്ഗീരസശ്ചാ-^ഛഗ്നീനാ^ഛദധത തേ

ദർശപൂർണ്ണമാസൗ പ്രൈസ്തൻ തേഷാമങ്ഗീരസാം നിരുപ്ത^ഛ

ഹവിരാസീദമാ^ഛദിത്യാ ഏതൗ ഹോമാവപശ്യൻ

താവജുഹവുസ്തതോ വൈ തേ ദർ.ശപൂർണ്ണമാസൗ - [ ] 2

TS 3.5.1.3

പൂർവ ആ ലഭന്ത ദർ.ശപൂർണ്ണമാസാവാലഭമാന ഏതൗ

ഹോമൗ പുരസ്താജ്ജുഹുയാഥ് സാക്ഷാദേവ ദർ.ശപൂർണ്ണ-

മാസാവാ ലഭതേ ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി സ തൈ

ദർ.ശപൂർണ്ണമാസാവാ ലഭതേ യ ഏനയോരനുലോമഞ്ച

പ്രതിലോമഞ്ച വിദ്യാദിത്യമാവാസ്യായാ ഊർദ്ധ്വം

തദനുലോമം പൗർണ്ണമാസൈ പ്രതീചീനം തത്

പ്രതിലോമം യത് പൗർണ്ണമാസീം പൂർവാമാലഭേത
പ്രതിലോമമേനാവാ ലഭേതാ-മൂമപക്ഷീയമാണമനപ - [ ] 3

TS 3.5.1.4

ക്ഷീയേത സാരസ്വതൗ ഹോമൗ പുരസ്താജ്ജുഹുയാ-
ദമാവാസ്യാ വൈ സരസ്വത്യ-നുലോമ-മേവൈനാവാ ലഭതേ
ഽമുമാപ്യായമാനമനാ പ്യായത ആഗ്നാവൈഷ്ണവ-
മേകാദശകപാലം പുരസ്താന്നിർവപേമ് സരസ്വതൈ ചരുഃ
സരസ്വതേ ദ്വാദശകപാലം യദാഗ്നേയോ ദവത്യഗ്നിർവൈ
യജ്ഞമുഖം യജ്ഞമുഖമേവർദ്ധിം പുരസ്താദ്-ധത്തേ യദ്-
വൈഷ്ണവോ ദവതി യജ്ഞോ വൈ വിഷ്ണുർയജ്ഞമേവാഽഽരഭ്യ
പ്രതനുതേ സരസ്വതൈ ( ) ചരുർദവതി സരസ്വതേ
ദ്വാദശകപാലോഽമാവാസ്യാ വൈ സരസ്വതീ പൂർണ്ണമാസഃ
സരസ്വാൻ താവേവ സാക്ഷാദാ രഭത ഋദ്ധ്യാത്യാഭ്യാം
ദ്വാദശകപാലഃ സരസ്വതേ ദവതി മിമുനന്തായ പ്രജാതൈ
മിമുനൗ ഗാവൗ ദക്ഷിണാ സമൃദ്ധ്യേ || 4

(വർച്സാ - വൈ തേ ദർശപൂർണ്ണമാസാ - വപ - തനുതേ
സരസ്വതൈ - പഞ്ചവിംശതിശ്ച) (A1)

TS 3.5.2.1

ഋഷയോ വാ ഇന്ദ്രം പ്രത്യക്ഷം നാപശ്യൻ തം വസിഷ്ഠഃ
 പ്രത്യക്ഷമപശ്യത് സോഽബ്രവീദ്-ബ്രാഹ്മണം തേ വക്ഷ്യാമി
 യഥാ താത്പുരോഹിതാഃ പ്രജാഃ പ്രജനിഷ്യന്തേഽഥ മേതരേഭ്യ
 ഋഷിഭ്യോ മാ പ്രവോച ഇതി തസ്മാ ഏതാൻമസ്മോമ-
 ഭാഗാനബ്രവീത് തതോ വസിഷ്ഠപുരോഹിതാഃ പ്രജാഃ
 പ്രാജായന്ത തസ്മാദ്-വാസിഷ്ഠോ ബ്രഹ്മാ കാര്യഃ പ്രൈവ
 ജായതേ രശ്മിരസി ക്ഷയായ താ ക്ഷയം ജിന്യേ - [ ] 5

TS 3.5.2.2

-ത്യാഹ ദേവാ വൈ ക്ഷയോ ദേവേഭ്യ ഏവ യജ്ഞം
 പ്രാഽഽഹ പ്രേതിരസി ധർമായ താ ധർമം ജിന്യേത്യാഹ
 മനുഷ്യാ വൈ ധർമോ മനുഷ്യേഭ്യ ഏവ യജ്ഞം
 പ്രാഽഽഹാനിതിരസി ദിവേ താ ദിവം ജിന്യേത്യാഹൈഭ്യ
 ഏവ ലോകേഭ്യോ യജ്ഞം പ്രാഽഽഹ വിഷ്ഠോഽസി
 വൃഷ്ണേ താ വൃഷ്ണിം ജിന്യേത്യാഹ വൃഷ്ണിമേവാവ - [ ] 6

TS 3.5.2.3

രൂന്ധേ പ്രവാഽസ്യനുവാഽസീത്യാഹ മിമുനതായോശിഗസി
 വസുഭ്യസ്താ വസുഞ്ജിന്യേത്യാഹാഷ്ടൗ വസവ ഏകാദശ
 രൂദ്രാ ദ്വാദശാഽഽദിത്യാ ഏതാവന്തോ വൈ ദേവാസ്തേഭ്യ ഏവ
 യജ്ഞം പ്രാഽഽഹൗജോഽസി പിതൃഭ്യസ്താ പിതൃൻ

ജിന്മേ॑ത്യാഹ॑ ദേ॒വാ॒നേ॒വ പി॒തൃ॑ന॒ന്ത॒ സ॒ന്ത॑നോതി॒ ത॒ന്തു॑ര॒സി
പ്ര॒ജാഭ്യ॑സ്താ പ്ര॒ജാ ജി॒ന്മേ - [ ] 7

TS 3.5.2.4

-ത്യാഹ॑ പി॒തൃ॑നേ॒വ പ്ര॒ജാ അ॒ന്ത॒ സ॒ന്ത॑നോതി
പൃ॒ത॒നാ॒ഷാ॒ധ॒സി പ॒ശു॒ഭ്യ॑സ്താ പ॒ശു॒ഞ്ജി॒ന്മേ॑ത്യാഹ॑
പ്ര॒ജാ ഏ॒വ പ॒ശു॒ന॒ന്ത॒ സ॒ന്ത॑നോതി-രേ॒വദ॒സ്യോ॒ഷധീ॑ഭ്യ-
സ്താ॒ഷധീ॑ർ -ജി॒ന്മേ॑ത്യാ-ഹൗ॒ഷധീ॑ഷോ॒വ പ॒ശു॒ൻ
പ്ര॒തി॒ഷ്ഠാ॒പയ॑ത്യഭി॒ജിദ॑സി യു॒ക്തഗ്രാ॒വേ॒ന്ദ്രായ॑ തോ॒ന്ദ്രം
ജി॒ന്മേ॑ത്യാഹാ॒ഭിജി॑ത്യാ അ॒ധി॒പതി॑ര॒സി പ്രാ॒ണായ॑ താ
പ്രാ॒ണം - [ ] 8

TS 3.5.2.5

ജി॒ന്മേ॑ത്യാഹ॑ പ്ര॒ജാസ്തേ॒വ പ്രാ॒ണാൻ ദ॒ധാതി॑ ത്രി॒വൃ॒ദ॒സി
പ്ര॒വൃ॒ദ॒സീ॒ത്യാഹ॑ മി॒മു॒ന॒തായ॑ സ॒പ്തരോ॑ഹോ॒ഽസി
നീ॒രോ॑ഹോ॒ഽസീ॒ത്യാഹ॑ പ്ര॒ജാ॑ന്തൈ॒ വസു॑കോ॒ഽസി
വേ॒ഷശ്രീ॑ര॒സി വസു॑ഷ്ഠീ॒ര॒സീ॒ത്യാഹ॑ പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॑ന്തൈ॒ ॥ 9

(ജി॒ന്മേ॑ത്യാ-വ - പ്ര॒ജാ ജി॒ന്മ - പ്രാ॒ണൻ - ത്രി॒വൃ॒ശ്ച) (A2)

TS 3.5.3.1

അ॒ഗ്നി॒നാ ദേ॒വേ॒ന പൃ॒ത॒നാ ജ॒യാമി॑ ഗായ॒ത്രേണ॑ ഛ॒ന്ദസാ॑
ത്രി॒വൃ॒താ സ്തോ॒മേ॒ന ര॒ഥ॒ന്തരേ॑ണ॒ സാ॒മ്നാ വ॒ഷട്കാ॑രേണ॒

വജ്രേണ പൂർവജാൻ ഭാത്യവ്യാനധരാൻ പാദയാമ്യവൈനാൻ
 ബാധേ പ്രത്യേനാനുദേസ്മിൻ ക്ഷയേസ്മിൻ ഭൂമിലോകേ
 യോസ്മാൻ ദേവഷ്ടി യഞ്ച വയം ദവിഷോ വിഷോഃ
 ക്രമേണാത്യേനാൻ ക്രാമാമീന്ദ്രേണ ദേവേന പുതനാ ജയാമി
 ത്രൈശ്ചൂദേന ഛന്ദസാ പഞ്ചദശേന സ്തോമേന ബൃഹതാ
 സാമ്നാ വഷട്കാരേണ വജ്രേണ - [ ] 10

TS 3.5.3.2

സഹജാൻ. വിശ്വേദിർദേവേഭിഃ പുതനാ ജയാമി ജാഗതേന
 ഛന്ദസാ സപ്തദശേന സ്തോമേന വാമദേവ്യേന സാമ്നാ
 വഷട്കാരേണ വജ്രേണാപരജാനിന്ദ്രേണ സയുജോ വയച്
 സാസഹ്യാമ പുതന്യതഃ ।
 ഏന്തോ വൃത്രാണ്യപ്രതി ।
 യത്തേ അഗ്നേ തേജസ്തേനാഹം തേജസ്വീ ഭൂയാസം യത്തേ
 അഗ്നേ വർചസ്തേനാഹം വർചസ്വീ ഭൂയാസം യത്തേ അഗ്നേ
 ഹരസ്തേനാഹച് ഹരസ്വീ ഭൂയാസം ॥ 11

(ബൃഹതാ സാമ്നാ വഷട്കാരേണ വജ്രേണ- ഷട്ച്

താരിച്ശച്ച)(A3)

TS 3.5.4.1

യേ ദേ॒വാ യ॑ജ്ഞഹ॒നോ യ॑ജ്ഞമു॒ഷഃ പൃ॒ഥി॒വ്യാമ॒ദ്ധ്യാ॒സതേ॑ ।
 അ॒ഗ്നി॒ർമാ തേ॒ഭ്യോ ര॒ക്ഷ॒തൃ ഗ॒ച്ഛേ॒മ സു॒കൃ॒തോ വ॒യം ॥
 ആ॒ഗ്ന മി॒ത്രാവ॑രു॒ണാ വ॒രേണ॑യാ രാ॒ത്രി॒ണാം ഭാ॒ഗോ
 യു॒വയോ॑ര്യോ അ॒സ്തി ।

നാ॒കം ഗൃ॒ഹ്ണാ॒നാഃ സു॒കൃ॒തസ്യ॑ ലോ॒കേ തൃ॒തീയേ॑
 പൃ॒ഷ്ഠേ അ॒ധി രോ॒ച॒നേ ദി॒വഃ ॥

യേ ദേ॒വാ യ॑ജ്ഞഹ॒നോ യ॑ജ്ഞമു॒ഷോ॒ന്തരി॒ക്ഷേ॒ദ്ധ്യാ॒സതേ॑ ।
 വാ॒യുർമാ തേ॒ഭ്യോ ര॒ക്ഷ॒തൃ ഗ॒ച്ഛേ॒മ സു॒കൃ॒തോ വ॒യം ॥
 യാ॒സ്മൈ രാ॒ത്രിഃ സ॒വിത॑ർ - [ ] 12

TS 3.5.4.2

-ദേ॒വയാ॑നീ॒ര॒ന്തരാ॑ ദ്യാ॒വാപൃ॒ഥി॒വീ വി॒യന്തി॑ ।
 ഗൃ॒ഹൈ॒ശ്ച സ॑ർവ്വൈഃ പ്ര॒ജയാ॑ ന॒ഗ്രേ സു॒വോ
 രു॒ഹാ॒ണാ॒സു॒രതാ॑ ര॒ജാഽ॒സി ॥

യേ ദേ॒വാ യ॑ജ്ഞഹ॒നോ യ॑ജ്ഞമു॒ഷോ ദി॒വ്യാ॒ദ്ധ്യാ॒സതേ॑ ।
 സു॒ര്യോ മാ തേ॒ഭ്യോ ര॒ക്ഷ॒തൃ ഗ॒ച്ഛേ॒മ സു॒കൃ॒തോ വ॒യം ॥
 യേ॒നേ॒ന്ദ്രായ॑ സ॒മഭ॑രഃ പ॒യാഽ॒സ്യു॒ത്തമേ॑ന ഹ॒വിഷാ॑
 ജാ॒തവേ॑ദഃ ।

തേനാഗ്ഗേ തമുത വർദ്ധയേമ്യ സജാതാനാശ ശ്രേഷ്ഠ
ആ ധേഹ്യേനം ||

യജ്ഞഹനോ വൈ ദേവാ യജ്ഞമുഷഃ - [ ] 13

TS 3.5.4.3

സന്തി ത ഏഷു ലോകേഷാസത ആദാനാ വിമന്താനാ യോ
ദാതി യോ യജ്ഞേ തസ്യ ।

യേ ദേവാ യജ്ഞഹനഃ പൃഥിവ്യാമദ്ധ്യാസതേ യേ ന.

അന്തരിക്ഷേ യേ ദിവീത്യാഹേമാനേവ ലോകാഽസ്തീർത്വാ
സഗൃഹഃ സപശുഃ സുവർഗം ലോകമേത്യപ വൈ സോമേ

നേജാനാദേവതാശ്ച യജ്ഞശ്ച ക്രാമന്ത്യാഗേയം
പഞ്ചകപാലമുദവസാനീയം നിർവപേദഗ്നിഃ സർവാ

ദേവതാഃ - [ ] 14

TS 3.5.4.4

പാക്തോ യജ്ഞോ ദേവതാശ്ചൈവ യജ്ഞഞ്ചാവ രുന്ധേ

ഗായത്രോ വാ അഗ്നിർഗായത്ര ഛന്ദാസ്തം ഛന്ദസാ

വൃർദ്ധയതി യത് പഞ്ചകപാലം കരോത്യഷ്ടാകപാലഃ

കാര്യോഽഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രീ ഗായത്രോഽഗ്നിർഗായത്ര

ഛന്ദാഃ സ്വന്നൈവൈനം ഛന്ദസാ സമർദ്ധയതി

പ॒ക്തൃ॑ യാ॒ജ്യാ॒നുവാ॒ക്യേ॒ ഭവ॑തഃ പാ॒ക്തോ॑
 യ॒ജ്ഞ॑സ്തേ॒ന്നൈവ॑ യ॒ജ്ഞാ॑ന്നൈതി ॥ 15

(സ॒വി॒തർ - ദേ॒വാ യ॑ജ്ഞമു॒ഷഃ - സർ॒വാ ദേ॒വതാ -
 സ്തീ॒ച॒ത്വാരി॑ശ്ശ) (A4)

TS 3.5.5.1

സു॒ര്യോ മാ॑ ദേ॒വോ ദേ॒വേഭ്യഃ॑ പാ॒തു വാ॒യുര॒ന്തരി॑ക്ഷാദ്-
 യ॒ജമാ॑നോഽഗ്നി॒ർമാ പാ॒തു ച॑ക്ഷു॒ഷഃ ।

സ॒ക്ഷ ശൂ॒ഷ സ॒വി॒തർവി॒ശ്ച॒ർഷ॑ണ ഏ॒തേഭിഃ॑ സോമ
 നാമ॑ഭി॒ർവിധേ॑മ തേ തേഭിഃ॑ സോമ നാമ॑ഭി॒ർവിധേ॑മ തേ ॥
 അ॒ഹം പ॒രസ്താ॑ദ-ഹ॒മവ॑സ്താ॒ദഹം॑ ജ്യോതി॑ഷാ വി തമോ॑
 വവാ॑ര ।

യദ॑ന്തരി॒ക്ഷം തദ്വ॑മേ പി॒താഭ്യു॑ദഹ॒ദ് സു॒ര്യമു॑ദയതോ॑
 ദദ॑ർശാഹം ഭൂ॒യാ സ॒മുത്ത॑മഃ സമാ॒നാനാ॑ - [ ] 16

TS 3.5.5.2

മാ സ॒മുദ്രാ॑-ദാ॒ന്തരി॑ക്ഷാത് പ്ര॒ജാപ॑തിരു॒ദധി॑ം ചൃ॒വയാ॑തീ॒ന്ദ്രഃ
 പ്ര॒സ്താ॑തു മരു॒തോ വർഷ॑യ॒ന്തൂന്ന॑ന്ദയ പൃ॒ഥിവി॑ം ഭി॒ന്ധീദ॑ം
 ഭി॒വ്യം നഭഃ॑ । ഉ॒ദ്രോ ഭി॒വ്യസ്യ॑ നോ ദേ॒ഹീശാ॑നോ
 വി॒സൃ॑ജാ ഭൂ॒തിം ।

പശവോ വാ ഏതേ യദാദിത്യ ഏഷ രുദ്രോ
 യദഗ്നിരോഷധീഃ പ്രാസ്യാഗ്നാവാദിത്യം ജുഹോതി
 രുദ്രാദേവ പശൂനന്തർദ്വയാത്യഥോ ഓഷധീഷോവ
 പശൂൻ - [ ] 17

TS 3.5.5.3

പ്രതിഷ്ഠാപയതി കവിർ യജ്ഞസ്യ വിതനോതി പൻമാം
 നാകസ്യ പൃഷ്ഠേ അധി രോചനേ ദിവഃ ।
 യേന ഹവ്യം വഹസി യാസി ദൂത ഇതഃ പ്രചേതാ അമൃതഃ
 സനീയാൻ ॥

യാസ്മൈ വിശ്വാഃ സമിധഃ സന്ത്യഗേ യാഃ പൃഥ്വിവ്യാം
 ബർഹിഷി സൂര്യേ യാഃ ।
 താസ്മൈ ഗച്ഛന്ത്യാഹുതിം ഘൃതസ്യ ദേവായതേ യജമാനായ
 ശർമ ॥

ആശാസാനഃ സുവീര്യം രായസ്പോഷം സ്വശ്മിയം ।
 ബൃഹസ്പതിനാ രായാ സ്വഗാകൃതോ മഹ്യം
 യജമാനായ ( ) തിഷു ॥ 18

(സമാനാനാ-മോഷധീഷോവ പശൂൻ-മഹ്യം യജമാനാ-
 ധൈകഞ്ച) (A5)

TS 3.5.6.1

സം ത്വാ നഹ്യാമി പയസാ ഏതേന സം ത്വാ നഹ്യാമൃപ
ഓഷധീഭിഃ ।

സം ത്വാ നഹ്യാമി പ്രജയാഹമദ്യ സാ ദീക്ഷിതാ സ്തനവോ
വാജമസേ ॥

പ്രേതു ബ്രഹ്മണസ്തതീ വേദിം വർണേന സീദതു ।

അമാഹമനുക്താമിനീ സേ ലോകേ വിശാ ഇഹ ॥

സുപ്രജസസ്താ വയച് സുപതീരുപ സേദിമ ।

അഗേ സപതദന്ദന-മദസ്താസോ അദാദ്യം ॥

ഇമം വിഷ്യാമി വരുണസ്യ പാശം - [ ] 19

TS 3.5.6.2

യമബദ്ധ്നീത സവിതാ സുകേതഃ ।

ധാതുശ്ച യോനൗ സുകൃതസ്യ ലോകേ സ്യാനം മേ

സഹ പത്യാ കരോമി ॥

പ്രേഹ്യുദേഹ്യതസ്യ വാമീരന്വഗ്നിസ്തേഗ്രം

നയത്വദിതിർമദ്ധ്യം ദദതാച് രുദ്രാവസൃഷ്ടാസി യുവാ

നാമ മാ മാ ഹിച്സീർവസുഭ്യോ രുദ്രേഭ്യ ആദിത്യേഭ്യോ

വിശ്വേഭ്യോ വോ ദേവേഭ്യഃ പന്നേജനീർ ഗൃഹ്ണാമി

യജ്ഞായ॑ വഃ॑ പ॒ന്നേജ॑നീഃ സാ॒ദയാ॑മി വി॒ശ്വാ॑സ്യ തേ
വി॒ശ്വാ॑വതോ॒ വൃ॒ഷ്ണി॑യാവത - [ ] 20

TS 3.5.6.3

-സ്ത॒വാ॒ഗേ॒ വാ॒മീര॑ന്തും സ॒ന്ദൃ॒ശി॒ വി॒ശ്വാ॑ രേ॒താഽ॑സി
ധി॒ഷീ॒യാഽഗ॑ൻ ദേ॒വാൻ യജ്ഞാ॑ നി ദേ॒വീർദേ॒വേഭ്യോ॑
യജ്ഞമ॑ശി॒ഷന്ന॒സ്മിൻമ॑ സു॒ന്യാതി॑ യജ്മാ॒ന ആ॑ശി॒ഷഃ
സ്വാ॒ഹാകൃ॑താഃ സമു॒ദ്രേ॒ഷ്ടാ ഗ॑ന്ധർ॒വമാ॑ തി॒ഷ്ഠതാ॑നും ।
വാ॒തസ്യ॑ പ॒ത്മ॒ന്നി॒ധ ഇ॒ഽധി॒താഃ॑ ॥ 21

(പാശം - വൃ॒ഷ്ണി॑യാവത - സ്ത്രി॒ഽശ്ശ) (A6)

TS 3.5.7.1

വ॒ഷ്ട്കാ॒രോ വൈ॑ ഗായ॒ത്രിയൈ॑ ശി॒രോഽ॑ച്ഛി॒നത്
ത॒സ്യേ॒ രസഃ॑ പരാ॒ഽപ॒തമ് സ॑ പൃ॒ഥി॒വീം പ്രാ॑വി॒ശ്മസ॑
ഖ॒ദിരോ॑ഽഭ॒വദ്യ॒സ്യ ഖാ॑ദി॒രഃ സ്രു॒വോ ഭ॒വതി॑ ഛ॒ന്ദസാ॑മേ॒വ
ര॒സേനാ॑വ ദൃ॒തി സ॒രസാ॑ അ॒സ്യാഽഽഹു॑തയോ ഭ॒വന്തി॑
തൃ॒തീയ॑സ്യാമി॒തോ ദി॒വി സോ॑മ ആ॒സീത് തം॑ ഗായ॒ത്ര്യാഽ
ഹ॒രത് ത॒സ്യ പ॒ർണമ॑ച്ഛി॒ദ്യത॑ തത് പ॒ർണോ॑ഽഭ॒വത് തത്
പ॒ർണ॑സ്യ പ॒ർണത്വം॑ യ॒സ്യ പ॒ർണമ॑യീ ജു॒ഹൂർ - [ ] 22

TS 3.5.7.2

-ഭവതി സൗമ്യാ അസ്യാഽഽഹുതയോ ഭവന്തി ജുഷന്തേഽസ്യ
 ദേവാ ആഹുതീർദേവാ വൈ ബ്രഹ്മന്നവദന്ത തത് പർണ
 ഉപാഽശൃണോമ് സുശ്രവാ വൈ നാമ യസ്യ പർണമയീ
 ജുഹൂർഭവതി ന പാപഃ ശ്ലോകഃ ശൃണോതി ബ്രഹ്മ വൈ
 പർണോ വിൺമരുതോഽന്നം വിൺമാരുതോഽശ്വതേമാ യസ്യ
 പർണമയീ ജുഹൂർഭവത്യാ-ശ്വത്-മധുപഭൃദ്-
 ബ്രഹ്മണൈവാനമവ രൂന്ധേഽഥോ ബ്രഹ്മൈ - [ ] 23

TS 3.5.7.3

-വ വിശ്വദ്ധ്യുഹതി രാശ്രൂഃ വൈ പർണോ വിധ്വതേമാ
 യത് പർണമയീ ജുഹൂർഭവത്യാ-ശ്വതമധുപഭൃദ്-രാശ്രൂമേവ
 വിശ്വദ്ധ്യുഹതി പ്രജാപതിർവാ അജുഹോമ് സാ യത്രാഽഽ
 ഹുതിഃ പ്രത്യുതിഷ്ഠത് തതോ വികർത ഉദതിഷ്ഠത് തതഃ
 പ്രജാ അസ്യജത യസ്യ വൈകർതീ ധ്രുവാ ഭവതി
 പ്രത്യേവാസ്യാഽഽഹുതയസ്തിഷ്ഠന്ത്യഥോ പ്രൈവ ജായത
 ഏതദൈവ സ്രുചാഃ ( ) രൂപം യസ്യൈവഃ രൂപാഃ
 സ്രുചോ ഭവന്തി സർവ്വായേവൈനഃ രൂപാണി
 പശൂനാമുപ തിഷ്ഠന്തേ നാസ്യാപരൂപമാത്മജായതേ || 24

(ജുഹു - രഥോ ബ്രഹ്മ -സ്രുചാഃ - സപ്തദശ ച) (A7)

TS 3.5.8.1

ഉപയാമഗൃഹീതോഽസി പ്രജാപതയേ ത്വാ ജ്യോതിഷതേ
 ജ്യോതിഷന്തം ഗൃഹ്ണാമി ദക്ഷായ ദക്ഷവൃധേ രാതം
 ദേവേഭ്യോഽഗ്നി ജിഹ്വാഭ്യസ്താർതായുഭ്യ ഇന്ദ്രജ്യേഷ്ടേഭ്യോ
 വരുണരാജഭ്യോ വാതാപിഭ്യഃ പർജന്യാത്മഭ്യോ ദിവേ
 ത്വാഽന്തരീക്ഷായ ത്വാ പൃഥിവൈ ത്വാഽപേന്ദ്ര ദിഷതോ
 മനോഽപ ജിജ്യാസതോ ജഹൃപ യോ നോഽരാതീയതി
 തം ജഹി പ്രാണായ ത്വാഽപാനായ ത്വാ വൃണായ ത്വാ സതേ
 ത്വാഽസതേ ത്വാഽദ്ഭ്യസ്താഷധീഭ്യോ ( ) വിശ്വാഭ്യസ്താ
 ഭ്യതേഭ്യോ യതഃ പ്രജാ അക്വിദ്രാ അജായന്ത തസ്മൈ ത്വാ
 പ്രജാപതയേ വിഭൂദാവ്.ന്നേ ജ്യോതിഷതേ ജ്യോതിഷന്തം
 ജുഹോമി || 25

(ഓഷധീഭ്യ - ശ്വാതൂർദശ ച) (A8)

TS 3.5.9.1

യാം ഽവാ അദ്ധാർയുശ്ച യജമാനശ്ച ദേവതാമന്തരിതസ്തസ്യോ
 ആ വൃശ്ചേതേ പ്രാജാപത്യം ദധിഗ്രഹം ഗൃഹ്ണീയാത്
 പ്രജാപതിഃ സർവാ ദേവതാ ദേവതാഭ്യ ഏവ നിഹ്നുവതേ
 ജ്യേഷ്ഠോ വാ ഏഷ ഗ്രഹാണാം ധൈര്യേഷ ഗൃഹ്യതേ
 ജ്യേഷ്ഠമേവ ഗച്ഛതി സർവാസാം ഽവാ ഏതദേവതാനാച്

രൂപം യദേഷ ഗ്രഹോ യസ്യേഷ ഗൃഹ്യതേ
 സർവാണ്യവൈനച്ഛ് രൂപാണി പശൂനാമുപ-തിഷ്ഠന്ത
 ഉപയാമഗൃഹീതോ - [ ] 26

TS 3.5.9.2

-സി പ്രജാപതയേ ത്വാ ജ്യോതിഷ്ഠതേ ജ്യോതിഷ്ഠന്തം
 ഗൃഹ്ണാമീത്യാഹ ജ്യോതിരേവൈനച്ഛ് സമാനാനാം കരോ-
 ത്യഗ്നിജിഹ്വാഭ്യ-സ്തർതായുഭ്യ ഇത്യാഹൈതാവതീർ വൈ
 ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനച്ഛ് സർവാഭ്യോ ഗൃഹ്ണാ- ത്യപേന്ദ്ര
 ദിഷ്ഠതോ മന ഇത്യാഹ ദ്രാതൃവ്യാപനുന്തേ പ്രാണായ
 ത്വാപാനായ ത്വേത്യാഹ പ്രാണാനേവ യജമാനേ ദധാതി
 തസ്മൈ ത്വാ പ്രജാപതയേ വിഭൂദാവ്.ന്നേ ജ്യോതിഷ്ഠതേ
 ജ്യോതിഷ്ഠന്തം ജുഹോമീ - [ ] 27

TS 3.5.9.3

-ത്യാഹ പ്രജാപതിഃ സർവാ ദേവതാഃ സർവാഭ്യ ഏവൈനം
 ദേവതാഭ്യോ ജുഹോത്യാജ്യഗ്രഹം ഗൃഹ്ണീയാത്
 തേജസ്കാമസ്യ തേജോ വാ ആജ്യം തേജസ്യേവ ദിവതി
 സോമഗ്രഹം ഗൃഹ്ണീയാദ്-ബ്രഹ്മവർചസകാമസ്യ
 ബ്രഹ്മവർചസം വൈ സോമോ ബ്രഹ്മവർചസ്യേവ ദിവതി
 ദധിഗ്രഹം ഗൃഹ്ണീയാത് പശുകാമസ്യോർഗൈ ദധ്യൂർക്

പശവ ഊർജൈവാസ്മാ ഊർജം പശുനവ രുന്ധേ || 28

(ഉപയാമഗൃഹീതോ - ജുഹോമി - ത്രിചത്വാരിശ്ശ) (A9)

TS 3.5.10.1

ത്വേ ക്രതുമപി വൃഞ്ജന്തി വിശ്വേ ദിര്യദേതേ ത്രിർഭവന്ത്യുമാഃ ।
സ്വാദോഃ സ്വാദീയഃ സ്വാദുനാ സൃജാ സമത ഊ ഷു മധു
മധുനാഭി യോധി ।

ഉപയാമഗൃഹീതോസി പ്രജാപതയേ ത്വാ ജുഷ്ടം
ഗൃഹ്ണാമ്യേഷ തേ യോനിഃ പ്രജാപതയേ ത്വാ ॥

പ്രാണഗ്രഹാൻ ഗൃഹ്ണാത്യേതാവദാ അസ്തി യാവദേതേ

ഗ്രഹാഃ സ്തോമാശ്നാപ്സി പൃഷ്ഠാനി ദിശോ
യാവദേവാസ്തി ത - [ ] 29

TS 3.5.10.2

-ദവ രുന്ധേ ജ്യേഷ്ഠാ വാ ഏതാൻ ബ്രാഹ്മണാഃ പുരാ

വിദാമക്രൻ തസ്മാത് തേഷാപ് സർവാ ദിശോഭിജിതാ

അഭുവൻ. യസ്യേതേ ഗൃഹ്യന്തേ ജ്യേഷ്ഠമേവ ഗച്ഛത്യഭി

ദിശോ ജയതി പഞ്ച ഗൃഹ്യന്തേ പഞ്ച ദിശഃ സർവാസ്ഥവ

ദിക്ഷ്-വൃദ്ധുവന്തി നവനവ ഗൃഹ്യന്തേ നവ വൈ പുരുഷേ

പ്രാണാഃ പ്രാണാനേവ യജമാനേഷു ദധതി പ്രായണീയേ

ചോദയനീയേ ച ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാണാ വൈ

പ്രാണഗ്രഹാഃ- [ ] 30

TS 3.5.10.3

പ്രാണൈരേവ പ്രയന്തി പ്രാണൈരുദ്യന്തി ദശമേഹൻ
 ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാണാ വൈ പ്രാണഗ്രഹാഃ പ്രാണേഭ്യഃ ഖലു വാ
 ഏതത് പ്രജാ യന്തി യദാമദേവ്യം യോനേശ്ച്യവതേ
 ദശമേഹൻ വാമദേവ്യം യോനേശ്ച്യവതേ യദ്-ദശമേഹൻ
 ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാണേഭ്യ ഏവ തത് പ്രജാ നയന്തി || 31

(തത് - പ്രാണഗ്രഹാഃ - സപ്തവിംശച്ച) (A10)

TS 3.5.11.1

പ്ര ദേവദേവ്യാ ധിയാ ഭർതാ ജാതവേദസം ।
 ഹവ്യാ നോ വക്ഷദാനുഷക് ||
 അയമു ഷ്യ പ്രദേവയൂർ.ഹോതാ യജ്ഞായ നീയതേ ।
 രഥോ ന യോരഭീവൃതോ ഘൃണീവാൻ ചേതതി ത്ഥനാ ||
 അയമഗ്നി-രുരുഷ്യത്യ-മൃതാദിവ ജന്മനഃ ।
 സഹസശ്ചിമ് സഹീയാൻ ദേവോ ജീവാതവേ കൃതഃ ||
 ഇധായാസ്ത്വാ പദേ വയം നാഭാ പൃഥിവ്യാ അധി ।
 ജാതവേദോ നി ധീമഹ്യഗ്നേ ഹവ്യായ വോഡവേ || 32

TS 3.5.11.2

അഗ്നേ വിശ്വേഭിഃ സ്വാനീക ദേവൈരുർണാവന്തം പ്രഥമഃ
സീദ യോനീം ।

കുലായിനം ഘൃതവന്തഃ സവിത്രേ യജ്ഞം നയ
യജമാനായ സാധു ॥

സീദ ഹോതഃ സ്വ ഉ ലോകേ ചികിത്വാൻമസാദയാ
യജ്ഞഃ സുകൃതസ്യ യോനൗ ।

ദേവാവീർദേവാൻ. ഹവിഷാ യജാസ്യഗ്നേ ബൃഹദ്-
യജമാനേ വയോ ധാഃ ॥

നി ഹോതാ ഹോതൃഷദനേ വിദാനസ്തേഷോ ദീദിവാഃ
അസദഥ് സുദക്ഷഃ ।

അദബ്ധവ്രത-പ്രമതിർവസിഷഃ സഹസ്രം ഭരഃ ശുചിജിഹ്വാ
അഗ്നിഃ ॥

താം ദൃതസ്ത - [ ] 33

TS 3.5.11.3

-മു നഃ പരസ്താസ്താം വസ്യ ആ വൃഷഭ പ്രണേതാ ।

അഗ്നേ തോകസ്യ നസ്തനേ തന്നുനാമപ്രയുച്ഛൻ

ദീദ്യദ്ബോധി ഗോപാഃ ॥

അഭി ത്വാ ദേവ സവിതരീശാനം വാര്യാണാം ।

സദാ॑വൻ ഭാഗ॑മീമഹേ ॥

മഹീ॑ ദ്യൗഃ പൃഥ്വി॑വീ ച॑ ന ഇ॒മം യ॑ജ്ഞം മി॑മിക്ഷതാം ।

പിപൃ॑താം നോ ഭരീ॑മഭിഃ ॥

താമ॑ഗേ പു॒ഷ്കരാ॑ദധ്യ॒മർവാ॑ നി॒രമ॑ൻമത ।

മൂർദ്ധ്വോ॑ വിശ്വ॑സ്യ വാ॒ഘതഃ॑ ॥

തമു - [ ] 34

TS 3.5.11.4

താ ദ॒ധ്യങ്ങ് ഋ॑ഷിഃ പു॒ത്ര ഇ॑യേ അ॒മർവ॑ണഃ ।

വൃ॒ത്രഹ॑ണം പു॒രന്ദ॑രം ॥

തമു താ പാ॒ഥ്യോ വൃ॑ഷാ സമീ॑ധേ ദ॒സ്യുഹ॑ന്തമം ।

ധ॒നം ജ॒യച്ഛ॑ രണേ॒രണേ॑ ॥

ഉ॒ത ബ്രു॑വന്തു ജ॒ന്തവ॑ ഉ॒ഗ്നിർവൃ॑ത്രഹാ॒ജനി॑ ।

ധ॒നം ജ॒യോ ര॑ണേ॒രണേ॑ ॥

ആ യച്ഛ॑ ഹസ്തേ॒ ന ഖാ॒ദിന॑ച്ഛ॒ ശിശു॑ം ജാ॒തം ന ബി॑ഭ്രതി ।

വി॒ശാമ॑ഗ്നിഃ സ॒ദ്ധാരം॑ ॥

പ്ര॒ഭേവം॑ ഭേ॒വവീ॑തയേ ഭ॒ർതാ॑ വ॒സുവി॑ത്തമം ।

ആ॒സേ യോ॑നൗ നി॒ഷീദ॑തു ॥

ആ - [ ] 35

TS 3.5.11.5

ജാതം ജാതവേദസി പ്രിയച് ശിശീതാതിമിം ।
 സ്യോന ആ ഗൃഹപതിം ॥
 അഗ്നിനാഗ്നിഃ സമിദ്ധ്യതേ കവിർഗൃഹപതിർ യുവാ ॥
 ഹവ്യവാഡ് ജുഹാസ്യഃ ॥
 ത്വഹ്യഗേ അഗ്നിനാ വിപ്രോ വിപ്രേണ സന്മസ്തതാ ।
 സഖാ സഖ്യാ സമിദ്ധ്യസേ ॥
 തം മർജയന്ത സുകൃതും പുരോയാവാന്മാജിഷു ।
 സോഷു ക്ഷയേഷു വാജിനം ॥
 യജേന്ത യജ്ഞമയജന്ത ദേവാസ്താനി ധർമാണി
 പ്രഥമാന്യാസൻ ।
 തേ ഹ നാകം മഹിമാനഃ സചന്തേ യത്ര ( ) പൂർവേ
 സാദ്ധ്യാഃ സന്തി ദേവാഃ ॥ 36
 (വോഡവേ - ദൃതസ്താം - തമു - സീദത്വാ - യത്ര -
 ചതാരി ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(പു॒ർണ - രി॒ഷയോ॑ - ടഗ്നി॒നാ - യേ॒ ദേ॒വാഃ - സൂ॒ര്യോ॑ മാ -
സ॒ന്ത്യാ॑ ന॒ഹ്യാമി॑ - വ॒ഷ്ട്കാ॑രഃ സ॒ ഖദി॑ര -
ഉ॒പയാ॑മഗൃ॒ഹീതോ॑ഽസി - യാ॒ം വൈ॑ - ത്വേ ക്ര॒തും - പ്രദേ॒വ
- മേ॒കാദ॑ശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(പു॒ർണാ - സ॒ഹജാ॑ൻ - തവാ॒ഽഗേ॑ - പ്രാ॒ണൈരേ॒വ -
ഷ്ട്ത്രീ॑ശ്ശത്)

First and Last Padam of Fifth Prasna of Kandam 3:-

(പു॒ർണാ - സ॒ന്തി ദേ॒വാഃ)

Kanda Korvai with starting Padam of Five Prasnam of Kandam 3:-

(പ്ര॒ജാപ॑തിർ-യോ॒ വാ-അ॒ഗേ-വി॒ വൈ-പു॒ർണാ - പഞ്ച॑)

॥ ഹ॒രിഃ ഓ॑ ॥

॥ കൃ॒ഷ്ണ യ॒ജുർവേ॑ദീയ തൈ॒ത്തിരീ॑യ സം॒ഹിതാ॑യാം

തൃതീയകാണ്ഡ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

॥ ഇതി തൃതീയം കാണ്ഡം ॥

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 3

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	11	42	2248
Prasna 2	11	46	2335
Prasna 3	11	36	1857
Prasna 4	11	46	2392
Prasna 5	11	36	1790
Totals	55	206	10622